

తల్లి వైద్యం

ఆరోగ్యకరమాన ఆయుర్వేద చిట్టాలు



డాక్టర్ నిఖిలేశ్వర్

తల్లివెద్యం

ఆపుపాలు

భారతీయులకు ఆవు, ఆవుపాలు ఎంతో పవిత్రమైనవి.

ఇవి శరీరానికి సమితీతోషస్థితిని కలిగించి ఆరోగ్యానికి మేలు చేస్తాయి. ఎంతో బలకరం, రుచికరం మరియు అలసటని పోగొడతాయి.

డోఫిరితిత్తులలోని వ్యాధులన్నిటికి ఇది పథ్యం. శరీరవ్యాధి నిరోధకశక్తిని పెంచడం ద్వారా రోగాన్ని తట్టుకునే శక్తిని కలుగజేస్తుంది. జ్యురానికి ఈ పాలు మంచివి. ఆకల్చి పెంచుతాయి. దీర్ఘ ఆయుష్మని ఇస్తాయి. పిల్లలకు తెలివితేటలు పెరిగి చదివినది బాగా గుర్తుపెట్టుకునే శక్తి పెరుగుతుంది.

స్త్రీలకు ఈ పాల వలన గర్భాశయం బలంగా రూపొందుతుంది. పాలిచే తల్లులకు పాలు పెరుగుతాయి. మూత్రరోగాలు, మూత్రపీండాల్లో రాళ్ళు ఏర్పడడం వంటివాటికి మూత్రం ఆవుపాలు వాడకుండా వుంటే మంచిది. ఏదేమైనా ఆవుపాలు చాలా క్రేష్టమైనవి.

ఆపునెయ్య

సౌధారణంగా నెఱ్యా వేడి చేస్తుందని మనవాళ్ళలో ఒక చిన్న అపోహ ఉంది. కానీ నిజానికి నెఱ్యా శరీరానికి చలువచేసి రక్తాన్ని పెంచి శరీర ధాతువులన్నింటికి వ్యాప్తిని కలిగిస్తుంది.

మలబద్రకాన్ని పోగొట్టి కంటేజబ్బులను నయం చేస్తుంది. తూలిపడిపోవడం, స్పృహాతప్పడం వంటివాటిలో ఆపునెయ్య ఔషధం. ఇతర మానసిక అవలక్షణాలు ఉన్నవారికి కూడా ఈ నెఱ్యా చాలా మంచిది.

గొయాలు, పుళ్ళు, ఒళ్ళు కాలి బాధపడుతున్న వారికి ఆపునెయ్యని రాస్తే ప్రశాంతత కలుగుతుంది. ఆవుపాలతో చేసిన మజ్జిగకి కూడా ఈ లక్షణాలన్ని ఉన్నాయి. పైగా ఈ మజ్జిగ చాలా త్వరగా అరుగుతుంది.

శక్తి ఉన్నవారు ఆపునెయ్యని ఒంటికి రాసుకుని స్నానంచేస్తే అవయవాలన్నింటికి చక్కని పోపం కలిగి శరీరం మెరుస్తూ ఉంటుంది.

ఆపునుబట్టి, దాని రంగునుబట్టి దాని కొమ్ముల తీరునుబట్టి దాని పాల గుణాలలో తేడాలు ఉంటాయని కొందరు నమ్ముతారు.

తల్లి తేసుకున్న ఆహారపదార్థాల ప్రభావం బిడ్డలమైన పాలద్వారా పడినట్టే పశువుకు పెట్టిన ఆహార ప్రభావం పాలద్వారా మనుషులకూ చేరుతుంది. ఆపుపాల వలనే ఆపునెయ్య కూడా ఎంతో ఉపయోగకరమైనది.

పాలన్సం

వేడి అన్నంలో వేడివేడి పాలు పోసుకుని పంచదార వేసుకుని తింటే దాని రుచే వేరు. శరీరానికి ఎంతో మేలు కలుగుతుంది. వాతాన్ని పోగొట్టే బలాన్ని ఆయుషును పెంచుతుంది.

చిన్నపెట్లలకు ఇది చాలా మంచిని చేస్తుంది. వృద్ధులకు, వాత వ్యాధులతో బాధపడేవారికి ఈ పాల అన్నం తరుచుగా తీసుకోవడం వలన ఎంతో మంచి జరుగుతుంది. బాలింతలు తప్పనిసరిగా తీసుకోవడంవల్ల పాలు పెరుగుతాయి.

అజీర్తి, జ్వరం, కఫరోగాలు వన్న సమయంలో దీన్ని తీసుకోకపోవడం మంచిది.

కదుపులో మంట, పైత్యం పున్నపుడు పాలు, పంచదార కొంత ఉపశమనం కలిగిస్తాయి. కానీ పులవని మజ్జిగలో పంచదార కలిపి తీసుకుంటే ఎక్కువ ఘలితం ఉంటుంది.

విరేచనాలు, అమీబియాసిన్, కలరా వ్యాధులలో పాలు ఉపయోగించడం వల్ల చెడు కలిగిస్తాయి. ఈ సమయంలో మజ్జిగ అత్యుత్తమ ఔషధంగా పనిచేస్తుంది.

అమిత బలహీనులకు, నీరసించి పోయినవారికి, గర్జువతులకు, బాలింతలకు, ఎక్కువగా బరువు పనులు చేసేవారికి పాలన్సం బలాన్నిస్తుంది.

బాగా దాహంగా ఉన్నా, వికారంగా వున్నా పంచదార వేసుకుని పాల అన్నం తింటే ఇచ్చే ఉపశమిస్తాయి.

గుండె ఆర్యకుపోతుందని బాధపడేవారికి, నిద్రాపోరాలు మాని చదువుకునే పీటలకూ, సిగెరిట్లకు విపరీతంగా అలపాటుపడి ఎండుకుపోయే సవయవ్వనులైన వారికి పాలన్సం పెట్టడం మంచిది.

పాయసం

ఔషధాలలో పరమాపథం ఎలాగో అలాగే అన్నాలలో ఉత్తమైన అన్నం పరమాన్నం. పాయసాలను వివిధ రకాలుగా చేసుకోవచ్చు.

బియ్యం పరమాన్నం :

పోసిన పాలలో సగం మిగిలేలా కాచి (చక్కబీ పాలతో పాయసం చేసుకోవాలి) ఆ పాలలో ఎనిమిదోపంతు బియ్యం పోసి చక్కగా ఉడకబెట్టి తీపి కలుపుకుంటే పరమాన్నం తయారపడుతుంది.

బలవంతుమైనది, సమస్త ధాతువులనూ పెంచి పోషిస్తుంది. చలవ చేస్తుంది. తుక్కవర్షకం, తక్కణ శక్తినిచ్చేది ఈ పరమాన్నం.

గోధుమ పరమాన్నం :

గోధుమపరమాన్నం బలాన్నిస్తుంది. కానీ డైలీంగ్ చేసేవాళ్ళు మాత్రం దీన్ని తీసుకోకపోవడమే మంచిది. ఎందుకంటే ఇది ఒళ్ళు పెంచుతుంది. కొంచెం వాతాన్ని కూడా కలుగచేస్తుంది.

కొబ్బరి పాయసం :

కొబ్బరి కోరి పాలలో వేసి సన్న సెగన కాచుకోవాలి. ఇది చలవచేసి బలాన్నిస్తుంది. శక్తిదాయకం.

సేమ్యా పాయసం :

గోధుమపిండితో చేసిన సేమ్యా, గోధుమ గుణాల్ని మైదాపిండితో చేసిన సేమ్యా మైదా గుణాన్ని కలిగి ఉంటుంది.

ఇప్పుడు మనకు దౌరికి చెర్చినట్లీలు ఎక్కువ శాతం మైదా కలిగినవే. ఇది శరీరానికి బలాన్ని కలిగిస్తుంది. కాకపోతే కొంచెం ఆలస్యంగా అరుగుతుంది.

పైత్యపు రోగాల్ని పోగొడుతుంది. విరేచనాన్ని బంధిస్తుంది. అయితే కొద్దిగా మాత్రమే దీన్ని తీసుకుంటే ఎంతో మేలు చేస్తుంది.

మజ్జిగ

పెరుగును చిలకడం ద్వారా దాని గుణాలు రెట్టింపు అవుతాయి.

మజ్జిగ సమస్త రోపాలకూ మేలు చేస్తుంది. ఆకలి కలిగించి రుచిని పుట్టిస్తుంది. శరీరంలో కొవ్వును పెరగినివ్వదు. చక్కగా నిద్ర పట్టేలా చేస్తుంది. శరీరానికి మంచి రంగును ఇచ్చి కదుపులో వాతాన్ని ఉఱ్ఱరాన్ని తగ్గిస్తుంది.

మజ్జిగలో సైంధవలవడం కలుపుకోవడం వలన అనేక విధాల లాభదాయకంగా ఉంటుంది.

తియ్యటి మజ్జిగ కదుపులో మంటని తగ్గిస్తుంది. వామున నల్గా వేయించి, పొడుం చేసి, మజ్జిగలో కలిపి ఇస్తే అజీర్తి విరేచనాలు, దాహం తగ్గుతాయి.

రక్త విరేచనాలు, కామెర్లు, అమీబియాసిన్ అనే జిగట విరేచనాల వ్యాధుల్లో మజ్జిగ ఎంత తాగితే అంత ఉపశమనం. ఉప్పు, పంచదార, తినేసేడా ఉప్పు కలిపిన మజ్జిగ శేషిని తగ్గిస్తుంది. అమీబియాసిన్లో మజ్జిగ సగం వైద్యంతో సమానం.

పెరుగు

మన హిందూ సాంఖ్యాయంలో పెరుగు వేసుకోకుండా భోజనం పూర్తి కానిదే అది పూర్తి భోజనం కాదని ఒక అభిప్రాయం అలా కాకున్న పెరుగు శరీరానికి చేసే మేలును ధృష్టిలో ఉంచుకొనయినా నరే దీన్ని ప్రతిరోజు భోజనంలో తినటం అలవాటు చేసుకోవాలి.

కొద్దిగా పుల్లరుచిని కలిగి ఉంటుంది కాబట్టి పెరుగు కాస్త ఆలస్యంగా అరుగుతుంది. వాతాన్ని తగ్గిస్తుంది. బలకరం, బంటికి నీరు పట్టిన వాళ్ళకీ, కఫరోగ వీడితులకూ, అట్టే వ్యాధిగ్రస్తులకు పెరుగు మంచిది. ముశ్రుత వ్యాధుల్ని పోగొదుతుంది. దగ్గు, జలబు, ఆయసం, పడిశ భారాలకు పెరుగు మేలే చేయును. శరీరంలోని విష లక్ష్ణాలను తగ్గిస్తుంది చలి జ్వరాలకు మంచిది.

పులిసిన పెరుగు అన్ని అనారోగ్యాలనూ తెచ్చి పెడుతుంది. ముఖ్యంగా గ్రౌన్ ట్రబుల్, కడుపులో మంట, బి.పి వున్న రోగులు పుల్లని పెరుగు కాని, మజ్జిగ గాని వాడడం మంచిది కాదు. ఆకలిని మందగింప చేస్తుంది. రక్తాన్ని ఉద్దేశింప చేస్తుంది.

నిద్ర పట్టని వారికి గడ్డగా ఉన్న గేద పెరుగు తింటే చాలా ఉపయోగం. చదువుకునే ప్లిలు మూత్రం రాత్రిపూట పెరుగు తింటే నిద్రకు ఆగలేదు. పెరుగును పంచదార కలిపి తీసుకుంటే బలకరంగా ఉంటుంది. శౌంపించి, పెరుగు, ఉప్పు కలిపి తాగితే ఆకలి బాగా పెరుగుతుంది. అట్టేరిని పోగొదుతుంది.

జాన్సు

రుచికరం, తియ్యగా ఉంటుంది. బలాన్నిస్తుంది. వాతాన్ని, వేడిని తగ్గిస్తుంది. కాకపోతే మలబద్ధకం కలుగుతుంది.

మిరియాలు, బెట్లం కలిపి తింటే జాన్సులో దోషాలు తగ్గుతాయి. తేలికగా అరుగుతుంది. దీనికి ష్టుదీనా ఆక విరుగుడుగా పనిచేస్తుంది.

నిద్ర పట్టించే గుణం దీనికి ఉంది. రక్తోదోషాలకు మంచిది. మితంగా తీసుకుంటే ఆరోగ్యానికి చాలా మంచిది.

గీదపాలు

ఆవు పాలకన్నా చిక్కగా, రుచిగా ఉంటాయి. బలకరం, దేహపుష్టినిస్తాయి. చలవ చేస్తాయి. పైత్యం తగ్గిస్తాయి. కడుపు నింపుతాయి.

తెల్లబట్టి వ్యాధితో బాధపడే స్త్రీలకు పాలు, పాలతో చేసిన ఆహారపదార్థాలు ఆ వ్యాధి తీవ్రతను పెంచతాయి. కాబట్టి అటువంటి వారు వీటిని వదిలివేయడం మంచిది.

మూత్రపీండాలలో రాళ్ళతో బాధపడేవారు పాలను తాగడం తగ్గించేయాలి.

కొన్ని శరీర తత్వాలకు పెద్దవాళ్ళలో కూడా పాలు విరేచనాలను కలిగిస్తాయి. ఒక విధంగా అది ఎల్లీ అని చెప్పువచ్చు. వీరు అతి తక్కువ మోతాదులో పాలను తీసుకోవడం ప్రారంభించి క్రమేణ మోతాదును పెంచుకుంటూ నెమ్మదిగా పాలు సరిపడేలా చేసుకోవడం ఉత్తమం. అంటే పడకపోవడాన్ని క్రమేణ తగ్గించడం లేకపోతే పడకపోవడం అనేది పాలతోనే ఆగకుండా అనేక ఇతర అహార పదార్థాలకు వర్తించి క్రమేణ పడని వస్తువుల జాబితా పెరిగిపోతుంది.

పెరుగు అన్సుం

చిక్కి శుష్మించిపోతున్న పిల్లలకు రోజూ ఈ పెరుగు అన్సుం పెడితే నెలరోజుల్లో ఉఱ్చు చేస్తారు. రంగు కూడా వస్తారు.

రాత్రిపూట వేడి అన్సుంలో పాలు పోసి తోడుపెట్టి తెల్లవారిన తర్వాత తింటే ఎంతో బలకరం. ఈ విధంగా అన్సుంతో సహ తోడుకున్న పెరుగు బాగా చలవ చేస్తుంది. ఆకల్చి పెంచుతుంది.

బాగా ఆకలి అనిపించడం ఎంత తిన్నా తిన్నట్టగా అనిపించకపోవడం, ఈ లక్ష్ణాలు వున్న వ్యక్తులు ఉదుయే ఈ పెరుగున్న తింటే ఆకలి సమస్తికి వస్తుంది. పైగా ఎంతో బలకరం.

దీన్ని ఎక్కువగా తింటే మలబద్ధకం చేస్తుంది. వాతాన్ని కలిగిస్తుంది. అన్సుంలో పెరుగు వేసుకోవడానికి ఇలా అన్సుంతో సహ తోడుకున్నదానికి గుణాలలో ఎంతో తేడా వుంటుంది.

ఇక మజ్జిగ పెరుగుల ఎల్లి గురించి మజ్జిగ కాని, పెరుగు కాని తీసుకుంటే దగ్గు, జలబు ఆయసం వచ్చే వ్యక్తులు మజ్జిగను వదిలివేయడం మంచిది.

కాని మజ్జిగ లేదా పెరుగు లేకుండా చేసే భోజనం అసంహృతి భోజనమే! పైగా మజ్జిగ అలవాటు లేని వ్యక్తులలో పేగులశక్తి హీనమై చిన్నవయస్సులో గ్రౌన్ ట్రబుల్ రావడాన్ని చాలామంది అనుభవించే వుంటారు.

పెరుగుతేటు

పెరుగు మీద నీళ్ళ దాహాన్ని తగ్గిస్తాయి. చలవ చేస్తాయి. చాలా తేలికగా అరుగుతాయి. దాదాపుగా మజ్జిగతో సమానగుణం కల్గి ఉంటాయి. వాతాన్ని తగ్గిస్తాయి. ఆకలి కలిగిస్తాయి. ఉపిరితిత్తుల జబ్బుల్లో పథ్యం చెముదును తగ్గిస్తాయని శాష్ట్రం.

మజ్జిగలోంచి తీసిన వెన్న శరీర ధాతువులను సమస్తితికి తీసుకువచ్చి ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుతుంది. పొడి దగ్గులకు మంచిది. చర్చరోగాన్ని ఉపశమింప చేస్తుంది. కొంచెం అలస్యంగా అరుగుతుంది. కానీ బలకరం. లివర్సు బలపరుస్తుంది. ఈ నవనీతం శరీరానికి ముదుత్వాన్ని రంగును కలిగిస్తుంది. పొడి దగ్గుని తగ్గిస్తుంది. కృతించిపోతున్న వారికి బలహీనులకీ, గుండెబలం తక్కువగా ఉన్నవారికి వెన్నపూస పెట్టడం మంచిది. కొంచెం మలబద్ధకాన్ని కలిగిస్తుంది.

స్నూల శరీరం వున్నవారికి తప్ప అందరికీ వెన్నపూస వాడవచ్చు. సన్నగా చిక్కిపోయినట్టుండే మధుమేహ రోగులకు కూడా వెన్ననీయవచ్చు.

పసిపిల్లలకు పై పూతగా వెన్నపూసకు పట్టిస్తే మంచి రంగు వస్తారు.

తేనె, చెరుకురసం, బెల్లం, ఉప్పు, పంచదార ఇవి వెన్నకు విరుగుత్తు. వెన్నలో పంచదార కలిపి తినిపిస్తే చలవ, కడుపులో మంట, పోట్లు తగ్గుతాయి.

మజ్జిగపులును

తమిళులు మోరెకొళలబు అని పిలిచే ఈ మజ్జిగపులును అజీర్ని పోగొళ్లి కడుపులో వికారాన్ని తగ్గిస్తుంది, చలవ చేస్తుంది.

ఆకలిని పెంచుతుంది. రుచికరం, అన్నం మీద ఇష్టాన్ని పెంచుతుంది. మనోహరంగా ఉంటుంది. సారకాయ, చిలగడదుంప, పొట్లలాంటి చలవచేసే ద్రవ్యాల్ని దీనిలో కలిపి వండితే ఇంకా మంచి ఘలితాన్నిస్తుంది.

కొట్టిగా జలుబు చేస్తుంది. బియ్యాన్ని నానించి ఆల్లం వగ్గిరాలు కలిపి సూరి ఉండలుగా చేసి ఈ మజ్జిగ పులుసులో వేసి వండుతారు. ఆ ఉండలు తృప్తినిస్తాయి బలకరం.

దద్దోజనం

పోపు పెట్టిన అన్నాన్ని దద్దోజనం అంచారు. రుచికరం మూత్రవ్యాధుల్లో మంచిది. కొవ్వును పెంచుతుంది. వశ్య పెరుగుతుంది. చలవనిస్తుంది. బలకరం.

ఉష్ణ శరీరాలకీ, గ్రఘ్నవతులకీ మూత్ర వ్యాధిగ్రస్తులకీ ఇది ఉపశమనం. ఆకల్లి పెంచి జీర్ణశక్తిని కలిగిస్తుంది. ఆయుష్మనీ కాంతినీ ఇస్తుంది.

చిట్టుడుకు నీళ్లు

ఎనట్లో నీళ్లు పోసి బాగా మరుగుతున్నప్పుడు తీసిన నీరుని చిట్టుడుకు నీళ్లంచారు. ఇవి చలవ చేస్తాయి. బలకరం. నరాల బలహీనత అవి మనవాళ్లు బాధపడే లక్ష్మణలకు మంచిది. అలసటను పోగొడతాయి. కంతాన్ని శుద్ధి చేస్తాయి. దగ్గు, జలుబు, ఆకలిని పెంచుతాయి.

పంచదార వేసుకుని ఈ నీటిని తాగితే చాలా రుచిగా ఉంటాయి. వెంటనే చలవ చేస్తాయి. మంట, నొప్పుల్ని తగ్గిస్తాయి. పీటిని వేడిగా తీసుకుంటే త్వరగా పని చేస్తాయి.

బయ్యం కడిగిన నీళ్లు

బియ్యాన్ని అతిగా కడగడం వల్ల దానిలో ఉన్న పోషక పదార్థాలన్నీ పోతాయి. కాబట్టి కేవలం దీనిలోని దుమ్ము పోవదానికి పైపైన కడగాలి. ఈ నీటిని కూడా మనం మన ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరుచుకోవడానికి వాడుకోవచ్చును.

బియ్యాన్ని దుమ్ము, ధూళి లేకుండా చూసుకుని కానేపు నీళ్లలో నానపెట్టి తేర్చిన నీటినే మనం పైన చెప్పిన విధంగా మన ఆరోగ్యానికి ఉపయోగించుకునేది. ఈ నీటిని నేల ఉసిరిక చెట్లు వేళ్లని దంచి తీసిన రసంలో కలిపి తాగిస్తే స్ట్రీలకు వచ్చే తెలుబ్రట వ్యాధి తగ్గుతుంది.

గంజి

అన్నంతో సమానమయిన శక్తి గంజికుంది. పైగా ఎక్కువ బలకరం, త్వరగా అరుగుతుంది. గంజిలో చాలా రకాలున్నాయి.

వివిధ వ్యాధులలో అనేక రకాలుగా పనిచేసే గంజి తయారు చేసుకునే పద్ధతులు అనేక రకాలుగా ఉంటాయి. వాటిలో కొన్ని

1. ఒక పాలు బియ్యం, నాలుగుపాళ్లు నీళ్లు కలిపి చిక్కగా మెత్తగా వండాలి. ఇది ఆకల్లి బాగా పెంచుతుంది. బలకరం.

2. ఒక పాలు బియ్యం, ఆరుపాళ్లు నీళ్లు కలిపి జావలా వండిన గంజి వీరేచనాల జబ్బులో మంచిది. దప్పిక, జ్వరాన్ని పోగొడుతుంది.

గుండెజబ్బులకు మంచిది. ఆపరేషన్ చేయించుకున్నవారు దీర్ఘకాలం చికిత్స చేయించుకుని పథ్యం చేస్తున్నపారికి ఈ గంజి మంచిది.

కంబీజబ్బులకు మంచిది. అజీర్తి వ్యాధితో ఉపయోగం. వేయించిన బియ్యం అయితే మరీ ఉపయోగం.

3. ఒక పాలు బియ్యం 14 రెట్లు నీళ్లు పోసి గంజిని తయారుచేస్తారు. ఈ గంజి ఎంతో శక్తివంతమైనది.

సమస్త రోగాలకి ఇది పథ్యం. వీరేచనాల్ని నిస్పత్తువని తగ్గించేస్తుంది. దీనిలోనే పంచదార, ఉప్పు రెండు కలిపి తాగితే మంచిది. చక్కగా చమటపట్టి జ్వరం తగ్గేలా చేస్తుంది. బదలికని పోగొడతాయి.

పేలాలలోనూ, గోధుమలతో కూడా పైన చెప్పిన గంజి చేసుకోవచ్చు.

4. వేయించిన బియ్యం రెండుపాళ్ళూ, వేయించిన పెనరప్పు ఒక పొలు 14 రెట్లు నీళ్ళూ కలిపితే సలచని గంజి తయారపుతుంది. ఇంచులో ఉప్పు కలిపి ఇంగువ, ధనియాలు, శాంతి, పిప్పుళ్ళు వగైరాలతో తిరగమాతసే తయారు చేసుకోవచ్చు.

ఇది సమస్త దోషాలకు పథ్యం. ఆకలిని పెంచి ప్రాణశక్తిని పెంచుతుంది. నిష్పత్తువ క్షణాలలో తగ్గిపోతుంది.

ఎ మరియు సి విటమిన్లు శరీరానికి చక్కగా అందటంలో ఈ గంజి మంచి ఉపాయం. పళ్ళలోంచి నెత్తురు, చిగుళ్ళు ఉభ్యి మెత్తగా స్పాంజిలా అయిపోవడంలో ఈ గంజి అద్భుతంగా పనిచేస్తుంది.

వేడి వేడి పలుచని గంజిలో ఉమోటా రసాన్ని, ఉప్పుని కలుపుకుని తిరగమాతపట్టి ప్రాధ్యాన సాయంత్రం తాగితే బలకరం.

పుదీనా ఆకు దీనికి విరుగుదు.

ఘైనాన్ని గంజితో ఉడికించి గోళ్ళకు కడితే గోళ్ళు ఆరోగ్యవంతంగా ఎదుగుతాయి.

మినపులగం

కమ్మటినెయ్యతో కలిపి మినపులగం తించే చాలా ఆరోగ్యం మరియు చాలా రుచికరం.

సదుమునొప్పి, కీళ్ళవాతం, పక్కవాతం వ్యాధులతో సతమతమయ్యేవారు ఈ మినపులగం తీసుకోవడం వల్ల వారి బాధలు ఉపశమిస్తాయి. దీని గురించి ఎంత చెప్పినా తక్కువే అవుతుంది. కాబట్టి ఆచరణలో దీన్ని ఉపయోగించి లాభాలు పొందండి.

ఉండ్రాళ్ళు

ఉండ్రాళ్ళు సమయంలో దంపుడు బియ్యాన్ని లేదా ఉప్పుడు బియ్యాన్ని ఉపయోగించడం వల్ల ఆరోగ్యానికి చాలా ఉపయోగంగా ఉంటుంది. వాతపు న్యాధుల్లో పోగొడుతుంది. కాని వీటిని ఎక్కువగా తీసుకోవద్దు ఎందుకంటే వీటికి అట్టిరి చేసే లక్షణం ఉంది. జీలకర్త లేక పుదీనాతో కలిపి తీసుకుంటే దీనిలో ఏవైనా దోషాలు ఉంటే విరుగుదూ పనిచేస్తాయి.

పెనరకట్టు

కఘాన్ని మరించి వాతాన్ని తగ్గిస్తుంది. శరీర బలాన్ని పెంచుతుంది. నూనె తగ్గించి వేసుకుని తిసాలి. కాని దీనివల్ల దాహం ఎక్కువపుతుంది. కొంచెం ఆలస్యంగా అరుగుతుంది. చలవ చేస్తుంది. వీర్యవర్ధం కాస్త కఘాన్ని పెంచుతుంది. సన్నగా ఉన్నవారు రోజు దీనిని ఉపయోగించడం వలన ఒళ్ళు చేస్తారు. వాంతలు విరేచనాలు అవుతున్న వారికి ఉప్పు,

పంచదార కలిపి ఇస్తే మంచిది. శోష రానివ్యదు. జబ్బువడి లేచిన వారికి కంఠానికి సంబంధించిన వ్యాధులతో బాధపడే వారికి చీము కురుపులు, ఆపరేషన్, ఫల్చు వున్నవారికి ఇది చాలా మంచిది. కంటే జబ్బులున్న వారికూడా పథ్యం!

శనగకట్టు

మధుమేహ రోగులకూ శనగలతో చేసిన కట్టు చలవ చేస్తుంది. తేలికగా అరుగుతుంది. కాస్త వగరుగా ఉంటుంది. జలబు, దగ్గ రోగాలకు మంచిది. బలకరం. నానబెట్టే మొలక వచ్చిన తరువాత ఆ శనగలతో కట్టు తయారు చేస్తారు. కాకచోతే కాస్త వగరుగా ఉంటుంది.

ఉలవకట్టు

ఉలవలు గుగ్గిళ్ళగా, కట్టుగా, చారుగానూ తయారు చేసుకోవచ్చును. ఉలవల్ని నూరి మొలలతో బాధపడేవారు పట్టు వేస్తే నొప్పి తగ్గుతుంది. కాస్త వేడి చేస్తుంది.

వాతవ్యాధులకు చాలా మంచిది. ఆట్టరి, కడుపు ఉబురం, వాతపు విరేచనాలలో ఇది బాగా పనిచేస్తుంది.

సదుంసొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పక్కవాతం ఉన్నవారు ఉలవకట్టు రోజూ వాడుకోవడం వల్ల వీటిని దూరం చేసుకోవచ్చును.

చారు

చారును గురించి తెలియని వారు ఎవరూ ఉండరేపో. భోజన పదార్థాలలో అన్నిటి కంటే ఉత్తమమైనది, రుచికరమైనది.

దీనిలో చారు కాచే పద్ధతి చూద్దాం :

చింతపండు ఒక భాగం నీళ్ళు నూరుభాగాలు నీళ్ళు కలిపి, సగం నీళ్ళు మిగిలేలా వడగట్టాక మిరియాలు అరభగం, తగినంత ఉప్పు, ధనియాలు, ఇంగువ, జీలకర్త మిగిలినవి కలిపి వీటిని కొద్దిగా కాలయి. దించేముందు కొత్తిమీర, కరిపేపాకు కలుపువంటే అదే చారు.

చారులో ఉమోటా, దానిమ్మ, నిమ్మరసాలను కూడా కలుపుకోవచ్చు. వీటిని చారు కాగిన తరువాత దించేముందు కలుపుకోవాలి. చింతపండుకు బదులుగా నిమ్మరసం కూడా వాడుకోవచ్చు. ఇది వాతాన్ని పోగొడుతుంది. రుచిని, ఆకల్చి పెంచుతుంది. కడుపులో మంట ఉన్నవారు జాగ్రత్తగా వాడాలి. ఇది ఎంత రుచిగా ఉన్న కొంచెం వీటిని కూడా చేస్తుంది.

సాంబారు కూడా చారులాగానే అన్ని గుణాలు ఉన్నాయి. చారు కాని, సాంబారు కాని వాటియెక్క గుణాలు వాటిలో కలిపే పదార్థాలు బట్టి వాటి గుణాలు ఆధారపడి ఉంటాయి. అనేక రకాల కూరగాయలు కలిపి వండితే డప్పళం తయారపుతుంది.

అరిసెలు

ఇవి ఎంత రుచిగా ఉంటాయో అంతగా వ్యాఘలను కలిగిస్తాయి. తొందరగా అరగ్పు, మంట, కడుపులో నోప్పిని తెచ్చిపెడతాయి. పైత్యాన్ని కలిగించి అన్ని మూత్ర రోగాలను కలిగిస్తాయి. ఇవి తిన్నప్పుడు దీనితోపాటు వాము పొడి తిని నీళ్ళు తాగితే దీని దోషాలు తగ్గించవచ్చును. ఇవి బలకరం జీర్ణశక్తిని బట్టి పరిమితంగా తీసుకోవడం మంచిది. అరిసెలకున్న గుణాలన్ని బూరెలలో కూడా ఉన్నాయి.

అప్పులు

శరీరానికి అమిత బలాన్నిస్తుంది. కాకపోతే కొంచెం ఆలస్యంగా అరుగుతుంది. నిమ్ము చేస్తుంది. కాని రుచికరం. ఏటిని తిన్న తరువాత ఉప్పు కలిపిన గంజి లేదా వేడినీళ్ళు తాగితే ఏటి వల్ల కలిగే దోషాలకు విరుగుడుగా పనిచేస్తుంది.

వలిమిడి

పాకం పట్టిన చలిమిడి దగ్గు, జలబు నిమ్ము చేస్తుంది. అంత తేలికగా అరగడు, అరిసెలగా వండిన తరువాత చలిమిడిలో వ్యాధికారక గుణాలు మరింత పెరుగుతాయి.

జబ్బు నుండి కోలుకున్నపారు, నీరసంగా ఉన్నపారు, అట్టిర్తితో బాధపడే వారికి ఈ చలిమిడికి దూరంగా ఉండటం అవసరం.

ఈ చలిమిడిని పాకంపట్టి, పాకం పట్టకుండా రెండురకాలుగా తయారు చేసుకోవచ్చు.

పాకం పట్టనిది రుచికరం, తక్కువ ప్రమాదకరం. శరీరానికి కాంతిని, మృదుత్వాన్ని ఇస్తుంది.

కజ్జికాయలు

కజ్జికాయలు గుండెజబ్బుల వారికి ఉపయోగించవచ్చును. బెల్లం, శనగపిండితో చేసే కజ్జికాయలు పుష్టిని కలిగిస్తుంది. ఆయసం, ఉబ్బసం ఉన్నపారు కూడా కుట్టిగా తీసుకోవడం వలన మంచిని చేస్తుంది.

గ్యాస్ ట్రబల్. ఉన్నపారు, చీము కరువులన్నపారు, కంటి జబ్బులతో బాధపడేపారు వీటిని తినకుండా ఉంటే మంచిది. ఎందుకంటే ఇవి కడుపు ఉబ్బాన్ని వేడిని కలుగజేస్తాయి.

జీలేజి

శరీరానికి బలాన్ని చేకూరుస్తాయి. చల వ కూడా. ముఖ్యంగా జిగురు వీరేచనాలకు ఇది విరుగుడుగా పనిచేస్తుంది. కాకపోతే రోడ్స్ మీద దొరికి జీలేజిలు తీసుకుంటే మాత్రం ఏటి ఫలితం నిర్ణయించలేదు. ఎక్కువగా తింటే నిమ్ము చేస్తాయి.

వీటిని తిన్న వెంటనే లవంగాలు తింటే దీనిలో ఏమన్నా చెడుగుణాలు ఉంటే విరుగుడుగా పనిచేస్తాయి. కడుపులో మంటని పెంచుతాయి. కాబట్టి మితంగా తీసుకుంటే మంచిది.

పసుపు

పసుపు క్రిమిసంహారించిగా పనిచేస్తుంది. గుంటులో చేదుగా, కారంగా ఉంటుంది. వేడిచేసే గుంటుక్కి ఉంటుంది. ఆహారానికి రంగూ, రుచీ, సువాసనలను కలుగజేసి వాటి దోషాలని తగ్గించి అవి తేలికగా అరిగేలా చేయడం దీని ముఖ్యగుణం. విష లక్షణాలను పొరాద్రోలుతుంది.

నీళ్ళతో కలిపి పసుపు రాసుకుని స్నానం చేస్తే జిష్టుచర్చుం పొడిగా తయారవుతుంది. పసుపు, వెన్న కలిపి రాసుకుంటే గరుకుగా బిగుసుకు పోయినట్టుగా వున్న చర్చుం నున్నగా తయారవుతుంది.

పసుపు, వట్టివేళ్ళు, కచ్చారాలు కలిపిన సున్నిపిండి వాడితే దుర్మాసనతో ఎప్పుడూ చెమటపట్టి స్నానం చేసినట్టు తడిసిపోయేవారికి వారి బాధనుండి ఉపశమనం లభిస్తుంది.

పసుపు, నూనె, పోకుపొడి కలిపి నలుగు పెట్టుకుంటే గజ్జి, తామర, దురదలు వంటి చర్చులోగాలలో మంచిది.

పుండుమీద పసుపు చల్లడం, పళ్ళను వేడి నీళ్ళతో కడగడం వంటివి వైద్య సహాయం పొందేవరకు చేయవచ్చు.

తెల్లనిగుడ్డని పసుపునీళ్ళలో ముంచి కళ్ళ మీద వేసుకుని పడుకుంటే చల్లగా ఉండి కళ్ళకలక వ్యాధిలో కలిగే నోప్పి, మంట, చురుకుపోట్లు తగ్గుతాయి. నీరు, చీముకారటం తగ్గుతుంది.

పసుపుకొమ్ము అరగదీసి చిన్నచిన్న బిళ్లలుగా చేసుకుని నాలుగుపూటులా తింటే మశూచి జ్యారం కాశ్త నెమ్ముదిస్తుంది.

బాలింతరాలి పాలలో దోషాన్ని పసుపు పోగొడుతుంది.

వ్యాధులన్నిటిలోను ఆఖరికి బి.పి వంటి వ్యాధిలో కూడా పసుపు వాడుకోవచ్చు.

రక్తహీనతను తగ్గించి బలాన్ని పుష్టినీ ఇస్తుంది. జీర్ణశక్తిని పెంచుతుంది. కడుపులో పాముల్చి, నులిపురుగుల్చి చంపుతుంది.

నాఱుగురెట్లు పెరుగును పసుపుకు కలిపి తింటే కామెర్లు తగ్గుతాయి. అయితే వ్యాధితీవ్రతనుబట్టి మోతాదు తీసుకోవాలి.

పెద్ద ఉసిరిక వరుగుల్చి ఎండబెట్టి పొడుంచేసి పసుపు దానికి సమానంగా కలిపి కుంకుమకాయ సైజలో తయారు చేసుకుంటే మధుమేహ రోగంలో అద్యాతంగా పనిచేస్తుంది.

పసుపులో సైంధవలవటం, పిష్టు, మిరియాలు, జీలకర్ర, దానిమృగింజలు లేదా దాని బెరడు, శాంరి, ఇంగువ నీటిని కలిపి పొడిచేసి అన్నంలోచిన్నా మీగడతేచిన్నా తేనేతో తీసుకున్నా విపరీతమైన ఆకలి కలుగుతుంది.

కడుపులో మంటనీ, పైత్యాన్ని, అజీర్తిని పోగొట్టే అద్భుతమైన గుణాలు పసుపుకు ఉన్నాయి.

పసుపు కొమ్ముల్ని సేకరించి పొడి చేసుకోవడం మంచిది. పసుపు పడని వారు కొన్ని ఎల్లోల బారినపడతారు. ఇలాంటప్పాడు రోజుగా కొడ్దిగా పసుపును చర్చానీకి రాసుకుంటూ రోజురోజుకు దీని పరిమాణాన్ని పెంచుకుంటూ పోవడం వలన శరీరం ఈ పసుపు వాడకానికి అలవాటు పడుతుంది. పసుపు సహజసిద్ధమైన వ్యాధి నిరోధక జెఫ్థం.

శాంరి

శాంరి రుచికరమయినది. ఆకలిలేదని బాధపడేవారికి శాంరి దివ్యోపథం. కథాన్ని నివారిస్తుంది. వాంతుల్ని తగ్గించి గొంతుని శుభ్రం చేస్తుంది. తీసుకున్న ఆహారం జీర్ణమయ్యాలా చేస్తుంది.

అల్లాన్ని పొలతో ఉడికించి ఎండబెడితే శాంరి అవుతుంది. అయితే దీనికి, అల్లానీకి ఉన్న గుణాలు మాత్రం ఈ శాంరికి ఉండవు.

బోదకాళ్ళు, వాత వ్యాధులన్నీంటిలో, మొలలు కడుపుబ్బరం, పైత్యం, లివర్ జబ్బులలో శాంరిని వాడుకోవచ్చు.

కడువునొప్పి, దగ్గ ఆయాసం, గుండె జబ్బులు, ఉఱ్ఱనం వ్యాధుల్లో శాంరి పథ్యం. అల్లంకన్నా శాంరి ఎక్కువ శ్రేష్ఠం.

జిగురు విరేచనాలు అవుతున్న సమయంలో శరీరం పేగుల లోపలి ముఖ్యకోస పొర ఈ విరేచనం ద్వారా బయటికి వస్తుంది. దీన్నే జిగురు పడుతుంది అంటారు. ఇటువంటి సమయంలో శాంరిని క్రమం తప్పకుండా వాడితే ఈ విరేచనాలు తగ్గిపోతాయి.

నీళ్ళవిరేచనాలలో కూడా శాంరి తీసుకుంటే మంచిది. కడుపులో మంటవల్ల విరేచనాలు కలిగితే వాటి దోషాన్ని కూడా ఇది తగ్గిస్తుంది.

శాంరి, పంచదార, ఆముదం, పప్పు మూడించిని సమానంగా కలిపి కొంత మోతాదు తీసుకుంటే విరేచనం సాఫీగా అవుతుంది. కీళ్ళనొప్పులు కూడా తగ్గతాయి.

శాంరి, కరక్కాయ, వాము కలిపి బెల్లంతో నూరి తింటే కీళ్ళవాతం తగ్గి విరేచనం సాఫీగా అవుతుంది.

కాచిన పాలు, శాంరిని మెత్తగా నూరి రెండు, మూడు చుక్కలు ముక్కుల్లో వేసే తలనొప్పి తగ్గతుంది.

సల్లజీలకర్ర, శాంరి, వస 5 భాగాలు రెండేసి భాగాలు కలిపి పొడి చేసుకుని కుంకుచూయంత సైజులో తేనెలో కలుపుకుని తీసుకుంటే పక్కవాతం నుండి నెమ్మిగా కోలుకోవచ్చును.

నెఱ్యుని 21 తులాలు తీసుకుని అంతే సమానంగా శాంరిపొడి తీసుకుని దానికి అంతే భాగంలో వెల్లుల్లి కలిపి నూరి చిన్నమూత్రలుగా చేసుకుని జీర్ణశక్తిని బట్టి రోజు 2 లేదా 3 సార్లు తీసుకుంటే ముఖానికి వచ్చిన పక్కవాతం, కాళ్ళు చమ్మబడిపోవడం, దవడ బిగుసుకుపోవడం, కీళ్ళనొప్పులు, కాక్కు-చేతులు పీకదం వంటి వ్యాధులు అన్ని ఉపశమిస్తాయి.

శాంరి కలిపిన మారేదుకాయ గుజ్జలు నీళ్ళలో మరిగించి తాగితే రక్తవిరేచాలు, కలరా తగ్గతాయి. శాంరి అంతగా గుణకరం కాదని కొందరి అభిప్రాయం. కాకపోతే శాంరిని వేయించి దంచి వాడుకోవాలి.

సంఖార్త శాంరి

శాంరితోనే దీన్ని తయారుచేస్తారు. దీనిని రోజుగా ఉపయోగించడం ద్వారా కీళ్ళవాతం, బట్టతల రావడం, సంతాసం కలగకపోవడం, వెంట్లుకలు రాలిపోవడం వంటివాటికి విరుగుడుగా పనిచేస్తుంది. శరీరానికి కాంతిని ఇస్తుంది.

ఒక చిన్నగ్లాసు ఆపుపాలు, బెరడు కట్టిన శాంరి ఒక తులం, 2 1/2 తులాల నెఱ్య, 6 తులాలు పంచదార తీసుకుని వీటన్నిటిని కలుపుకుని మరిగించి, ఆ మరిగే సమయంలో అందులో పిష్టు, శాంరి, దాల్చినచెక్క మిరియాలు, యాలకలు, బీరియానీ ఆకు ఒక్కొక్క గ్రాము చొప్పున తీసుకుని పాకంపడితే అదే సౌభాగ్యశాంరి. దీనిని పయసుతో సంబంధం లేకుండా అందరూ వాడుకోవచ్చు.

భయంకర రోగాలకు ఇది పథ్యంగా వాడుకోవచ్చు.

పిష్టు

నిత్యయవున సంపన్నతిని కలిగించి ముసలితనాన్ని దరికి రానివ్వకుండా చెయ్యడంలో గొప్ప వసువుగా దీన్ని చెప్పుకోవచ్చు.

పిష్టు బలకరం. మిరియాల్లా కారంగా ఉంటాయి కనీ మిరియాల్లా వేడి చెయ్యవు. అద్భుతమైన ఆకలిని పుట్టించే దివ్యబోషధంగా ఇది పనిచేస్తుంది.

చక్కగా విరేచనం అయ్యెలా చేస్తాయి. దగ్గ, ఉఱ్ఱనం, ఆయాసం రోగాలతో బాధపడేవారు పప్పులో వేయించిన పిష్టుపొడిని కలుపుకుని రోజుగా అన్నంతింటే మంచిది. చాలా తేలికగా అరుగుతాయి. ఈపెరిషిత్తుల్లో వచ్చే జబ్బులలో ఇవి బాగా పనిచేస్తాయి. వాతరోగాలన్నిటికి చాలా మంచివి.

మూత్రపిండాల్లో వచ్చే జబ్బులన్నింటిలో పిప్పక్కు పనిచేస్తాయి. లివరు, కాపెర్ జబ్బులలో పిప్పక్కు పథ్యం. కుష్ణరోగానికి పథ్యం. జ్యూరాన్ని తగ్గిస్తాయి.

రక్తపోటు, వంటికి నీరుపటదం, స్వాలశరీరం, రక్తంలో కొవ్వు పెరగడం, కడువు భాగంలో నీరు ఏర్పడడం వంటి వ్యాధులలో బాధపడేవారు సైంధవ లవణంతో వేయించిన పిప్పక్కను కలిపి పొదుం చేసి అన్నంలో తీంటే ఉపశమనాన్ని పొందగలరు.

స్నేగర్యాశయం, ఊపిరితిత్తులు, పేగుల మీద పిప్పక్కు ఎక్కువ ప్రభావం చూపిస్తాయి.

పెల్లల కడుపులో పాముల్ని చంపుతాయి. ఘూర్చలు, మలేరియా జ్యూరాలలో దీనిని పథ్యంగా వాడతారు. లైంగికశక్తిని పెంచుతాయి. తెలివీటిల్లి, బుద్ధిని పెంచుతాయి.

ఈ శ్వారచెట్టు వేరు, పిప్పలివేరు కలిపి ప్రసవ సమయం ఆలస్యమైన వారికి తినిపించవచ్చు.

పిప్పలిమాలం (పిప్పలిచెట్టు వేరు) గర్వాశయాన్ని ముదుచుకునేలా చేస్తుంది. ఇది బాలింతలకు పథ్యం.

పాలు పెరగాలంటే పిప్పక్కను ప్రతిరోజూ తీసుకుంటేచాలు, తల్లిపాలు పెరుగుతాయి. ఈ పాలద్వారా బిడ్డయ్యెక్క లివర్ ఇతర అవయవాలు అన్ని బలంగా రూపొందుతాయి.

సైంధవ లవణం, పిప్పక్కు సమానంగా తీసుకుని పొదుం చేసి నేతిలోగాని, నూనెలోగాని వేసి బాగా కాచి చల్లార్చి 2.3 చుక్కలు ముక్కులో వేస్తే ముక్కు దిఱ్పు, తలనొప్పిని తగ్గిస్తుంది. మైగ్రేన్ అనే తలనొప్పిలో కూడా ఇది ఉపయోగించవచ్చు. దీనిలో అల్లంరసం, బెల్లం కలుపుకుని నేతిలో వేయించకుండానే నేరుగా చుక్కలుగా వాడుకోవచ్చును.

తేనెతో సమానంగా పిప్పక్కపొడిని కలిపి చిన్నపిల్లలకు పళ్ళువచ్చే రోజుల్లో ముమ్మరు దెవ నెలనుంచి చిగుళ్ళకు పలుచగా రాస్తే దురద తగ్గి పెల్లలకు హోయిగా ఉంటుంది. కాపెర్లో కూడా దీన్ని పథ్యంగా ఉపయోగించవచ్చు. నాలుగింతల పాలకు పిప్పక్కను రసం తీసి నెఱ్యు కలిపి కాచి చల్లార్చి తీసుకుంటే లివర్లో వాపు తగ్గితుంది.

పిప్పక్కు లైంగికశక్తిని పెంచే ద్రవ్యంగా కూడా వాడతారు.

జాజికాయ

నీళ్ళతో జాజికాయను నూరి చెవిలో రెండు చుక్కలు వేసుకుంటే చెవిపోటు తగ్గితుంది.

కాపెర్లో పథ్యంగా వాడతారు. బలకరం. నాలికమీద పాచిని పోగోట్టి, జీగురూగా వుండటాన్ని తగ్గిస్తుంది. విరేచనాలను అరికట్టిస్తుంది. పళ్ళు నల్గా అవడాన్ని ఆపుతుంది. మలబర్ధకాన్ని కూడా తగ్గిస్తుంది.

దీని మోతాదు తక్కువేగాని అమితమైన ప్రభావం చూపించడంలో జాజికాయ శక్తి అద్భుతమైనది.

తలనొప్పిని తగ్గించడంలో దివ్యప్రథం. జాజికాయ పొడిని పాలలో కలిపి తీసుకుంటే మనసు ఎంతో ఉల్లాసంగా ఉంటుంది. కేపం తగ్గుతుంది. నోటి దుర్వాసనని పోగొదుతుంది. దీన్ని శాంబూల సేవనంలో కూడా ఉపయోగిస్తారు. లైంగిక సమర్పణి పెంచుతుంది. నెఱ్యు, జాజికాయ, పంచదార కలిపి కొద్దిమోతాదులో తినిపిస్తే పెల్లల విరేచనాలు తగ్గితాయి.

జీది ఎక్కువగా తింటే మత్తు వీటికి ధనియాలు విరుగుడుగా పనిచేస్తాయి. గుండె బరువు, గుండె నొప్పిగా ఉన్నప్పుడు దీనిని పాలతో కలిపి తాగిస్తే పెంటనే ఉపశమనం కలిగిస్తుంది. శరీరానికి రంగును కూడా ఇస్తుంది.

వాంతులు, దగ్గు, జలబు, ఉబ్బసం, నిమ్మ, హృద్రోగాలలో, పడిశంలో జాజికాయ దివ్యప్రథంగా పని చేస్తుంది. జ్యూరాన్ని తగ్గిస్తుంది. దాహాన్ని పోగొదుతుంది.

జాపత్రి

దీనిని వాదేటప్పుడు దీని మోతాదు ముమ్మరు గురువింద గింజంత మూత్ర మించకూడదు. జ్యూరాలలోను, ఉబ్బసం, దగ్గుల్లో ఇది బాగా పనిచేస్తుంది. ప్రసవ స్త్రీలకు మైలరక్తం త్వరగా వెళ్ళేలా చేస్తుంది.

మనోభూసాన్ని కలిగించే మాదకద్రవ్యం ఈ జాపత్రి. జాజికాయకున్న గుణాలలో సగం దీనికున్నాయి. నోటికి సుగంధాన్నిస్తుంది.

దీని వాడకం ఎక్కువైతే లివర్, గుండెలను దెబ్బతీస్తుంది. రాత్రిపూట నిప్రమట్టివివారు జాజికాయ, జాపత్రిలను వాడుకుంటే నిద్ర బాగా పడుతుంది. కాకపోతే దీనికి అలవాటు పడకుండా చూసుకోవాలి. జాపత్రి, జాజికాయలు లైంగికశక్తిని పెంచడంలో అమోఫుమైనవి.

దాల్చినచెక్క

దాల్చినచెక్కనే లవంగపట్ల అని అంటారు. లవంగచెట్టు చెక్క కాదు.

మసాలా దినుసుల్లో ఇది ప్రముఖమైనది. జీర్జశక్తిని పెంచుతుంది. దీని పొడిని అన్నంలో కలుపుకుని తినవచ్చును. నేరుగా కూడా తీసుకోవచ్చు.

కొంచెం తియ్యగా, వగరుగా, ఫూటుగా వుంటుంది. చక్కల్లే సుగంథం దీని సొత్తు. వాతాన్ని వేడిని తగ్గిస్తుంది. మెదడును చురుకుగా పనిచేయస్తుంది. పుక్కాన్ని వ్యక్తిగా చేసి లైంగికశక్తిని పెంచుతుంది. ఊపిరితిత్తులలోని గురగురని తగ్గిస్తుంది. దాహాన్ని నివారించి కట్టుకు మంచి కాంతిస్తుంది. పీక్కుపోయి, ఎండుకుని పోయినట్లు ఉండే ముఖానికి కండు పట్టిస్తుంది. పావుతులం దాల్చినపొడిని దానికి సమానమైన గుమ్మపాలో కలిపి తాగితే పైన చెప్పిన గుణాలన్ని లభిస్తాయి.

పంచదార దీనికి విరుగుడుగా పనిచేస్తుంది. వేడిచేసే తల్లం ఉన్నవారు ఇలా తీసుకుంటే చలవ చేస్తుంది. మరీ అతిగా తీసుకుంటే వేడి చేస్తుంది. దీన్ని సేవిస్తే పురుషశక్తి కూడా పెరుగుతుంది.

లవంగాలు

నోటిపూతతో, పిప్పళ్ళతో బాధపడేవారు రోజుా లవంగాన్ని బుగ్గన ఉంచుకున్నా ఈ బాధల నుండి ఉపశమనం పొందవచ్చును.

రోజుా రెండు, మూడు లవంగాలను నమిలితే అతిమాత్రవ్యాధి తీవ్రత తగ్గుతుంది.

క్షయరోగంలో దగ్గు, అజీర్తి వికారాలు, ఆయసం, విషలక్ష్ణాలు, వాత వ్యాధులన్నీటిలోనూ లవంగం పత్యంగా వాడతారు.

ఎక్కిక్కు ఎక్కువగా వస్తున్నవారు ఈ లవంగాన్ని రోజుా ఉపయోగించడం వలన ఈ బాధ నుండి తప్పించుకోవచ్చును.

అతి చిన్నప్పుడు అయిన లవంగంలో గొంతునొప్పి, ఉన్నిల్ని, గొంతులో నసం, పొడిదగ్గ తగ్గించే అద్భుతశక్తి ఉంది. లవంగాన్ని కాల్పి బుగ్గన పెట్టుకుని ఆ రసాన్ని కొద్దోగా మింగుతుంబే గొంతుకు సంబంధించిన దోషాలు పోతాయి.

పంటినొప్పినే కాకుండా ఇతర అన్ని నొప్పులను తగ్గించే శక్తి లవంగానికి ఉంది.

యూలకులు

నోటిలో వచ్చే పొరలలో, నోటిపూత, నోట్లో నీరూరడం వంటి వాటి నివారణలో యాలకులు, లవంగాలు బాగా పనిచేస్తాయి.

దురదల్ని కలిగివే ఇస్కోఫీలియా అనే ఆయసం వ్యాధిలో దీని ప్రభావం ఎక్కువగా ఉంటుంది. దాహన్ని కూడా పోగొడతాయి. యాలకులు ఒంట్లో వేడిని తగ్గించి రక్తదోషాలన్నిటిని హరిస్తుంది. జీర్ణశక్తిని పెంచి అన్ని ఆహారపదార్థాలను శేరికగా అరిగిస్తాయి. మూర్ఖవ్యాధి, ఫిట్ట్స్లో పచికబెట్టం యాలకులు కలిపి నూరి తాగిస్తే దీని ప్రభావంవల్ల ఈ రోగాలు తగ్గుమాటం పడతాయి. యాలకుల్లో చిన్నా, పెద్ద రెండు రకాలు ఉన్నాయి. పెద్ద యాలకులు చిన్నవాబికంటే ఎక్కువ గుణాలు కలిగి ఉంటాయి.

రనగసాలు

జీలక్కర, గనుగసాలు సమానంగా తీసుకుని ఉప్పు, కారం కలుపుకుని రోజుా తన్నంలో తింటే జిగురు విరేచనాల వ్యాధిలో మంచి ఘలితం ఇస్తుంది. థోజనం చేయగానే విరేచనానికి పెళ్ళవలసివచ్చే ఈ పొడి ఉపశమనాన్ని ఇస్తుంది. తరచూ విరేచనాలతో బాధపడే పీల్లలక్క కూడా ఇది మంచి బెషథం.

పుక్కథాతువును పెంచి లైంగికశక్తిని వ్యాధి చేస్తాయి. ఇవి బలకరం. వాత దోషాల్ని పోగొడతాయి. కుష్మరోగాలలో, నిమ్ములలో ఇది పథ్యం.

ఈ గనుగసాల కాయల్ని పోస్తు కాయలంటారు. వీలీనుంచి గనుగసాలని తీస్తారు. ఈ కాయలకి గాటు పెడితే పాలు కారతాయి. ఈ పాలల్లోంచే నల్లమందు తీస్తారు.

తామర, గజ్జె, దురద పొక్కులమీద రాస్తే తాత్యాలికంగా ఉపశమనం కలుగుతుంది.

వీటివలన మలబద్ధకం రాకుండా చూసుకోవాలి. వాత వ్యాధులన్నీంటికి ఇది పథ్యంగా వాడుకోవచ్చును.

గనుగసాలను పాలతో నూరి పేస్తులా చేసి పై వ్యాధులకు ఉపయోగించుకోవాలి.

గనుగసాలను అతిగా తీసుకుంబే మత్తుగా వుంటాయి. మూత్రాన్ని కూడా బంధించవచ్చు. నీళ్ళలో వేసి నూరి ఆ రసాన్ని తీసి దాన్ని మనం గనుగసాల పాలు అని ఉపయోగించుకుంటాం. వీటిలో పంచదార కలుపుకుని తాగితే విరేచనాలు వెంటనే అరికట్టబడతాయి.

వాము

పేగుల తదలికలని క్రమబద్ధంచేసి వేడి పుట్టించి వాతాన్ని తగ్గిస్తుంది. ఆహారాన్ని చక్కగా అరిగించడంలో వాము ప్రముఖప్రాత వ్హిస్తుంది.

కర్మార తైలాన్ని కొన్ని నొప్పులను తగ్గించడానికి ఉపయోగిస్తారు. వాము ఈ తైలంలో ముఖ్యమైన పదార్థం. ఈ తైలంలో వాముని బాగా మరిగించి, ఆ కపాయాన్ని తేర్చి తైలపాకంపట్టి అందులో హరతి కర్మారం కలుపుతారు. దానినే కర్మారతైలం అని వ్యవహారిస్తుంటారు.

వాము నీటిని బాగా మరిగించి కర్మారం కలపకుండా నెయ్యగాని, నూనెగాని వేసి వండి తైలం చేస్తారు. ఇది తిమ్మరిపట్టి వ్యాధుల్లో బాగా పనిచేస్తుంది.

శరీరానికి బలం ఇచ్చి మెదడుకు త్రైజం ఇస్తుంది. నోటి దుర్గంధాన్ని పోగొడుతుంది. పేగులలో పుళ్ళమైనా సరే మాన్సుతుంది. స్త్రీలు వాము పొడిన కలిపిన నీళ్ళలో యోనిని పుత్రం చేసుకుంబే దురద మంట తగ్గి తెల్లబట్ట వ్యాధిలో ఉపశమనం కలుగుతుంది.

కడుపులో మంట వలన వచ్చే గుండెనొప్పి వాముని దంచి రసం తాగితే తగ్గుతుంది.

ప్రసవానంతరం మైలు పోయేలా చేస్తుంది. విరేచనం సాఫీగా అయ్యె ఆకలి అయ్యేలా చేస్తుంది. బాలింతలకు వచ్చే జ్వరాలలో ఇది బాగా పనిచేస్తుంది. గర్వశయం మీద దీని ప్రభావం అధికంగా ఉంటుంది. ప్రసవిగిచిన స్త్రీలకు వాము ఎక్కువగా ఉపయోగపడుతుంది. గర్వశయం త్వరగా సంకోచించుకోవటంలో దీని పాత్ర అమోఘం. దీన్ని రోజుా వాడటం వలన పాలు కూడా పెరుగుతాయి.

అయిసంలో కఫాన్ని తగ్గించి శ్వాస బాగా ఆడేలా చేస్తుంది. ఉపిరికిత్తులలో నిమ్ము మలేరియా, ఘ్రా, జ్వరాలకు ఇది మంచిది.

ఉప్పు, మరియాలు, వాము కలిపి నూరి పరగడుపున తింటే బలకరం. రక్తం కూడా పెరుగుతుంది.

వాముని నూనెతో కలిపి పొడికొట్టి రోజు తింటే అరికాళ్లలో, అరిచేతులలో చెపుట పట్టడం తగ్గుతుంది. వాము, బెల్లం రెండింటినీ కలిపి తింటే దద్దుర్లు తగ్గుతాయి. బెల్లం పడనివారు వాము మాత్రమే తీసుకోవాలి.

ఎక్కువగా నిలబడి ఉద్యోగాలు చేసేవారికి కాళ్లమీద రక్తనాళాలు ఉట్టి పైకి కనిపిస్తాయి. ఇవి తిమ్మిరిపట్టడం, మొద్దుబారడం, పుళ్లుపడడం జరుగుతాయి. అలాంటప్పుడు కర్మార్తైలంగాని వాము నూనెనుగాని మర్రిస్తే రక్తనాళాలు చిచ్చుకుని రక్త సరఫరా సాఫీగా జరుగుతుంది. చర్చంలో పైపైన వుండే రక్తనాళాలు మూసుకుపోవడంవల్ల రక్తప్రసారం ఆగి తిమ్మిరిపట్టడం, చురుకుపోట్లు, మొద్దుబారడం, సూదులతో గుచ్ఛినట్లు ఉండటం జరుగుతాయి. మధుమేహ వ్యాధిలో ఇది ఎక్కువ. ఆ సందర్భంలో కూడా వాము నూనెను లేదా, కర్మార్త త్రైలాన్నే మర్రిస్తే నరిపోతుంది.

పీల్లలకు అజ్ఞీరి, విరేచనాలు, కడుపునొప్పి వంటి వ్యాధులల్నింటిలో వాము వాటర్ (సీటిలో వాముని వేసి బాగా మరగనిచ్చిన నీరు) అద్యతంగా పనిచేస్తుంది.

వాము పొడిని మూటగట్టి వాసన పీలిస్తే ముక్కుదిబ్బడ, జలుబు తగ్గుతాయి. వసకొమ్ముని కూడ పొడికొట్టి ఇలా ఉపయోగించవచ్చు.

జీలకర్

జీలకర్ తెలుపు, నలుపు, పెద్దది అను మూడు రకాలలో దౌరుకుతుంది. దీనిలో తెలుపు జీలకర్ను మనం ఆహారపదార్థాలలో వాడుకుంటాము.

ఆకల్లు పుట్టించడంలో జీలకర్లో ఉన్న ఒక తైలం అడ్డుతంగా పనిచేస్తుంది. కడుపుఉఖ్యరం, అతిగా వాయువులు వెళ్డడం, కడుపులో వాతం, కడుపునొప్పి మొదలగు వాటికి వేయించిన జీలకర్ పొడిలో సైంధవ లవణాన్ని కలిపి తినిపిస్తే మంచిది. దాహంతో కూడిన జ్వరం, నులిపురుగులు, కట్టుమంటలు తగ్గుతాయి. విరేచనం సాఫీగా అవుతుంది.

నల్లజీలకర్ చాలా శక్తివంతం. కానీ తెల్లజీలకర్ నిదానంగా పనిచేస్తుంది. రక్తవీరేచనాలు, జిగురు విరేచనాలలో ఇది మంచిది. మూత్రాన్ని సాఫీగా జారీ చేస్తుంది. పేగుపూత, కడుపులో మంట ఉన్న వాళ్లకి కూడా జీలకర్ పశ్యం.

వేయించిన జీలకర్ పొడిని తేనెతో కలిపి తీసుకుంటే వాంతులు తగ్గుతాయి. చర్చరోగాలలో కూడా ఇది మంచిది.

జీలకర్ బెల్లం కలిపి తింటే ఎంతోకాలంగా ఉన్న జ్వరం కూడా తగ్గిపోతుంది. వాతపు దోషాలు, అజ్ఞీరి దోషాలు, అలసటని పోగొడుతుంది. బెల్లం, జీలకర్ కలిపి తింటే క్రమ, అలసట తగ్గి ఎంతో ఉత్సాహంగా ఉండగలుగుతారు.

జీలకర్కు దురదలు తగ్గించే గుణం ఉంది. ఉప్పు, తేనె, జీలకర్ ఈ మూడింటిని కలిపి రాస్తే ఎలుక, కీటకాలు, తేలు కుట్టిన చోట బాధ ఉండదు.

స్త్రీల గర్భాశయాన్ని కూడా పుట్టం చేస్తుంది. మూత్రాలంలో రాళ్లు పేరుకున్నప్పుడు ప్రతికుడుతులోనుంచి నొప్పి గజ్జలలోకి వ్యాపిస్తున్నప్పుడు జీలకర్ పొడిని పంచదార్తోకిలిపి కాంచెం ఎక్కువగా తినిపిస్తే నొప్పి తగ్గుతుంది. మూత్రం రానప్పుడు కూడా ఇదే మందుగా వాడుకోవచ్చును.

జీలకర్, పసుపు కలిపిన పొడి తింటే మొలల వ్యాధి తీవ్రత తగ్గుతుంది. చల్లని నీటిలో జీలకర్ పొడిని తడిపి మొలలపైన రాసినా సరే బాధ తగ్గుతుంది.

మొంతులు

చేదు గుణాన్ని కలిగి ఉంటుంది. వంటల్లో వేసుకుంటే చక్కని సువాసనతో పాటుగా ఉంచి ఆరోగ్యాన్ని కూడా ఇస్తాయి.

తిగురువీరేచాలు, రక్తవీరేచనాలలో మెంతుల్లి నీళ్లలో వేసి కాచి పంచదార కలుపుకుని తాగితే వెంటనే విరేచనాలు తగ్గుముఖం పడతాయి. మెంతుల్లి పెరుగులో వేసి తినిపిస్తే రక్తవీరేచనాలు, బంకవీరేచనాలు తగ్గుతాయి. నల్లగా వాతం చేసినట్లు విరేచనం అపుతున్నప్పుడు ఈ మెంతులతో చేసిన కపొయం మలాన్ని మామూలు రంగులోకి వార్పి కడుపునొప్పి లేకుండా చేస్తుంది. చెడువాసనతో మలం వెళ్లడాన్ని కూడా నివారిస్తుంది. విరేచనాలు అవుతున్నాయి అని అనుమానం కలిగినప్పుడు మెంతుల్లి తీసుకుంటే చాలు విరేచనాలు రక్కున ఆగిపోతాయి.

మెంతుల పొడిని వుడికించి కడితే చీముగడ్లలు కరిగి నొప్పి తగ్గుతుంది. ముల్లు గుచ్ఛుకున్న చోట మెంతిపిండిని కలిపి కట్టుగా కడితే నొప్పి తగ్గి ముల్లు బయల్చి వచ్చేస్తుంది.

కుష్మరోగాన్ని, వాతవ్యాధుల్లి నయం చేయడంలో మెంతుల పాత్ర అమోఫుమైనది. అకర్షు పుట్టిస్తాయి. అన్నం తినాలన్న కోరికను పెంచుతాయి. శరీరంలో వేడిని పుట్టిస్తాయి. నానిన మెంతుల్లి ఉల్లిపాయ ముక్కల్లి కలిపి తీసుకుంటే జిగురు విరేచనాలు తగ్గుతాయి. నానిన మెంతుల్లి అరచెంచా గింజలను నమలకుండా మింగిస్తే అమీబియసిన వ్యాధిలో మంచిది.

మగర్ వ్యాధిలో మెంతుల ప్రభావం అధికం. దీన్ని రోజు వాడటం మధుమేహ రోగులకు చాలా మంచిది.

ఒక పాలు నానించి మొలక గట్టిన మెంతులు, ముడి పెసలు ఆరుపాళ్ళు తీసుకుని నానవేసి కాస్త మొలక వచ్చిన తరువాత రుబ్బి ఉప్పు, కారం వేసుకుని రోట్టిగా చేసి ఇస్తే సన్గూ ఉన్న పిల్లలకు ఒక్కు చేస్తుంది.

బాలింతలకు మెంతులు ఎంతో మేలు జేస్తాయి. గర్వశయాన్ని త్వరగా ముదుచుకునేలా చేస్తాయి. పొట్ట కూడా పెరగనివ్వదు.

మెంతుల్ని నూరి కట్టుగా వేస్తే నొప్పులూ, వాపులూ తగ్గుతాయి. దోరగా వేయించిన మెంతుల్ని పొడిచేసుకుని అన్నంలో కలుపుకుని తింటే ఆరోగ్యకరం. సైంధవ లవణం కూడా తగినంత కలవడం వలన వాతనొప్పులు నెమ్మిదిస్తాయి.

మరియాలు

మిరియాలు చాలా తీవ్రమైన ద్రవ్యాలు. కథాన్ని పూర్తిగా తగ్గించివేస్తుంది. ఆకలిని విపరీతంగా పెంచుతుంది. కాని మహావేది. కారంగా ఉండే మిరియాలనే మనం ఎక్కువగా వాడుతుంటాము. కారం కోసం మిరియాలను కూడా వాడుకోవచ్చును.

ఆయాసం, ఉష్ణసం రోగాలకు, అజ్ఞీ సంబంధమైన రోగాలకు మిరియాలు మంచి జీవధాలు. మిరియాలు, శోంతి, వాములను వెన్నుతో కలిపి తింటే జిగురు విచేశాయి తగ్గిపోతాయి.

ఆదే పనిగా ఆవలింతలు వస్తుంటే ఈ మూడింటితో పొట్టు సైంధవ లవణాన్ని కలిపి తింటే తగ్గిపోతాయి.

చలిజ్యరూల్లో, దగ్గు, జలుబు, నిమ్ములలో పాలు, మిరియాలు అనుషాసనంగా ఇస్తే వెంటనే ఈ రోగాలు తగ్గుముఖం పడతాయి.

మొలలు తగ్గించడంలో మూత్ర వ్యాధులలోను తెల్లమిరియాలకు అమోఫుమైన శక్తి ఉన్నది. కాని అమితమైన వేడిని చేస్తాయి. కాబట్టి కడుపులో గ్యాస్ట్రియల్, మంట మొరల్లు వాటితో భాధపడే వారు వీటి వాడకానికి దూరంగా వుండడమే మంచిది.

ఆవాలు

ఆవాలు ఆకలిని పుట్టించే గుణాన్ని కలిగి ఉంటాయి. కానీ గ్యాస్ట్రియల్, కడుపులో మంట ఉన్న వారు మూత్రం వీటికి కాస్త దూరంగా ఉండాలి.

ఆహారపదార్థంలో నిత్యం ఉపయోగించే ఆవాలలో రోగాలను పోగోళ్లే అమృతమైన శక్తులు కూడా దాగి ఉన్నాయి.

చెర్చురోగాలమైన అవస్థనానె ప్రభావం ఎక్కువ. పుష్టురోగాలలో ఆవస్థనానెకు ప్రోఫాసం ఎక్కువ. ఆవాలు, హోరశి కర్మారం నూరి నూనె కలిపి మర్మిస్తే సయాలీకా అనే నందం ఎక్కువ. ఆవాలు, హోరశి కర్మారం నూరి నూనె కలిపి మర్మిస్తే సయాలీకా అనే నందం ఎక్కువ. వాతవు నొప్పులు తగ్గుతాయి. చెర్చురోగాలు ఉపశమిస్తాయి. గడ్డలు మెత్తలడకాయి. నొప్పి, వాతవు నొప్పులు తగ్గుతాయి. చెర్చురోగాలు ఉపశమిస్తాయి.

సీళ్ళలో ఆవపిండిని కలిపి అరికాళ్ళకు రాస్తే కాళ్ళూ, చేతులు చల్లబడడం తిమ్మిరి వ్యక్తుడం తగ్గుతాయి. ఆవాలపిండిని నూనెలో కలిపి తలకు రాస్తే తలలో పేలు చచ్చిపడతాయి.

పైకంగా ఉన్నప్పుడు ఏదయిన విషపదార్థాలు తిన్నప్పుడు ఆవాలను వేడినీళ్ళలో నూరి తగినే వాంతులయి ప్రేగులు శుభ్రపడి ఈ విధముగా చేయడం వలన ప్రాణాపాయ స్థితి తప్పిపోతుంది.

ధనియాలు

ఎలర్చి లక్ష్మణాలమైన ధనియాల ప్రభావం ఉంది. ధనియాల కషాయం జలుబు, ముక్కుడిబ్బుడు, ఆయాసం, దగ్గులలో మంచి ఉపశమనాన్ని ఇస్తుంది.

కారం, చేదు వుండక ఒక విధమైన రుచిలో ఈ ధనియాలు ఉంటాయి.

జవి పేగుపూత, నోటిపూత, మధుమేహం, అతిగా దాహం, నిమ్ము, అజ్ఞీరి, శోష, జ్వరం, జలుబు, మూత్రప్రాధులలో అమృతంగా పని చేస్తాయి. ధనియాలు గుండె జబ్బులకు పథ్యం. కడుపులో పొముల్ని చంపేసి బయట పడేస్తుంది. ఆయాసం, వాంతులు, దగ్గు, జలుబు, విరేచనాలలో అధ్యుతమైన డైషధాలు. ధనియాల చారు జీర్ణక్రిని వ్యధి చేస్తుంది.

ఆకలి తక్కువగా ఉండడం, రక్త క్షీళం, కామెర్ల వ్యాధులలో పొడిచేసిన ధనియాల పొడిని రోజూ అన్నంలో తింటే ఈ వ్యాధులు తగ్గుముఖం పడతాయి. ఒక భాగం ధనియాలు, ఒక భాగం ఎండబెట్టిన ముదురు చింతాకు, తగినంత ఉప్పు, కారం చేర్చి పొడిచేసి అన్నంలో తింటే మంచిది.

ధనియాలు, మంచిగంధం కలిపి మెత్తగా నూరి, నుదురు, కట్టు, తలకు పట్టువేస్తే కట్టు శైల్య కమ్మడం, చీకట్లు ముసరడం, తలనొప్పులు, కట్టు కలకలు తగ్గుతాయి.

ధనియాల్ని దంచి నీళ్ళ కలిపి గుడ్డలోవేసి పిండి తీసిన రసం ధనియాల కషాయం. దాహాన్ని తగ్గించి మూత్రాన్ని ఎక్కువ బయటికి పంపేలా చేసి బంటికి పట్టిన నీటిని తగ్గిస్తుంది. ఈ కషాయం తాగితే మూత్రంలో మంట తగ్గిపోతుంది. వేడి చేసే వ్యక్తులు రోజూదీన్ని వధ్యంగా తీసుకోవచ్చు. అగకుండా ఎకిక్కు వస్తే ఇది రోజూ వాడితే రక్కున ఆపుతుంది. ధనియాల రసాన్ని రోజూ రెండు పూటలూ తీసుకుంటే మధుమేహ రోగులకు దాహం తగ్గుతుంది.

అల్లం

పైత్యం అంటే కడుపులో ఆహురసాలు పెరిగి మంట, వికారం, నొప్పి, పుల్లని తేపులు రావడం మొదలగు లక్ష్మణాలు అల్లం పెంచుతుందే కాని తగ్గించదు. ఒక్కు తిరగడాన్ని తగ్గిస్తుంది. అజ్ఞీని పోగోళ్లే ఆకలి పెంచుతుంది. అల్లం వాడకం శక్తినిస్తుంది.

తరిగిన అల్లం ముక్కలలో ఉప్పువేసి మొదటి ముద్దలో నెఱ్య వేసుకుని తింట మనకు కావలసిన ప్రయోజనాలన్నీ పుషులంగా లభిస్తాయి.

భోజనంలో అల్లం, సైంధవలవణం కలుపుకుని తింటే ఆరోగ్యానికి చాలా మంచిది. ఇది జీర్ణశక్తిని పెంచుతుంది. నోటిలో జిగురుగా ఉండబం, రుచి తెలియకపోవడం, అభేర్, జీర్ణకోశంలోని అన్ని వ్యాధులు నయం చేస్తుంది.

పడిశభారం, దగ్గు, ఉఖ్యసం, వృష్ణిలలో వాపుకు ఇది పథ్యం. తేనెలో అల్లం రనం కలుపుకుని త్రాగితే నోటిపూత తగ్గుతుంది.

అల్లం ముక్కల్ని నిమ్మరసంలో ఊరవేసి ఉప్పు కలిపి ఎండబెట్టే వేరుగులు చేసుకుంటే మంచిది. అల్లం మురబ్బా అంటే ఇది. విరేచనం సాఫీగా జారీచేస్తుంది.

లివర్ జబ్బులలో అల్లం మేలు చేస్తుంది. బెల్లం, అల్లం సమానంగా కలుపుకుని తీసుకుంటే చర్చం పొడులగా రాశిపోవడం తగ్గుతుంది. మూత్రవ్యాధుల్లో జ్వరాల్లో, మంటల్లో, పేగుపూతలకు అల్లం చెడు చేస్తుంది. ఎండాకాలంలో అల్లం బాగా వేడి చేస్తుంది.

మొత్తానికి అల్లం వాడకం శరీరానికి, ఆరోగ్యానికి చాలా మంచిది.

సంపు

నోటిలో వేసుకుని నమిలితే నోటి దుర్మాసన నాలికమీద జిగురు పోతుంది. జీర్ణశక్తిని వ్యాధి చేస్తుంది. యాలకులు, పిప్పక్కు, సోపు, పటికబెల్లం కలిపి మూడుపూటలా తీసుకుంటే అన్నిరకాల విరేచనాలకు పథ్యంగా వని చేస్తుంది.

ఇది రుచిలో జీలకర్లగా ఉంటుంది. కాకపోతే తెలికగా అరుగుతుంది. కాస్త వేడిచేసిన వాతరోగాలలో, పడిశ భారంలో, జ్వరాలలో చాలా ఉపయోగకారి.

పాలలో సోపును మూటగబ్బివేసి ఆ పాలను తాగిస్తే పోతపాలతో పెరిగే పిల్లలకు ఏ విధమైన వ్యాధులు రావు.

సీరువీ

ఉల్లిపాయలు, ఆవసూనె కలిపి నూరి కట్టుకడితే కీళ్ళవాతపు నొప్పులు తగ్గుతాయి. పంచదారసు ఉల్లిపాయ రనంలో కలిపి తాగితే ఎంతో శక్తివంతం. కలరాలో కూడా ఇది ఉపయోగకారి. చలువచేస్తుంది. ఉల్లిపాయరనంలో మిరియాల పొడి కలుపుకుని తాగితే జ్వరాలు, మూత్రరోగాలు తగ్గుతాయి. మూలరోగాలు కూడా తగ్గుతాయి.

ఉల్లిపం చెవిపోటు సమయంలో చెవిలో వేస్తే నొప్పి ఉపశమిస్తుంది. తేనెలీగలు, కందిరీగలు, తేళ్ళు కుట్టినచేట నొప్పులకు దీని రసాన్ని పూస్తే విస్తాన్ని హరించేస్తుంది. ఎల్లీనీ కూడా తగ్గిస్తుంది. స్నేహి, లివర్ అవయవాలలో నొప్పి, ఒంటికి నీరుపట్టడం, మలబద్ధకం, డసిరితిత్తులలో జబ్బులు మొదలైనవాటికి ఉల్లిపాయ పథ్యమైన ఆపరం.

ఎక్కువగా తీసుకుంటే ఇది మత్తుగా ఉంటుంది. కాస్త వాతాన్ని కూడా కలిగిస్తుంది.

శరీర అవయవాలన్నీలటిని ఉత్సేం చేసే శక్తి ఉల్లిపాయకుంది. సుఖవ్యాధులలో మంచిది. మధుమేహ రోగులకు చాలా మేలును చేస్తుంది. ఉల్లిపాయల రసంలో కొడ్డిగా నెఱ్య, సగం తేనె కలిపి రెండుపూటలా తీసుకుని పాలు తాగితే బలవర్ధకరం.

ఉల్లిపాయ దంచి పశ్చకు రాస్తే చీము, నెత్తురు కారడం తగ్గుతుంది.

మూత్రపిండాలలో రాళ్ళు పుంటే ఉల్లిరసం తాగడం ద్వారా నొప్పితగ్గడం, రాళ్ళు కరగడం. మూత్రంలో మంట తగ్గడం జరుగుతుంది.

పోలీసులు భావ్యవాయువును ప్రయోగించినపుడు, విషవాయువులు వ్యాపించినపుడు పోల్చాల్లో పురుగుల మందుచల్డం ద్వారా వాసన వ్యాపించినపుడు ఉల్లిపాయరసాన్ని ముక్కుల్లో వేసుకోవడం, ఉల్లిపాయ వాసన చూడడం ద్వారా వాటి దుర్భాగ్యాలు తగ్గుతాయి.

ఉల్లిపాయ ముక్కులు, కొడ్డిగా మెంతులు కలిపి వీటితో సమానంగా వెన్నపూస కలిపి తింటే జిగురు, నీళ్ళవిరేచనాలు తగ్గుతాయి.

పిల్లలకు వేసవిలో ఉల్లిపాయలను రోజు ఉడికించి పెడితే వడదెబ్బ కొట్టదు.

ఉల్లిరసాన్ని తిమ్మిరిపట్టిన భాగంలో ఉంచి మర్చనచేస్తే తిమ్మిరి తగ్గుతుంది.

వెల్లువీ

ఇంగువ, వేవగింజలు, వెల్లుల్లిలను బెల్లంతో కలిపి నూరి కుంకుడు గింజంత పరిమాణంలో చేసుకుని తింటే మొలలు తగ్గిపోతాయి.

నీరుల్లో మేలుచేసే గుణాలు ఎన్నో ఉన్నా ఇది చాలా తీక్ష్ణంగా వనిచేస్తుంది. వేడి చేసే స్నాహావం కలది. దేహపుష్టిని, కామశక్తిని పెంచి వీర్యవర్ధకం చేస్తుంది.

సయాటికా నదుంనొప్పి, రౌమాటిజం అనే కీళ్ళవాతాలలో వెల్లుల్లిని ఉపయోగించవచ్చు. మూత్రపిండాల్లో పుట్టపరుస్తుంది. నాడీమందలాన్ని ఉత్సేంతం చేస్తుంది. సేంత్రవ్యాధుల్లో పథ్యం. వాతరోగాలలో, కంరరోగాలలో ఇది అమోఘంగా వనిచేస్తుంది. అభేర్ వ్యాధులన్నీటిలోనూ ఇది మంచిది. మూత్రరోగాలలో, కామెర్లలో పథ్యం. హృదయ వ్యాధులలో గుండాని సంరక్షించే విషయంలో వెల్లుల్లి వనిచేసే తీరు అద్భుతం.

దగ్గు, జలుబు, ఆయాసాలలో వెల్లుల్లి అద్భుతంగా ఉపయోగపడుతుంది.

ముసలితనాన్ని నివారిస్తుంది. బుద్ధిని పెంచుతుంది. రక్తంలో కొవ్వువాతాన్ని తగ్గించి వోళ్ళని తగ్గిస్తుంది.

తలవెంటుకలు బలపడేలా చేసి రాలిపోకుండా, తెల్లబడకుండా చేస్తుంది. ఎముకలు విరిగినపుడు అతుక్కుచేలా చేసే గుణం దీనికున్నది.

కండరాలు బిగుసుకుపోవడం, నడుంనొప్పి, ఎముకలు శిథిలమైపోయే వ్యాఘలు, దిర్భకాలపు జ్యూరాలు, అరికాళ్ళు-అరిచేతుల్లో మంట లేక చల్లగా ఉండటం వీటస్టిల్ కి వెల్లుల్లిపాయలు, ఇంగువ, జీలకర్, సైంధవ లవణం, పిపుళ్ళు, మిరియాలు ఇవన్నే వేటికవ పొది చేయకుని తీసుకుని మంచి ఆమదంలో కుంకుడు గింజంత పరిమాణంలో జీర్షక్కనిఖ్యాతినుకుంటే పైన చెప్పిన వ్యాఘలన్నె తగ్గిపోతాయి.

గ్రాసుడు పాలలో దంచి తీసిన వెల్లుల్లిరసం రెండు తులాలు కలిపి వేడిచేసుకుని రెండుహాటలూ తాగినాసరే పైన చెప్పిన గుణాలే కనబడతాయి.

మూలవ్యాఘలు తగ్గడానికి ఉడుకుతున్న అన్వంలో వెల్లుల్లిపాయలు ఉంచి కుమ్మపెట్టి తింటే ఇవి తగ్గతాయి. రోజూ వెల్లుల్లిరసాన్ని మేకపాలతో కలిపి తాగితే క్షుయవ్యాఘిలో చాలా మంచిది. కీళ్ళు పట్టినచోట వెల్లుల్లి కొద్దిగా పట్టు వేసి ఉంచి తీసివేస్తే చాలు కీళ్ళనొప్పులు మటుమాయం అవుతాయి.

పాలు, ఉప్పు, నెయ్యి వెల్లుల్లి లోపాలకు విరుగుడుగా పనిచేస్తాయి.

కాని దీనిని అతిగా తీసుకుంటే బాగా వేడి చేస్తుంది. వేపాకు, పసుపు, వెల్లుల్లికలపి నూరి పట్టు వేస్తే ఎముకలు అతుక్కుంటాయి.

ఉప్పు

ఉప్పులేని వంటను మనం ఊహించనేలేము. వండిన పదార్థాలకు రుచినీ, శరీరానికి బలాన్ని అందించటంలో ఉప్పు పాత్ర మరువరేనిది.

వాము, ఉప్పు కలిపి తింటే అజీర్ణి, కడుపునొప్పి తగ్గతాయి.

ఉప్పుకాపు వలన వేడిని ఎక్కువసేవు పట్టుకుని నొప్పిని తగ్గించగలుగుతుంది. కీళ్ళవాతంలోనూ, బెఱుకులూ, వాపులలోనూ, ఇంకా ఇతర రకరకాల నొప్పులలోనూ ఉప్పును బాగా వేయించి వాపు పెడితే కీళ్ళనొప్పులు, దెబ్బలవలన కలిగిన నొప్పులు మరియు నడుంనొప్పి తగ్గిపోతాయి.

ఎండాకాలంలో వడదెబ్బ తగిలి శరీరం శోషించినప్పుడూ, ప్రాణపాయం జరగుండా ఆపదానికి వేడినీళ్ళలో పంచదార, ఉప్పు కలిపి తాగిస్తే చాలు అందోళన పడవలనిసే అవసరం ఉండదు. విరేచనాలు, వాంతులు ఎక్కువైకూడా శోష వచ్చినట్టు, మనిషి నీరసించిపోతే కూడా ఈ ద్రావణమే అద్యుత బెపథంగా పనిచేస్తుంది.

నెయ్యి, ఉప్పు కలిపి వేడినీళ్ళతో తాగిస్తే భోజనం చేయగానే వచ్చే కడుపునొప్పి తగ్గిపోతుంది. దగ్గు, అజీర్ణతో బాధపడే పసిపిల్లలకు ఉప్పును అరగదిని సాలికకు రాటే విరేచనం సాఫీగా అవుతుంది. దగ్గు కూడా ఉపశమిస్తుంది. కాని మోతాదు తక్కువగా ఇవ్వాలి. లేదంటే వాంతులు అవుతాయి.

ఉప్పునీచిని పుక్కిటపడితే నోటిలో పుంఢు, పంటిపోటు తగ్గుతుంది. వేడినీళ్లో ఉప్పుమవేసి బాగా మరగనిచ్చి చల్లార్చి ఆ నీరుతో పుండును కడిగితే నీరు లాగేసి పుండు తెర్వగా మానిపోతుంది. కండ్కలకలక వచ్చినపుడు కూడా కంట్లో ఈ నీరు వేసి కడిగితే సరి, కంటిపాప తగ్గిపోతుంది.

ఉప్పు వాతాన్ని నొప్పుల్లి తగ్గించి, ప్రాణపాయస్త్రితినుండి మనిషిని రక్షిస్తుంది. ఎగ్గమా అనే చర్యర్గోంలో దురద తగ్గడానికి, ఆయసం తగ్గడానికి, ఇతర ఎలర్లే వ్యాఘలన్నిటిలోను కాల్చికోస్తిరాయిడ్ని అనే తరగతికి చెందిన మందులు వాడవలసి వచ్చినపుడు మాత్రం చెడులక్షణాలు కలుగుతుండా ఉండడానికి ఉప్పు వాడకం తగ్గించమని తెచ్చులు సూచిస్తారు.

ఉప్పువల్ల ఎస్తి ఉపయోగాలన్నా శరీరంలో ఉప్పు అధికంగా ఉంటే మాత్రం వాంతులు, బి.పి. రెట్లీంపు పెరగడం, నీరుపట్టడం లక్షణాలు కలుగవచ్చు.

సైంధవ లవణం

సైంధవలవణం బలకరమైనది, చలువచేస్తుంది. కంటివ్యాఘలకు, రక్తపోటుకు, అన్ని రకాలైనటువంటి దోపాలకు మంచిది.

ఏలకులు రెండు భాగాలు, సైంధవ లవణం 3 భాగాలు, జీలకర్ రెండు భాగాలు కలిపి మెత్తగా నూరి ఆవుపాలతో సేవిస్తే బాలింతలకు పాలు పడతాయి.

సైంధవలవణాన్ని ఏదు తమలాపుకల్లో వేసి మెత్తగా నూరి వేడినీళ్ళతో తాగితే భోదకాలులో బెపథంగా పనిచేస్తుంది.

ఇంగువ గంజిలో కలిపి సైంధవలవణాన్ని త్రాగిస్తే ప్రసవం త్వరగా అవుతుంది.

రక్తపోటు తీవ్రమైనపుడు ఉప్పుతోపాటు సైంధవ లవణాన్ని కూడా ఆపేయాలి. బి.పి. వచ్చినవారు సాధారణంగా ఉప్పు తగ్గించవలసి ఉంటుంది. కాని వారు సైంధవలవణం వాడవచ్చు.

మామిడి అల్లం

మూత్రం మంటగా వెళుతుంది అని బాధపడేవారు, సుఖరోగాలతో బాధపడేవారికి మామిడి అల్లం దివ్యోపథం.

పేరులో అల్లం ఉన్నంతమాత్రాన ఇది అల్లం జాతికి చెందినదికాదు. పనుపు జాతిది. తియ్యమామిడి రుచి, వాసనవుండి ఆకారం మాత్రం అల్లానిది కలిగి ఉంటుంది. అందుకే దీన్ని మామిడి అల్లం అంటారు.

చలువ చేస్తుంది. దీని రసాన్ని కోడిగుడ్డు సానలో కలిపి బెఱుకులు వాపులపై వట్టమేస్తే నొప్పులు తగ్గుముఖం పడతాయి.

గుర్తిలం

దీన్ని వాదేటప్పుడు వైద్యుని సలహాలతోనే వాడుకోవడం మంచిది. గుగ్గిలం ప్రయోజనాలలో మొదటిది వాపులు తగ్గించే గుణం, తరువాతది కొవ్వును కరిగించి రక్తంలో కొవ్వుతాతాన్ని తగ్గించడం, మూడవది హృదయవ్యాధులు, నాలుగవది మూత్రవ్యాధులు, ఎవికాక ఎల్లీలను కూడా తగ్గించే గుణాలను కలిగి ఉన్నది.

పసిఫిల్లలు ఇంట్లో ఉంటే తప్పనిసరిగా వాడవలసినది ఈ జెషథం. దీన్ని నిప్పులచేరు సాంబ్రాణిలో కలిపివేస్తే విషహారం. గాయమైనచోట కురుపుల మీద పూస్తే విషదోషాలు తగ్గి గాయం, చీము మానుతుంది.

అన్నిరకాల సుఖవ్యాధుల్లోనూ దీన్ని శుభ్రపరిచి వాడుకోవచ్చును. గుగ్గిలాన్ని సూసె చుక్కలమీద అరగదిస్తే జిరుగు లాంటి పదార్థం వస్తుంది. దీన్ని నేరుగా గాని లేదా గుడ్డముక్కుకుగాని పట్టించి దీర్ఘకాలంగా పగలకుండా బాధపెడుతున్న గడ్డలపైన వేస్తే వాపు కరిగిపోతుంది.

సాంబ్రాణి

రోజూ ఈ పొగని రాత్రిపూట ఇంట్లోవేస్తే దోమలు, ఈగలు పోతాయి. పసిఫిల్లలకు స్నానం చేయించిన తరువాత నిప్పుల మీద సాంబ్రాణి, గుగ్గిలం కలిపి వేసి ఆ పొగని తలకూ, ఒంటికి పట్టించడంవల్ల రోగాలు రాకుండా ఉంటాయి.

పసిఫిల్లలకే కాకుండా ఎవరైనానరే తలకు పోసుకున్న తరువాత వెంట్లకలకు ఈ పొగ పట్టిస్తే వెంట్లకలు తొందరగా ఆరుతాయి. సువాసన, ఆరోగ్యకరం మరియు వేలకు ఈ పొగ శత్రువు.

ఉనిరి

ప్రతిచోట ఉండే మొక్క ఇళ్ళల్లోగాని, పొలాల్లోగాని ఈ మొక్క ఎక్కడైనానరే పెరుగుతుంది. తులసి తరువాత హిందువులకు పవిత్రమైనది శూబ్రజీవీయమైనది.

గింజలు తీసి ఉనిరికాయలిన్న వరుగులుగా ఎండబెట్టుకుంటే సంవత్సరం పొడువునా వాడుకోవడానికి ఉపయోగకరంగా ఉంటాయి.

కళ్ళతీరగం, వికారం, పైత్యం, కఫరోషాలు, నిమ్మ, మూలవ్యాధులు, జలుబు అన్నిచీని తగ్గిస్తుంది. బుద్ధిబలాన్ని, ఉత్తేజాన్ని పెంచుతుంది. లివర్ను బలపరుస్తుంది.

తీయ్యని రుచి కూడా కలిగి ఉంటుంది. మధుమేహాన్ని తగ్గిస్తుంది. ఉనిరి వరుగుబు చలువచేస్తాయి. పులుపు రుచి కలిగినన్నా కడుపులో మంటని పెంచకుండా తగ్గిస్తుంది. వగరుగా ఉన్నానరే వాతాన్ని కలిగించదు. అన్ని దోషాల్ని తగ్గించే శక్తి దీనికి ఉంది.

హృదయానికి సంబంధించిన వ్యాధులన్నిటిలోనూ ఇది జెషథంగా పని చేస్తుంది. గుండెదడ, నొప్పి, హర్ష అట్టాక్లలకు మందుగా పనిచేస్తుంది.

ఉనిరి జ్ఞాన్ని కూడా తయారు చేసుకోవచ్చును. దీన్ని రోజూ తాగితే శరీరం ఉత్కుళా తయారపుతుంది. రక్తవీచనాలకూ, నీళ్ళవీచనాలకూ, ఊపిరితిత్తుల జబ్బులకూ, మూలవ్యాధులకూ జెషథంగా పనిచేస్తుంది. నుఫవ్యాధులు, గర్జాశయ వ్యాధులకూ, రక్తప్రాపాలకూ కూడా ఇది అద్యాతంగా పనిచేయును.

బలకరమైనది. ఆయుష్మాని పెంచుతుంది, వీర్యవర్ధకాన్ని కలిగిస్తుంది.

మూడకద్రవ్యాలు, ఆల్యాపోలు, సారాయి, గంజాయి, నల్లమందు మొదలైనవి తీసుకున్నపూరిలో బుద్ధిమాంద్యం కలుగుతుంది. వాళ్ళకి ఈ ఉనిరికాయ వలన ఆ దోషాలను తగ్గిస్తుంది. చెదుగుణాలు ఏర్పడుండా నిరోధిస్తుంది.

సున్నిపిండిలో ఉనిరిక వగరును కలిపి మరాడించుకుని రోజూ స్నానం చేస్తే చర్చరోగాలు రావు మరియు చర్యానికి పోషణాని, కాంతిని అందిస్తుంది.

విశామలకే అనే పేరతో మందుల దుకాణాల్లో దొరికే చూర్చాన్ని మనం ఈ ఉనిరికాయతో తయారు చేసుకోవచ్చును. ఉనిరి వగరు పొడికి సమానంగా పసుపు కలిపి మెత్రగా సూరి, భాళీ గొట్టులతో మూడుపూటలా తీసుకుంటే అపూర్వ జెషథంగా సర్వ వ్యాధులకి ఉపయోగపడుతుంది.

వ్యాధి నిరోధకశక్తిని పెంచడంలో ఉనిరికాయ అద్యాతంగా పనిచేస్తుంది.

కరక్కాయ, ఉనిరికాయ, తానికాయలను త్రిఫలా అని పిలుస్తారు. ఆయుర్వేద జెషథాలలో ఈ త్రిఫలాలు మూలస్తంభాలవంటివి. వీచి ప్రస్తావన లేకుండా ఏ వ్యాధికి చెకిత్తు వ్యాధ్రికాదు.

ఉనిరికాయ విరేచనాల్ని అరికడుతుంది. మలబద్ధకాన్ని చేయదు. కరక్కాయ, తానికాయలు విరేచనాన్ని కలిగిస్తాయి.

ఉనిరికు రక్తదోషాలను పోగొట్టి రక్తాన్ని పెంచే శక్తి ఉన్నది. అందుకే రక్తం తక్కువగా ఉన్నపై మందులు వాడుతున్నప్పుడు తప్పనిసరిగా ఉనిరికాయల జ్ఞాన్సాని, ఉనిరిక పొడిగాని లేకపోతే ఉనిరికాయనే నేరుగా తీసుకుంటే ఆ మందులు త్వరిత ప్రభావాన్ని చూపిస్తాయి.

గన్నెరు

గన్నెరులలో రకరకాలు ఉన్నాయి. పచ్చగా పూలు పూసే మొక్కని పచ్చగన్నేరు లేక పెర్చగన్నేరు అని వ్యవహరిస్తారు. ఇది చాలా తీక్ష్ణంమైన మొక్క వస, పటిక, పెరుగు దీనికి విరుగుడుగా పనిచేస్తాయి.

తెల్లగన్నేరు, ఎరగన్నేరు, వాడగన్నేరు పువ్వులు పూజకు ఉపయోగిస్తారు. కానీ వీటిని పొరపాటున కూడా కదుపులోకి తీసుకోకూడదు.

ఈ పువ్వులని నూరి తలకు పట్టిస్తే తలలో దురద తగ్గి, వెంటుకలు రాలటుండ నివారిస్తుంది. తలలో పువ్వులు పెట్టుకుంటే తల దురద తగ్గుతుంది.

వీటిని లోపలికి వాడుకునేటప్పుడు చాలా తక్కువ మౌతాదులో వాడుకోవాలి. లేకపోక విషంగా మారే ప్రమాదం ఉంది. అలాగే బయటచేసే చికిత్సలకైనా సరే.

దీని కాండంపై చెక్కని లేక వేరుని నూరి కడితే కణతలు, గడ్డలు కరుగుతాయి. కీటకాలు, జంతువులు కరిచిన హోట ఆకుల్ని నూరి కడితే దోషం తగ్గుతుంది. రద్దుకు కూడా తగ్గుతాయి.

కరక్కాయ

బుద్దిని, ఆయుష్మానీ, ఇంద్రియాలనూ క్రమబద్ధంగా పెంచుతుంది. గొంతులో ను, గురగుర దగ్గు, జలబు, ఆయాసం, టాస్సిల్నీ వావు, నోటిలో పుట్టు తగ్గడానికి కరక్కాయ పిప్పుకు కాని కరక్కాయ శొంరి కాని సమానంగా తీసుకుని పబీకబెల్లంతో పాకం పట్టుకుని బుగ్గన పెట్టుకుని ఆ రసం మింగుతుంటే సరి. కొండనాలుక కూడా తగ్గుతుంది. దీనిలోపాచే చిగుళ్ళు గట్టిపడి పళ్ళకు సంబంధించిన వ్యాధులన్నీ తగ్గుతాయి. గొంతు భీంగురుటోపడం అగి కంఠం శ్రావ్యంగా అపుతుంది. జలబు అతిగాంండి, గొంతు పూడుకపోయిన వారికి క్షణాలలో ఉపశమనం కలుగుతుంది.

కరక్కాయను పొడిచేసి లేక కాల్పి తీసుకుంటే దీని దోషాలు తగ్గి గుణాలు పెరిగుతాయి.

కరక్కాయ గృహాబోషధంగా ఉపయోగించుకుంటారు. ఆరోగ్యప్రదాయాని. రబఫ చేస్తుంది. మూత్రవ్యాధుల్ని దూరం చేస్తుంది. వాంతుల్ని తగ్గిస్తుంది. ఎంతటి దగ్గులైనా తగ్గించేస్తుంది. ఘైత్తున్ని చాలా తేలికగా చల్లారుస్తుంది. ఇది ఎంత బలకరపైనదో చెప్పారేము చేదుగా ఉంటుంది కాని అద్యుత ఔషధ గుణాలను కలిగి ఉన్నది.

పొంగించిన పటికలో కరక్కాయపొడిని కలిపి దానిలో పట్టు శుఫ్రం చేసుకుంటే పిప్పిపుట్టు రావు. ఒకవేళ పిప్పిపుట్టు బాధ ఉంటే లేకుండా చేస్తుంది.

ప్రశ్నవాతాన్ని కూడా తగ్గించగలిగే గుణాలయిని. మలబద్ధకాన్ని పోగాట్టి సగం రోగాలను నివారిస్తుంది.

వస

మాటలు త్వరగా రాని పీల్లలకు వసను ఉపయోగించడం సర్వసాధారణంగా జరుగుతుంది. ఘూర్చిన వాసన, వికారం, చేదు రుచులు దీనికుంటాయి. కొంచెం ఘైత్తున్ని కలిగిస్తుంది. బుద్ధిబలాన్ని కలిగిస్తుంది.

పిప్పుకు, శొంరి, చిత్రమూలం, తుంగముస్తలు, చంగల్వైకోప్పు మూలికలతో కలిపి కూడా వసను వాడుకోవచ్చు.

తాఘపాము కూడా వస వన్నుచోటు రాచని పెద్దలు చెప్పారు. లైబరీలో, పుస్తకాల్లో, జ్యుల బీరువాల్లో పురుగులు చేరకుండా వసకొమ్ముల్ని వుంచడం, లేక వసపొడిని చల్లడం చేయవచ్చును.

కీటకాలు, తేలు కుట్టినచోటు వసకొమ్ము అరగదిసి రాస్తే విషదోషాన్ని పోగాట్టి నొప్పిని ఉపశమిస్తుంది.

పీల్లలకు తరుచు జ్వరాలు, నిమ్ము, జలబు, దగ్గరావడం, కదుపులో పాములు, కదుపులో నొప్పి, అట్టిర్లి వీరేచనాలు, లివర్ బిలహీనంగా ఉన్నపుడు వస బాగా వనిచేస్తుంది.

వీరేచనాలు తరుచుగా అపుతున్న పీల్లలకు ఇది బాగా వనిచేస్తుంది. కలరాలో కూడా డెషధంగా వనిచేస్తుంది. వసకొమ్ముల్ని శుఫ్రంచేసి పొడికొట్టి పంచదార పాకం పట్టేసి విశ్రుతులుగాచేసి రోజు ఒక బిళ్ళ చోప్పున పీల్లలకు వాడుకుంటే అనేక ఉపయోగాలున్నాయి.

ముసలివారు వసకొమ్ము పొడిని దోరగా వేయించుకుని సైంధవలవణం కలుపుకుని ఒక ముద్దకు సరిపడినంత అన్నంలో వేసుకుతింటే పక్కవాతం, పంటినొప్పి, స్లేషపుడగ్గ, లివర్ బిలహీనతలు, మూత్రప్రాంతాలు, మూత్రం బంధించడం, మూత్రపీండాలలో రాళ్ళు మొదలగు వాటిని నివారించుకోవడానికి ఈ వసను వాడుకోవచ్చును.

రుతు రక్తాన్ని సాఫీగా జారీచేస్తుంది. ఈపెరితిత్తుల జబ్బులను రానీయదు. జలబును తగ్గిస్తుంది.

నీళ్ళలో వసను వేసి మరిగించి ఆ నీళ్ళలో పీల్లలకు స్నానం చేయిస్తే మూర్ఖులు, ఫిట్స్ తగ్గుతాయి.

వసపొడిని కర్పూర తైలంలో కలిపి ఛాతిపీద, పీపుపీద రాసినట్లయితే గురగుర జలబు తగ్గిపోతాయి. తలనొప్పికి దీన్ని నుదురుపై పట్టుపేస్తే నొప్పి తగ్గిపోతుంది.

నీరసంగా ఉండి, జ్వరం తగ్గి పథ్యం తీసుకునే వారికి వసను ఇస్తే ఆకలి పుట్టి, జలం కలిగి త్వరగా కోలుకుంటారు.

దోమలు, ఒంటిరెక్క పురుగులు ఎక్కువగా ఉన్నపుడు వసకొమ్ము పొడిని నిప్పులమీద వేసి పొగడించే ఆవిరియిపోతాయి. ఈగలు, దోమలు ఉన్నపుడు చిక్కటి వస కపొయాన్ని లేక వసపొడినో చల్లితే ఆ దరిద్రాపులకు కూడా రావు.

మునాంబరం

చిన్నపీల్లలకు, బిలహీనులకు, వ్యధులకు లోపలికివ్వకూడదు. తట్టుకోగల వారిచేత జలం గలవారిచేత మూత్రమే తినిపించాలి.

పీటలచేత పాలు మాన్యించడానికి స్తునాలకు ముసాంబ్రాన్సై రాస్తారు. సుఖవ్యాఘరలలో కూడా ఇది మంచి బషధమే. కానీ ఎక్కువగా తీసుకుంటే స్త్రీలకు రుతురక్తప్రాపం ఎక్కువగా అవుతుంది. పొట్టుపైన ఇంగువ ముసాంబరం కలిపి పట్టువేస్తే వసిపీటలకు విరేచన అవక పొట్టు ఉభ్యరించడం తగ్గుతుంది. విరేచనం కూడా సాఫీగా అవుతుంది.

వెంట్లుకలు నల్లబడాలనుకున్నపారు ఈ ముసాంబ్రాన్సై ఘూటయిన సారాల్ నానపెట్టుకుని కొబ్బరినునెలో కలిపి తలకు రాసుకుంటే సరి. జట్టు బాగా నల్లబడి ఒత్తుగా పెరుగుతుంది.

బుతురక్తంను ఎటువంటి బాధలేకుండా వెళ్లేలా చేయగలదు. విరేచనం చేసి, మలబ్దకాన్ని పోగొడుతుంది.

క్షుయోగులకు తొలిదశలో ముసాంబరాన్ని ఖాళీగొట్టుల్లో పెట్టే లోపలికి రోజుక్కు గొట్టం వేస్తే వ్యాధి తొందరగా తగ్గిపోతుంది.

పసుపు, ముసాంబరాన్ని కలిపి నూరి నీళ్ళలో వేసి రెండుమూడు చుక్కలు చెవిల్లా వేస్తే చీము, పోటు తగ్గుతాయి. కంట్లిపైన పట్టువేస్తే నీరు కారదంపోయి పొట్టు తగ్గుతాయి.

దీనిని కలబంద చెట్టురసాన్ని ఎండించి తీస్తారు. కాబట్టి చాలా చేదుగా ఉంటంది.

జిల్లేడు

క్షుయవ్యాధులలోనూ, బోధకాలు, కడుపులో పాములు ఉన్నప్పుడు వయసును బట్టి జిల్లేడును వాడుకోవచ్చు. పాము, తేలు విపాలలో ఇది చాలా బాగా పనిచేస్తుంది. పక్కవాతం, మూర్ఖు, ఎంతకాలానికి తగ్గని జ్వరాలలో కూడా దీనిని వాడుకోవచ్చు.

కామెర్లు వ్యాధితో బాధపడేవారు జిల్లేడాకులు సైంథవలవణం సమానంగా కలిపి మెత్రగానూరి కొత్త మూకుక్కుల్లో పెట్టి సీలువేసి పెడితే నల్లటి పొడిలా తయారపడుతుంది. ఈ పొడిని ఖాళీగొట్టుల్లో పెట్టుకుని రోజూ ఉదయం, సాయంత్రం ఒక్కుక్కటి చొప్పున వాడుకుంటే సరిపోతుంది. అన్నిరకాలైన అంటే వ్యాధులు, కడుపులో మంట, పేగుపూత, వాతలక్ష్ణాలు, దగ్గు, జలబు, ఆయసం ఇవన్నీ అధ్యంగా తగ్గుతాయి.

గర్జించీ స్త్రీలకు గర్జుప్రాపాన్ని కలిగిస్తుంది. రుతురక్తాన్ని ఎక్కువ వెళ్లేలా చేస్తుంది.

బద్ధపురుగు చావాలంటే దీన్ని ఉపయోగించుకోవచ్చును. పొలాలో పనిచేసే వ్యక్తులు పాముకాటుకు గురైనప్పుడు వెంటనే రెండు మూడు జిల్లేడాకులు నమిలివేయడం ధూర్చ ఈ విషాస్తు తగ్గించుకోవచ్చు. వెంటనే వైద్యుడిని సంప్రదించాలి.

జిల్లేడాకులు ఆముదం రాసి వేడిచేసి కీళ్ళవాతం, నొప్పులు బెఱుకులున్నచోట కాపు పెడితే నొప్పి తగ్గుతుంది. ఈ ఆకుల్ని వేడిగా మొలలుపైన కడితే మూలధ్యాధి నొప్పి పోటు ఉపశమిస్తాయి.

జిల్లేడాకులపైన నూనుగు కలిపి కుంకుడు గింజంత మాత్రచేసి తాచుపాము కరిచిన పుట్టిచేత తినిపిస్తే ప్రాణహని జరగదు. ఒకవేళ పాము కరిచిన వ్యక్తి స్పృహలో లేకపోతే, స్పృహలో కలిపి గొంతులో పోయుని చెప్పారు. స్పృహవచ్చిన తరువాత వీరేచన చేయించి నీళ్ళలో కలిపాటి ఆహారాన్ని ఇవ్వావచ్చు. ఇది విషలక్ష్ణాలని కలిగి ఉంటుంది కనుకే విషలక్ష్ణాలపైన అధ్యంగా పని చేస్తుంది. దారుణమైన చర్యవ్యాధులు, సుఖవ్యాధులు ఉన్నప్పుడు జిల్లేడు కాండాన్ని ఎండించి పొడిచేసి, చిట్టెడు పొడికన్నా తక్కువ మోతాదులో తీసుకోవడంవల్ల ఈ వ్యాధులు ఉపశమిస్తాయి.

చేపలు

చేపలలో రకరకాలు ఉన్నట్లుగానే అవి పెరిగే ప్రదేశాలనుబట్టి కూడా వాటి గుణాలు ఆధారపడి ఉంటాయి. చెరువుల్లో దొరికే చేపలు చలవచేస్తాయి. వీర్యవర్ధకం, బలాన్ని పెంచుతాయి. మూత్రాన్ని సాఫీగా జారీచేస్తాయి. కానీ ఆలస్యంగా అరుగుతాయి.

నిర్మలమైన నీటిమడుగులో వుండే చేపలు అన్నింటికన్నా బలకరమయినవి, కొతకరమయినవి. పొలాల్లో మడులుకట్టి పెంచుతున్న చేపలు ఈ కోవకు వస్తాయి. వీలిని ఉపయోగించుకోవడం ఉత్తమం.

సముద్రపు చేపలు తెలికగా అరగవు. పైగా వేడిని కూడా చేస్తాయి.

సదులలో చేపలు పుష్టిని కలిగిస్తాయి. వేడిని, వాతాన్ని తగ్గిస్తాయి. ఇవి కూడా కొంచెం ఆలస్యంగా అరుగుతాయి. సంభోగశక్తిని బాధులలో చేపలు పెంచుతాయి. కానీ మూత్రపిండాలలో రాళ్ళు, ఊపెరితిత్తులలోని నిమ్మును, చీము, దోషం, మలబ్దకం ఈ చేపల వలన కలుగుతాయి. ఉప్పునీటిలోని చేపలు మాలాన్ని బంధిస్తాయి. కంటీకి మంచివి కావు. చేపలు కూడా కాలాలోని మార్పులనుబట్టి తినాలి.

డిసెంబర్, నవంబర్ నెలల్లో బావుల్లో చేపలు, జనవరి, భిల్వపరి నెలల్లో సరస్పుల్లో చేపల్ని, మార్పి, విప్రిల నెలల్లో సదుల్లో చేపలు, మే, జూన్ నెలల్లో మంచినీటి మడుగుల్లో దొరికే చేపల్ని, ఔలై, ఆగ్స్టు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలల్లో సెలయేటిలో చేపల్ని తినండి. రేదంటే పైన చెప్పినట్లు మంచినీటి మడుగు చేపలు తప్ప వేరేవి ఉపయోగించకండి.

రోయులు

ఆవి ఎంతో రుచిగా ఉంటాయి. రక్తం పట్టేలా చేస్తాయి. ఎంతో బలకరం. పడనివారికి చేడి శరీరం ఉన్నపూరికి దురదలు, ఆయసం, వాతపు నొప్పులు కలుగుతాయి. చింతపడు, పుల్లదానిమ్మ వీటికి విరుగడు. ఇవి కొంచెం మలబ్దకాన్ని కలిగిస్తాయి. గర్జాశయానికి మంచివి. ఉల్లిపాయతో కలిపి వండితే దోషం ఉండదు. కోదిగుడ్డతో కలిపి వండితే మగళనం పెరుగుతుంది.

మట్టగుడినె

వేడి చేస్తుంది. కాని రుచికరం. బలకరం. తేలికగా జీర్ణం ఆవుతుంది, బలకరం, ఈ చేపలమాంసం కొవ్వును ఎక్కువ చేస్తుంది. ఒంటికి నీరుపట్టిన వారికి మంచిది.

ఉప్పుచేపలు

చేపలను ఉప్పువేసి ఎండించడం ద్వారా రుచిగా ఉంటాయి. వీలినే ఉప్పు చేపలంటారు. వేడి చేస్తుంది. చలువ చేసే ఉథిపాయల వంటివి వీటితో కలిపి తింటే మంచిది.

ఏమైనా అనారోగ్య సూచనలు ఉన్నప్పుడు మాత్రం చేపలు తినకపోవడమే మంచిది. జీర్ణశక్తిబట్టి చేపలు జీర్ణం కావడం ఆధారపడి ఉంటుంది. స్త్రీలకు పాలు పెరుగుతాయి. శరీర ధాతువులన్నింటినీ చేపలు వృద్ధి చేస్తాయి.

పూదయ వ్యాధులకు ఇది మంచిది. నిమ్ముని, కఫాన్ని తగ్గించి ఆకల్చి పెంచుతుంది. చర్చరోగాలన్నిప్పాక్కు మాత్రం చేపలకు దూరంగా ఉండడం మంచిది. చేప ఎంత చిన్నదై దానిలో చెడు గుణాలు అంత ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఈ చిన్న చేపతో కలిపి పెద్ద చేపను తినడం ద్వారా ధాని చెడు గుణాలు రెట్టింపవుతాయి.

ఎండుచేపలు

ఇవి వేడి చేస్తాయి కాని వాతాన్ని తగ్గిస్తాయి. రక్తంలో కొవ్వుకాతాన్ని తగ్గిస్తాయి. ఆకల్చి పెంచుతాయి. ఒంటికి పట్టిన నీరు తగ్గిస్తాయి. ఆయాసం, నిమ్ములలో చాలా మంచిది.

సారచేప

గుండెజబ్బులకు మంచిది. మలబ్దకాన్ని కలిగిస్తుంది.

కొర్రమినుచేపలు

వాతాన్నిగూని కఫాన్నిగూని కలిగించవు. వీటి మాంసం చాలా రుచిగా ఉండి తేలికగా అరుగుతుంది. ఆకల్చి పెంచుతుంది మరియు పథ్యకరం.

బోమ్మికాయలు

తేలికగా అరుగుతాయి. రుచిని కలిగించి వాతరోగాలను అదుపు చేస్తాయి.

చిన్నచేపలు

నమస్త దోషాలను పోగొడతాయి. తేలికగా అరుగుతాయి. అన్ని కాలాలకు మంచిది.

గండుమీనుచేపలు

ఎక్కువగా కొవ్వును కలిగి ఉంటాయి. లావు పెరుగుతారు. వీర్ఘవృద్ధిని కలిగించి బలాన్ని పెంచుతుంది. తేలికగా అరుగుతాయి. పెద్దనదుల్లో ఇవి దొరుకుతాయి.

కొన్ని రకాల మాంసాలు

కోడి

కోడిమాంసం కొవ్వునీ పెంచుతుంది. చాలా బలవత్తరమైనది. అడవికోడిలో పెంచుడుకోడికన్నా గుణాలు ఎక్కువ. బ్రాయిలర్ కోళ్లలో గుణాలు తక్కువే అని చెప్పవచ్చు.

వాతాన్ని తగ్గించే గుణం దీనికుంది. పక్కహాతం లగాయితూ కీళ్లహాతం వరకూ సమస్త వాతవ్యాధులకు దీన్ని పథ్యంగా ఉపయోగించుకోవచ్చు. ఒళ్లు పెరిగేలా చేస్తుంది.

కంటివ్యాధులకు మంచిది. లైంగిక సమస్తతని పెంచుతుంది. కాని కఫాన్ని వృద్ధి చేస్తుంది. ఆలస్యంగా అరుగుతుంది.

కోడిర్మట్టు

రక్తాన్ని శుద్ధి చేస్తుంది. ఉథి, అల్లం కలిపి వండితే తేలికగా అరుగుతుంది. దోషం కూడా ఉండడు. గడ్డుసాని వేస్తే నొప్పులన్నీ తగ్గిపోతాయి.

తాజాగుడ్డునే వాడుకోవడం మంచిది. బలవత్తరమైన ఆపోరం. వేడిని తగ్గిస్తాయి. కోడిగుడ్డు క్షుయవ్యాధిలో మంచి ఫలితాన్ని చూపిస్తుంది. ఉపెరితిత్తుల వ్యాధులకు చాలా మంచిది. ఎక్కువగా తింటే మాత్రం మూత్రపిండాలలో రాళ్లు ఏర్పడతాయి.

వేడిచేసి వచ్చే జలబుల్లో ఇది మంచిది. అల్లంరసం ఉథిపాయ ముక్కలు వేసిన ఆష్టల్ను పథ్యంగా వాడుకోవచ్చు.

చంకల్లోనూ, గజ్జల్లోనూ బిళ్లుకట్టడం, వాపులు, చీముగడ్డలకు కూడా ఇది ఉపయోగకరం. కోడిగుడ్డు సానలో మినుములు వేసి నూరి గుడ్డకు పట్టించి పట్టివేస్తే వుపణాలలో వాపుకు ఘలితం కనిపిస్తుంది.

నోటిముంచి రక్తం రావడం ఆపుతుంది. క్షుయరోగులకు, బలహీనులకు, శుష్ణించి పోయినపారికి బలాన్నిచ్చి రక్తప్పిని కలిగిస్తుంది. విషదోషాలకు విరుగుడుగా వచ్చసాన వనిచేస్తుంది. ధార్మికచెక్క మిరహారులు, వేడినిత్తు కోడిగుడ్డు ఎక్కువగా తిన్నప్పుడు విరుగుడుగా వనిచేస్తాయి.

ఇది నోటిపూత్రమై అమోఫుంగా వనిచేస్తుంది. పచ్చసాన తెల్లసానకన్నా ఎక్కువ ప్రయోజనకారి. దీనిలో విటమిన్లు, ఖనిజపదార్థాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. విటమిన్ ఎ,

ఫాస్టర్స్, ఏరసులు కూడా ఎక్కువ. తెల్లసొనలో రిబోఫ్లవిన్ అనే 'బి' విటమిన్ ఎక్కువగా ఉంటుంది. నోరుపూతకు కారణం కూడా రిబోఫ్లవిన్ కాబట్టి వారికి దీనిని ఇష్టుడం చ్చురా నోరుపూత తగ్గుతుంది. కోడిగుడ్లలోని కొప్పుపదార్థాలు శరీరానికి నష్టస్ని కలిగించేవి కావు, చాలా తొందరగా, తేలికగా జీర్ణం అవుతుంది. 18 శాతం కొప్పుపదార్థాలు, 13 శాతం మాంసకృత్తులు దీనిలో ఉన్నాయి. పిండిపదార్థాలు చాలా తక్కువ.

కొంగ

కొంగమాంసము చాలా క్రైష్ణమైనది. చలువదేస్తుంది. కానీ విరేచనాలవూయి. వేడిని, వాతాన్ని తగ్గిస్తుంది. గర్జాశయ దోషాలలో, ఇది ఉపయోగకారిగా ఉంటుంది. రక్తదోషాలకు పథ్యం. రాబందు, చుక్కవాకాలకు కూడా ఇలాంటి గుణాలు ఉంటాయి.

పొవురాయి

పొవురాయి యొక్క రక్కాన్ని పక్కవాతం వచ్చిన అవయవాలపైన పట్టించి చికిత్సలు చేస్తుంటారు. కానీ ఇది సరియైన చర్య కాదు. ఈ విధమైనటువంటి చికిత్స చాలా అమానుషంగా ఉంటుంది. దీని మాంసం ఎంతో బలకరం, హితకరం. రక్తం తక్కువగా ఉండడం, జ్వరాలు, కడుపునొప్పి వంటివి ఉన్నప్పుడు పొవురాయిని తినవచ్చును. ఇంకా రెక్కలురాని చిన్న పొవురం మాంసం ఎక్కువ ఆరోగ్యకరంగా ఉంటుంది. పక్కవాత రోగులకు ఇది పథ్యం. అదవి పొవురాలు మాంసం ఆలస్యంగా అరుగుతుంది. వీటి మాంసం కొంచెం తియ్యదనం కలిగి ఉండి వేడి చెయ్యదు.

మేక

తెల్లమేకపాలను ఉపయోగించడం మనకు తెలిసినదే. తెల్లమేక మాంసమే మిగిలిస అన్నిరకాల మాంసాలలోకిల్లా ఉత్తమమైనది. ఎటువంటి చెడు లక్షణాలు కలిగించకుండా శరీరానికి మేలు చేస్తుంది. క్షయరోగులో మేక మాంసం గొప్ప ఉపయోగకారి.

మేక తల:

కొణ్ణిగా వాతం చేసినప్పటికి చాలా బలవంతమైన ఆహారం.

మేక కాళ్ళు :

తేలికగా అరుగుతాయి. బలకరం. ముక్కు చెచి, గొంతు వ్యాధులలో పథ్యం.

మేక గుండె :

బలమైనది మరియు వేడిచెయ్యదు.

మూలగు:

కొంచెం వాతం చేస్తుంది కానీ చాలా బలకరమైన ఆహారం.

కొర్పుం :

రక్తమై వ్యాధింప చేస్తుంది.

క్షయని నోధించే గుణాలెన్నో మేకలో వున్నాయి. దాని మాంసాన్ని, పాలని తీసుకోవడం వలన మనకు కూడా ఆ గుణాలు అందుతాయి. ముఖ్యంగా క్షయరోగులకు మేకమాంసం, మేకపాలు ఇవ్వాలి.

మేకపాలు

ఆపుపాలకన్నా క్రైష్ణముయినవి. బలకరం, తియ్యగా ఉంటాయి. కానీ వేడి చెయ్యవచ్చు. వాతవ్యాధులల్లో చాలా బాగా పనిచేస్తాయి. గేడె, ఆపుపాలు పడనివారికి చిన్నపిల్లలకు మేకపాలు పడతాయేమో ప్రయత్నించవచ్చును. పడితే తల్లిపాలతో సమానమైన గుణాలు వీటికి ఉండటం వల్ల పీభలు దృఢంగా తయారవుతారు.

పెరుగు, మళ్ళిగ తయారీలో మేకపాలను ఉపయోగించుకోవచ్చు. అదేవిధంగా క్షయవ్యాధిలో పథ్యంగా వాడతారు. క్షయరోగులకు ఈ పాలను రోజు తాగిస్తే చికిత్స కాలం సగానికి తగ్గిపోతుంది. శరీరంలో చీమురోగాలు, కురుపులు, ఆపరేషన్లలున వారికి మేకపాలు అద్భుతంగా పనిచేస్తాయి.

గొర్ర

మేకపాలకన్నా గొట్రెపాలు చాలా వేడి. మూత్రవ్యాధులతో బాధపడేవారికి ఇవి ఇంకా ఎక్కువ చెడును చేస్తాయి. పథ్యానికి అసువైని కావు. దీని మాంసం కూడా క్రైష్ణముయినది కాదు. కొప్పును బాగా పెంచుతుంది. వేడి చేస్తుంది. ఆలస్యంగా అరుగుతుంది.

జీంకమాంసం

పడ్రసాలు జీంక మాంసంలో ఉన్నాయని ప్రతీతి. చాలా తేలికగా అరుగుతుంది. పథ్యకరం. బలమైన ఆహారం, రక్తదోషాలు, జ్వరంలో ఇది హితకరం. చలువ చేస్తుంది. రుచిగా ఉంటుంది. కానీ విరేచనాన్ని బంధిస్తుంది.

వంది

మూలవ్యాధులలో సీమపండి మాంసం మంచిది. మలబద్రకాన్ని కూడా తగ్గిస్తుంది. కానీ బాగా వేడిచేస్తుంది. బాగా సిద్ర పట్టిస్తుంది. ఒళ్ళు పెంచుతుంది. శరీరాన్ని బలంగా తయారుచేస్తుంది. వాతవ్యాధులకు ఉత్తమమైనది. సెక్కు సామర్చ్యాన్ని కూడా పెంచుతుంది. మూర్ఖరోగం, తలిరగడం వంటి లక్షణాలలో ఊరపండి కొప్పు కరిగించి ఆగాకర చెట్టు దుంపని పొడిచేసి, సమానంగా కలిపి దీనిని తింటే ఈ లక్షణాలు తగ్గిపోతాయి.

సగ్గుబయ్యం వడియాలు

ఆద్యతమైన శక్తినిస్తాయి. చలువ చేస్తాయి. బలకరం. చాలా రుచికరం. నువ్వులు, క్యాబేజీ, వేరుశనగపప్పు, కాల్ఫిష్ట్ వర్, వెప్పువ్వు చింతపువ్వు ఇలా అనేక వడియాలు చేసుకోవచ్చు. ఆయా పదార్థాలను స్వభావాలుబట్టి వాటి గుణాలు ఆధారపడి ఉంటాయి.

అప్పుడాలు

అప్పుడాలు అజీర్ణిని త్యగించడంలో ఎప్పుడూ సిద్ధంగానే ఉంటాయి. అప్పుడాలు రుచికరంగా ఉంటాయి. బలకరం. తీసుకున్న ఆహారాన్ని అరిగించి అజీర్ణి వ్యాఘరులు రాకుండా చేస్తాయి. పెసరపిండితోకాని, మినపిండితోకాని, ఇంగువ, పసుతు, జీలకర్ర, సైంథపలవజం వీటిన్నిటిని మెత్తగా పొడుంచేసి కలిపి, బాగా మర్కించి అప్పుడాలు ఒత్తుకుని ఎండజెట్టి వాడుకోవచ్చు. ఇలా తయారుచేసిన అప్పుడాన్ని నూనెలోకంటే నిప్పులమీద కాల్పుకుని తింటే ఆరోగ్యకరం.

పెనర అప్పుడాలు

మినప అప్పుడాలకన్నా పెసరపిండితో చేసిన అప్పుడాలు తేలికగా అరుగుతాయి. కానీ పెసరపిండి అప్పుడాలకన్నా మినపిండి అప్పుడాలు చాలా శక్తివంతమైనవి. అప్పుడాలను నూనెలో కంటే నిప్పులమైన కాల్పుకుని తింటే వాటి గుణాలు ఎక్కువగా నశించవు.

పెనర వడియాలు

మినుములతో కాకుండా పెనరపప్పుతో కూడా వడియాలు చేసుకోవచ్చును. మినప వడియాలకన్నా పెనర వడియాలు తేలికగా అరుగుతాయి. పెనల గుణాలన్ని కలిగి ఉంటాయి.

బూడిదగుమ్మడి వడియాలు

బూడిదగుమ్మడి ముక్కలను మినపిండిలో ముక్కలు కలిపి తయారయిన వడియాలు ఎంతో శక్తినిస్తాయి. సెక్కు సామర్చుతను పెంచుతాయి.

ఇడ్లిలు

సాధారణంగా ఇడ్లీలను ఉప్పుడురవ్వతో చేస్తారు కనుక ఉత్తేణ్ణాన్ని, బుద్ధినీ పెంచుతాయి. పెనరపప్పుతో చేసిన ఇడ్లీలు చాలా తేలికగా అరుగుతాయి. రువికరంగా ఉండి, బలాన్ని కలిగిస్తాయి. వాతాన్ని పోగొడతాయి. కాన్త ఆలస్యంగా జీర్ణం అవుతాయి. కడుపులో మంట ఉన్నవారు సాంబారు, కారప్పాడి, శనగ చల్లీలు లేకుండా తినడం మంచిది. పుష్టిని కలిగిస్తాయి. ఇడ్లీలోని దోషాల విరుగుడకి తేనె మంచిది.

కాన్త ఆలస్యంగా ఆరిగినా ఎక్కువ చలువ చేస్తాయి. మినపతుట్టు లక్ష్మణాలను కలిగి ఉంటుంది.

మినపకుడువు

భోజనం చేయగానే వచ్చే కడుపునొప్పితో బాధపడేవారికి మినపకుడుము మంచి ఉపమనాన్ని కలిగిస్తుంది. తేలికగా అరుగుతుంది. చలువచేస్తుంది. రాత్రిపూట దీనిని వేసుకుని ఉదయం తింటే బలం మరియు చలువ కూడా. తృప్తిని, పుష్టిని కలిగిస్తాయి.

అవకాయ

అవకాయలో లాభాలకన్నా నష్టాలే ఎక్కువ. దీని రుచికి అలవాటు పద్ధతవాళ్ళు దీనిని వదులుకోవడం కష్టమే. కఫాన్ని, దగ్గన్ని, ఆయాసాన్ని, పేగుపూత, గ్యాస్ జబ్బల్ని పెంచుతాయి. వేడిచేస్తాయి. విరేచనాలను కూడా కలిగిస్తాయి. నెఱ్య వేసుకుని తింటే కొండవరకూ వీటి దోషాలు పోగొట్టుకోవచ్చును. పెరుగు, మళ్ళిగ దీనికి విరుగుడుగా వసిచేస్తాయి. నిమ్మకాయ, ఉసిరికాయ, దబ్బకాయ, కాల్ఫిష్ట్ వర్, ములక్కాయ, కాకరకాయలతో నిలవ పచ్చడి చేసుకుని ఆవకాయకు బదులు వాడుకోవడం కొంత లాభం.

అవకాయ కఫదోషాన్ని పోగొడుతుంది.

పులగం

సాలుగోభాగం పప్పును బియ్యానికి కలిపి అన్నంగా వండుకోవడాన్ని పులగంగా వ్యవహారిస్తారు. అన్నంకన్నా కాన్త ఆలస్యంగా జీర్ణం అవుతుంది.

చిరుతిట్టు తీసాలని అనిపించడం, మాటిమాటికి వెరి ఆకలి పుట్టేనారికి, ఎప్పుడూ ఏదోఒకటి నోరు ఆడిస్తూనే వుండేవారికి ఈ పులగం బాగా తృప్తిని కలిగిస్తుంది. అల్లం, ఉప్పు, ఇంగువ వ్యోరాలు పులగం వందేటప్పుడు వేస్తే అరుగుదల పెరుగుతుంది. రుచి కూడా పెరుగుతుంది. విరేచనం సాఫీగా అవుతుంది. పుక్కవర్కకం బలకరం.

ఉప్పుడుబయ్యం

ఉప్పుడుబయ్యాన్ని వాడే అలవాటు చాలావరకు పోయిందనే చెప్పుకోవాలి. చాలా బలకరమయిన ఆపోరం. వీటిని వాడుకోవడం ధ్వరా శరీరానికి అధిక బలం కలుగుతుంది. బుద్ధి కూడా వికసిస్తుంది. అమితమయిన శక్తిని ఇస్తాయి. కాన్త వేడిచేస్తాయి. వీటిని సాధారణంగా ఇడ్లీలోకి వాడతారు. కానీ వీటి వాడకాన్ని ఇంకాన్త పెలచుకుంటే మంచి ఖలితాలను పొందవచ్చును.

నారింజపండు

ప్రసిద్ధిచెందిన పుల్లని ఫలాలలో నారింజఫలం ముందుంటుందని చెప్పుకోవచ్చును. దీనిలో 'సి' విటమిన్ వుండటం వలన నిమ్మకాయ గుణాలన్ని దీనికి ఉన్నాయి. వచ్చి నారింజకాయ వేడిచేస్తుంది. వాణాన్ని అద్భుతంగా తగ్గించి రుచిని కలిగిస్తుంది. కీళ్ళవాతలో ఇది పథ్యం. నీళలో నారింజచెట్టు వేరును నూరి పటికబెల్లం వేసుకుని తాగికి మూత్రపిండాలలో రాళ్ళు కరిగిపోతాయి. గుండెకు సంబంధించిన వ్యాధులలో బాగా పండిం నారింజపండు బాగా పని చేస్తుంది. వేడి వలన వచ్చే దగ్గరలకు నారింజపండు జ్యాన్ బాగా పనిచేస్తుంది.

సున్నిపిండిలో నారింజ తొక్కులను ఎండించి పొడిచేసి సున్నిపిండిలో కలిగితే మంచి వాసన ఉంటుంది. దీని తొక్కులకున్న సువాసన కారణంగా జ్యాన్ తీసుకున్నట్టుడు దీని తొక్కులను కాస్త జ్యాన్లో పిండదం వలన జ్యాన్ మంచి సువాసన వెదజల్లుతుంది.

బత్తాయి

వాతంచేనే శరీరతత్త్వం ఉన్నవారికి, బత్తాయి పడనివారు మాత్రమే దీనికి దూరంగా ఉండాలి. కారణం ఇది నిమ్మను కలిగిస్తుంది. మిగిలినవారు దీనిని నిర్వయంగా వాడుకుని దీనిలో ఉన్న గుణాలు పొందవచ్చును. బాగా చలువేస్తాయి. వేడిని తగ్గించేస్తాయి. ముఖాత్రంలో మంటను నివారించి మలమూత్రాలను జారీ చేస్తాయి. వేడివలన వచ్చే దగ్గరలు, పొడి దగ్గరలను నిపారిస్తుంది. కమలాఘలం, బత్తాయి, నారింజ ఈ మూడింటికి ఉపు, బెల్లం విరుగుడుగా పని చేస్తాయి. నీరసించినవారికి, బలహీనులకూ, దుర్ఘరులకూ ఇవి తక్కడ శక్తినిస్తాయి. ఎంతో బలకరమయినది.

అరటికాయ

తియ్యగా రుచిగా ఉంటుంది. కూరగా ఉపయోగించుకుంటాము. లేతడి వేడిని చేస్తుంది. ముదురుకాయ అయితే ఆలస్యంగా అరుగుతుంది. కాస్త వాతం చేస్తుంది.

రక్తప్రావంతో బాధపడేవారికి మాత్రం పథ్యం. జీర్ణశక్తినిబట్టి అరటికాయని వండుకుంటే శుక్రవర్ధకం, బలకరం. రక్తం కక్కుకోవడం, రక్తం ముక్కుల్లోంచి కారండంలో లేత అరటికాయని ఎండపెట్టి పొడిచేసి తీసి కలుపుకుని తింటే పైవ్యాధులు ఉపరమిస్తాయి. రక్త విరేచనాలు కూడా ఆగుతాయి. పేగు చివరిభాగం, విరేచనమార్గం ద్వారా బయటకు జారడము, గర్జాశయ చివరిభాగం యోని లోపలికి జారడం వంటి వాటిలో, స్ట్రైప్లో తెల్లబట్ట వ్యాధికి ముదురు అరటికాయని ఎండపెట్టి పొడిచేసి తినిపిత్తే ప్రయోజనం కనిపిస్తుంది.

పెరుగును, అరటిపువు కేసరాన్ని తీసుకుని దంచి, తీసిన రసంలో కలిపి ఇస్తే రుతురక్తం తగ్గుతుంది.

పరగడుపున తింటే విరేచనం సాఫీగా అవుతుంది. కాస్త మలబద్ధకాన్ని కలిగిస్తుంది. వేడిచేసే స్వభావాన్ని కలిగి ఉంది. దీనిని ఆవహిండితో కలిగి ఎర్రగా తయారుచేస్తారు కాబట్టి తట్టుకోగలవారే తెనాలి. కాని బలకరమైనది. శక్తినిస్తుంది.

అరటిపండు

రుచిగా, తియ్యగా ఉంటుంది. చలువేస్తుంది. విరేచనం సాఫీగా అవని వారు మిగలపండిన అరటిపండును తింటే చాలు విరేచనం సాఫీగా జరుగుతుంది. రక్తవిరేచాలు, జిగురువిరేచనాలతో బాధపడేవారు కూడా మిగలపండిన పండును తినడం వలన పేగులు సంరక్షించబడతాయి. కాకపోతే కొంచెం బద్ధకాన్ని కలిగిస్తుంది.

నిమ్మ

నిమ్మకాయ అరోగ్యానికి, రుచికి పెట్టింది పేరు. కొంచెం ఆలస్యంగా అరుగుతుంది. కాస్త వేడి కూడా చేస్తుంది. కానీ వాత, కఘ దోషాల్ని తొలగించి వేస్తుంది. మన జీవితాల్లో ఒకటిగా నిమ్మకాయ కలిసిపోయింది.

నిమ్మకాయ నిమ్మను తగ్గిస్తుందే కాని పెంచదు. అది కేవలం అపోహ మాత్రమే. నాయక జడ్పుగా ఉండి, రుచి తెలియకుండా ఉన్నపుడు నిమ్మకాయ జిగురును పోగాట్టి రుచిని తెలియజేస్తుంది. నిమ్మకాయ 'సి' విటమిన్ కలిగి ఉంటుంది. కాబట్టి చర్చుంపైన ఎండ ప్రభావం వడకుండా చర్చాన్ని కాపాడుతుంది. ఇదే కోపలోకి నారింజ, బత్తాయి, కషుల, ప్రాక్ష కూడా వస్తాయి.

శీతాకాలం పగుళ్ళు బారి దద్దుర్లు, దురద వచ్చే తత్త్వం ఉన్నవారు నిమ్మకాయ దీప్పల్ని ఎండించి, సున్నిపిండి పట్టించుకునే సమయంలో ఈ దీప్పల్ని కలిగి మూడించుకుంటే చాలు. ఇది చర్చానికి కూడా ఎంతో మంచిది. సల్లమచ్చలకు నిమ్మకాయను ఔషధంగా వాడుకోవచ్చు. నిమ్మరసం రోషూ తాగితే చర్చుం రంగు వస్తుంది.

పూ వంటి నిమ్మవ్యాధుల్లో ను్మమోనియాలో నిమ్మపండు రసం రోగినిరోధక శక్తిని పెంచుతుంది.

నిమ్మరసాన్ని తలకు పట్టించి అరగంటనేవు వుంచి తలారా స్నానంచేస్తే జూట్టు పట్టుకుచ్చులా తయారపడుతుంది. చిగుళ్ళు వాయుదం, పశ్చలోంచి రక్తం కారుతున్నపుడు దీన్ని వాడడం ద్వారా ఈ లక్ష్మణాలను తగ్గిస్తుంది.

నల్గా చర్చం గిడసబారినట్లుగా ఉంటే నిమ్మరసం రోజు తీసుకుంటే చర్చం మంచి రంగు వస్తుంది. బౌద్ధి మచ్చలలో తప్ప మిగిలిన అన్నిరకాల చర్చ రోగాలలోనూ దీన్ని వాడుకోవచ్చును.

వాంతులు, ఆయసం, దగ్గు, మలబద్రకం, దష్టికను, కడుపులో నొప్పుల్ని తగ్గిస్తుంది. మత్తు పదార్థాల వలన కలిగే మత్తును విరిగించి మనిషిని స్ఫుర్హలోకి తెస్తుంది.

స్త్రీల శాందర్భ పోషక ద్రవ్యాలలో ఇది అతి ముఖ్యమైనది. శాందర్భ సాధనంగా అధిక వాడుకలో ఉన్నది. చర్యానికి రాసుకోవడంవలన చర్చం కాంతివంతంగా, ముఢువుగానూ తయారవుతుంది. ముఖ్యానికి రాస్తే జిడ్డు తగ్గుతుంది. మొటిమలలో బాగా పని చేస్తుంది. స్ట్రోటకం, పొంగులలో పొక్కులు మంట పెట్టుకుండా, జ్వరాలలో శరీరం మంటలు పెట్టుకుండా చేస్తుంది.

దానిమృ

నిమ్మకాయలాగే పుల్లగా ఉంటుంది కానీ కడుపులో మంటని కలిగించదు. తియ్యగా వుంటుంది. అన్ని దోషాలకూ దీన్ని పథ్యంగా ఇప్పవచ్చు. ఘగర్ వ్యాధిని పెంచదు.

ముక్కులోంచి రక్తం పదుతుంటే దానిమ్మ పువ్వుల రసాన్ని ముక్కులో రెండు మూడు చుక్కలు వేస్తే చాలు ఆగిపోతుంది. వెన్నపూన, పటికబెల్లం గుస్సెడు లేత దానిమ్మ ఆవలలో కలిపి కుంకుదు కాయంత పరిమాణంలో పెరుగుతో మూడుపూటలూ వేసుకుంటే చాలు అమీబియసిన్ అనే విరేచనాలవ్యాధి తగ్గిపోతుంది.

ఎంతో బలాన్ని కలిగిస్తుంది. దానిమ్మ. శోంరిపొడి దానిమ్మకు విరుగుడుగా పని చేస్తుంది. దానిమ్మకాయ పై బెరడూ, లోపలి గింజలూ రెండూ సమానమైన తక్కని కలిగి ఉంటాయి. వత్సలమంటలు, దాహం, హృదయరోగాలు, జ్వరాలు, నోటిలో వచ్చే వ్యాధులు, కంరవ్యాధులు అన్నింటిలో దానిమ్మ బెషధంలా పనిచేస్తుంది.

పాలలో ఐదు చెంచాలు ఎండించి పొడి చేసిన దానిమ్మకాయ పొడిని వేసి భాగా మరిగించి తాగితే అన్ని రకాల విరేచనాలు తగ్గుతాయి. రోజు తాగితే అమీబియసిన్ వ్యాధి తగ్గిపోతుంది. పేగుపూత వున్నవారు తాగితే మంట, నొప్పి, కడుపులో పుండు త్వరగా తగ్గిపోయే అవకాశం ఉంది.

జిగట విరేచనాలు, నీళ్ళ విరేచనాలు, కలరా, అమీబియసిన్ వ్యాధులలో దానిమ్మ పేగుల్ని బలపరిచి ఆకలిని పెంచుతుంది. తీసుకున్న మందులను అరిగించి వనిచేసేలా చేస్తుంది. అతిగా రక్త విరేచనాలు అవుతున్నపుడు దానిమ్మ దివ్యమైన బెషధంగా, పథ్యంగా ఉపయోగపడుతుంది. దానిమ్మ చెట్టు వేరు కడుపులో పాముల్ని చంపడంలో చాలా భాగా పనిచేస్తుంది.

కమలాఫలం

నిమ్మకున్న గుణాలన్ని దీనికి కూడా ఉన్నాయి. కమలాఫలానికి వేడిని, వాతాన్ని తగ్గించే గుణం ఉంది. తల తిరగడం, వేడి, బైత్యం, వాంతులు, త్స్తు ఇతర రక్తదోషాలలోను బెషధంగా పని చేస్తుంది. తక్కు శక్తిని, బలాన్ని కలిగిస్తుంది.

పుచ్చకాయ

ఇది కంటికి మంచిది కాదు. కానీ వేడిని తగ్గిస్తుంది. బాగా చలువ చేస్తుంది. ముఖ్యగా వేసవి విరేచనాలు నిరోధించడంలో సహాయపడుతుంది.

పుచ్చకాయ కూడా కరూజాలాగే పనిచేస్తుంది. లైంగిక శక్తిని తగ్గిస్తుంది. తేనె, పంచదార దీనికి విరుగుడుగా పనిచేస్తాయి.

సీతాఘాలం

చలువ చేసే గుణం ఎక్కువగా కలిగి ఉంటుంది. చాలా రుచిగా ఉంటుంది. దాహం, రక్త దోషాలు వాతావికారాలను పోగొడుతుంది. హృదయానికి మంచిది. బలాన్ని కలిగిస్తుంది. వాతాన్ని పెంచుతుంది.

తలల పేలతో బాధపడేవారు లేక ఆకులు, గింజలు కలిపి సూరి తలకి రాసుకుంటే సరి. పుగాకున్, హరతి కర్మార్గాన్ని సీతాఘలం ఆకుల్ని కలిపి మెత్తగా నూరి చీము పట్టిన చోట పట్టువేస్తే పుండు త్వరగా మాడిపోతుంది. దీర్ఘకాలంగా ఉన్న పుచ్చను సీతాఘలం ఆకుల్ని నూరి కట్టు కట్టుకోవడం ద్వారా మానిపించవచ్చు.

బోప్పుయి

బోప్పుయి పండులో 'ఎ' విటమిన్ అధికంగా ఉన్న కారణంగా ఇది కంటికి చాలా మంగి. బోప్పుయి బాగా చలువ చేస్తుంది. రక్తం కారే మొలలో కూడా ఇది పని చేస్తుంది. రక్తప్రాపాన్ని అరికడుతుంది.

ఆకలి పెంచడంలోనూ, పాలు పెరిగేలా చేయడంలో, పుట్టు మానేలా చేయడంలో బోప్పుయి అద్యుతంగా పనిచేసుంది. పచ్చికాయని కూరగా కూడా పండుకోవచ్చు. దీనిలో పైపున్ అనే ఎంజైము ఉంది.

వెంట్లుకలు రాలే హరు దీని పువ్వుల రసాన్ని తలకు పట్టిస్తే చాలు. గజ్జి తామరలకు బోప్పుయి గొలు రాస్తారు. నేరుగా పాలు తాగదల్నినహరు పచ్చికాయకి గీటుపెట్టి పాలను సేకరించి నిలువ ఉంచుకోకుండా తాగడం మంచిది. ఈ పాలలో ఒక చెందా పంచదార కలిపి తాగితే కాపెర్లు తగ్గుతాయి. ఈ పాలని పుట్టం పెడితే తెల్లని పొడిగా తయారవుతుంది. ఈ పొడి కాపెర్లలో అద్యుతంగా పనిచేస్తుంది.

పచ్చికాయని తరిగి కూరగా వండుకుని తింటే పాలిచే తల్లులకు పాలు పదుతాయి. దీని పాలు ఎక్కువగా తాగితే గర్జప్రాపం అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. బుతురక్తం కూడా ఎక్కువగా అవుతుంది.

వీటి గింజలు నల్లని పూసల్లా ఉంటాయి. వీటిని ఎండబెట్టి పొడిచేసి తినిపిస్తే కడుపులో పాములు చచ్చిపోతాయి. నీరు పట్టిన శరీరానికి ఇది బాగా మేలు చేస్తుంది.

బాగా వండిన బోప్పాయి గుజ్జను పిండి రసం తీసి ఒక్కు పేలిన సందర్భాలలో రాసై తగ్గిపోతుంది. బోప్పాయి ఆకును మెత్తగా నూరి బోదకాలుపై కట్టగా కడితే కాలు నొప్పి తగ్గి ఉపశమనం కలుగుతుంది.

ఆజీర్లి, మలబద్ధకం, బలహీనత, ఆకలి లేకపోవడం, చిక్కి కృతించి పోవడం, రక్తం తక్కువగా వుండడం, వంటి లక్షణాలలో బోప్పాయి పచ్చికాయను తొక్కుతో సష్టి కోసి ఎండబెట్టి బరుగులుగు వాడుకోవచ్చు లేదా పొడికొట్టి ఉప్పు, కారం కలుపుకుని అన్నంతో తినడం ద్వారా పై వ్యాధులన్నీ నశింపజేసుకోవచ్చును.

రాక్ష

పచ్చని పుల్లని ద్రాక్ష ఆకలిని పెంచి దాహస్ని తగ్గిస్తాయి. లేత పీందెలుగా ఉన్న కాయలు వేడి చేస్తాయి. రోగం పడినవారికి పనికి వచ్చేదిగా తప్ప దీనికి అంతగా గుర్తింపు లేదనే చెప్పాలి.

రోజూ ద్రాక్షరసాన్ని అలవాటుగా పరిమితంగా తాగితే మలబద్ధకం వుండదు. ఉంపిరితిత్తులకు, గుండెకు, లివర్కూ బలం, రక్తవ్యాధి కలుగుతుంది.

రక్తపోటు తగ్గిపోతుంది. తాగుడుకు బానిసలు అయినవారికి నరాల బలహీనతలు, లివర్, గుండె జబ్బులు వస్తాయి. వీరికి ద్రాక్షరసాన్ని తాగించడం ద్వారా పై చెడు లక్షణాలన్నీ పోతాయి.

ద్రాక్షరసం, ద్రాక్షారిష్ట, మహాద్రాక్షారిష్ట, ద్రాక్షాది చూర్ణం, ద్రాక్ష సిరమ్పలవంటి ఆశేక ఔషధాలలో రూపాలలో ద్రాక్ష మనకు దొరుకుతుంది వీటిని వైద్యులు సలహాలైన వాడుకోవచ్చును.

కామెర్లు, మూత్రరోగాలు, రక్తదోషాలు, రక్తహీనత, మూర్గురోగాలు వేడి క్షయ రోగాలన్నిటిలో ఇవి పథ్యం. దాహస్ని పోగట్టి నిస్పతువ, నీరసాలను తగ్గిస్తాయి. నిమ్మల్ని దగ్గు, ఆయసాలను నివారిస్తాయి. వాంతుల్ని ఆపుతాయి.

ద్రాక్ష వేడి చేస్తుందని చాలామంది అపోహా. కాని ద్రాక్ష అంటే ఎలల్లో ఉన్న వారికి తప్ప మిగతావారి విషయంలో జలుబు, నిమ్మల్ని చేయడు పైగా వాటిని తగ్గిపుంది. కంటి వ్యాధులలో ద్రాక్ష హితకారి.

కినెమిన్ పట్ట

అన్ని వ్యాధులలోనూ వీటిని ఉపయోగించే గాను వీటిని ఉపయోగించు కోవడం అవసరం. అరుగుతాయి. వేసి వడదెబ్బు నివారణకు గాను వీటిని ఉపయోగించు కోవడం అవసరం.

వాతాన్ని తగ్గించి మలబద్ధకాన్ని పోగాడుతుంది. గుండె జబ్బులు, క్షయ వ్యాధి ఉన్నవారు వీటిని రోజు ఉపయోగించుకోవడం మంచిది. శోషిలో కినెమిన్ పట్టని తీసుకుని పోలో వేసి తాగిస్తే తడ్డణ శక్తి వస్తుంది. వీర్యవ్యధిని కలిగించి శీప్పుస్కలనాన్ని నిరోధిస్తుంది. భార్లో కినెమిన్ను వాడకూడదు. ఎందుకంటే కినెమిన్కు తెల్లబరిచే లక్షణం ఉంది. మధుమేహ రోగంలో కూడా కినెమిన్ని తీసుకోకూడదు.

జామ పట్ట

జీర్ఝశక్తిని పెంచడంలో ఇవి బాగా దోహదం చేస్తాయి కనుక వీటిని తరచుగా తీసుకోవడం మంచిది. పండిన జామపక్క అయితే తొందరగా తేలికగా జీర్ఝం ఆపుతాయి. పడనివారికి జలుబును చేస్తుంది. రొంపను పోగాడతాయి.

జామపండు జూస్ తీసుకుని వాము కలిపి ఎండబెట్టాలి. దానిని మర్మాదు వాములో మళ్ళీ జామపండు రసం కలిపి ఎండబెట్టాలి. ఇలా వారం రోజులు చేసి తరువాత ఆ వామును మెత్తగా పొడిచేసి చిన్న మాత్రలుగా కట్టి తనిప్పిస్తే పిల్లలకు అమితమైన ఓలాన్నిస్తుంది. లివర్ వ్యాధులకు మంచిది. కడుపులో వచ్చే రోగాలనూ, ఆజీర్లి నొప్పి విరేచనాలు, మలబద్ధకం, వాంతులు పసిపిల్లలు పెరుగులా కక్కుకోవడం వంటివాటిని తగ్గిస్తాయి. జామపండు వాతం చేస్తుందని ఒక అపోహా ఉంది నిజానికి ఇది వాతాన్ని తగ్గిస్తుందే కాని పెంచదు. లేత ఆకుని నూరి గడ్డపైన కడితే త్వరగా వక్కానికొచ్చి వసులతాయి. పంటిపోటు, నొప్పి గొంతులో కాయలు వాయడం వంటివి లేత జామ ఆకుల్ని నమలడం, కషాయాన్ని పుక్కిట పట్టడం ద్వారా తగ్గతాయి.

రక్త విరేచనాలు, కలరాలో లేత ఆకులు తీసుకుని దంచి కషాయం కాచుకుని తాగితే చాలు. ఇవి వాంతుల్ని ఆపుతాయి. జామచెట్టు వేళ్ళని నీళ్ళలో మరిగించి దానిలో తీపి కలుపుకుని తాగితే నీళ్ళ విరేచనాలు తగ్గుముఖం పడతాయి.

కరూజా

అతీగా తింటే విరేచనాలు అపుతాయి. పరగడుపున ఇవి తీసుకోకూడదు. ఉదరానికి శాంతిని కలిగించే జెపథంగా కరూజాకు పేరుంది. శరీరానికి చల్లదనాన్ని చేకూర్చి వేడిని తగ్గిస్తుంది. శరీరంలో అధిక నీటిని మూత్రం ద్వారా బయటికి పంపించటం ద్వారా శరీరాన్ని శేలికపుస్తుంది. ఇది దోసజాతికి చెందినది.

మూత్రపిండాలలో రాళ్నను కరిగించే శక్తి కర్మాజా గింజలకుండి. వేగుష్టాన్‌
తగ్గించి కదువులో మంటను పోగొట్టగల శక్తి ఏటికుంది. కర్మాజా గింజలను దంచి,
పొట్టపైన కడితే ఉబురం తగ్గుతుంది. ఈ గింజల్ని దంచి నీళ్లలో వేసి మరిగించి, పంచదార
కలుపును తాగితే టైథాయిడ్, విష జ్వరాలలో ఉపశాంతినిస్తుంది. వేసవిలో శరీరానికి
చల్లదనాన్ని కలిగించాలంటే కర్మాజా పశ్చగుజ్లలో పంచదార కలుపుకుతించే ఎండ వేడి
తెలియదు. లైంగిక శక్తిని పెంచుతుంది. ఎక్కువ తడి, చలువ చేసే విషయంలో అద్వితీయ
వీర్యవర్ధకం. వాతం కలిగించదు. కాళ్నా, చేతులు మంటలు తగ్గాలంటే కర్మాజా పండును
వాడంచి. వదదెబ్బలు, నీరసం, నిస్సత్తువ, అతిగా చెమటవట్టి శోష కలగడం, మూత్రం
బంధించడం కర్మాజా పండు వాడకం వల్ల తగ్గిపోతుంది.

సపోటూ

బాగా పండిన సపోటాను రోజూ తింటే రక్తవృద్ధిని, బలాన్ని చేకూరుస్తాయి. అన్ని
దోషాలలోను పథ్యంగా సపోటాను వాడుకోవచ్చును. చలువ చేస్తాయి. కాబట్టి వేడి శరీర
తత్కాలకు మంచివి. శరీరానికి కాంతిని ఇస్తుంది. కాకపోతే కాస్త అలస్యంగా అరుగుతుంది.
రోగులు, ఆరోగ్యపంచులు కూడా తరువాత తింటూ వుంటే వ్యాధి నిరోధకశక్తి పెరుగుతుంది.

ఆలుబఖురా

ఇది ఆరోగ్యానికి చాలా మంచిది. భోజనం తరువాత జీర్ణశక్తిని పెంచుకోవడానికి
ఉపయోగించవచ్చును. విరేచనాల్ని అరికడుతుంది. చలువ చేస్తాయి. పైత్యాన్ని కడుపులో
మంటనీ నివారిస్తాయి. పరగడుపున తింటే మాత్రం విరేచనాలు అవుతాయి. తీపిగా ఉన్న
పండు ఎక్కువ గుణాలను కలిగి ఉంటుంది. మూత్రవ్యాధులకి పథ్యం.

వనన

రక్తం కారే మొలలు, మూల వ్యాధులు, గర్భాశయ వ్యాధులు, పుట్టు, గాయాలు
క్షురు, రక్తపోటు మొదలయన వ్యాధులలో హితకరం. పనసపొట్టు మలబద్ధకాన్ని కలిగిస్తుంది.
పనసపొట్టుని వండితే వాతం చేయకుండా వుంటుంది. వాతాన్ని, వేడిని తగ్గించే గుణం
పనసపండు సొంతం. పనస బలప్రదం. హక్కవర్ధకం, లైంగిక శక్తిని పెంచుతుంది

యాపిల్

పిండి పద్మాలు ఎక్కువ. యాపిల్ పండు అత్యంత శక్తివంతమైనది. రక్తాన్ని
పట్టిస్తుంది. బాగా చలువ చేస్తుంది. వాతాన్ని తగ్గిస్తుంది. ఆకల్వి తీర్చి తృప్తిస్తుంది.
శుక్రాన్ని పట్టిప్పం చేస్తుంది. బలాన్ని కలిగిస్తుంది. ఎంతో రుచికరం. మధుమేహ రోగులు
ప్రాక్త, యాపిల్ పశ్చ వాడకం నిషేధించడం మంచిది.

ఇష్టపువ్వు

పాతదోషాల్ని పోగొట్టగల శక్తి ఏటికుంది. కర్మాజా గింజలను దంచి,
పొట్టపైన కడితే ఉబురం తగ్గుతుంది. ఈ గింజల్ని దంచి నీళ్లలో వేసి మరిగించి, పంచదార
కలుపును తాగితే టైథాయిడ్, విష జ్వరాలలో ఉపశాంతినిస్తుంది. వేసవిలో శరీరానికి
చల్లదనాన్ని కలిగించాలంటే కర్మాజా పశ్చగుజ్లలో పంచదార కలుపుకుతించే ఎండ వేడి
తెలియదు. లైంగిక శక్తిని పెంచుతుంది. ఎక్కువ తడి, చలువ చేసే విషయంలో అద్వితీయ
వీర్యవర్ధకం. వాతం కలిగించదు. కాళ్నా, చేతులు మంటలు తగ్గాలంటే కర్మాజా పండును
వాడంచి. వదదెబ్బలు, నీరసం, నిస్సత్తువ, అతిగా చెమటవట్టి శోష కలగడం, మూత్రం
బంధించడం కర్మాజా పండు వాడకం వల్ల తగ్గిపోతుంది.

అనాసపండు

దీనినే పైన్యాపిల్ అంటారు. దీని జ్ఞాన్ బలకరం. అలనటను పోగొండుతుంది.
అతిగా తాగితే వాతం చేస్తుంది. వేడి ఎండలను తట్టుకునే శక్తినిస్తుంది. వాతానికి వేడి
నీళ్లలో ఉపు కడుపుకుని తాగడం మంచిది.

పండును నేరుగా తీసుకుంటే నాలుక కాస్త తిమ్మిరిపట్టినట్లుగా ఉంటుంది. దీని
రషం తీసి నీళ్లు కడుపుకుని పంచదార వేసుకుని తాగితే పైత్యం తగ్గుతుంది. చలువ.
బాగా పండితే ఎక్కువ గుణకరంగా వనిచేస్తుంది. పచ్చిది వాతం చేస్తుంది.

ఖర్మారం

రుచిగా, తియ్యా ఉంటుంది. చలువచేసే పదార్థాల్లో ఖర్మారం ఎంతో ముఖ్యమైనది.
చిన్నా పెద్దా అని లేకుండా అందరూ అన్ని వ్యాధులకు దీన్ని పథ్యంగా వాడుకోవచ్చును.
ఇష్టపువ్వు ప్రాక్త లాగానే ఖర్మారండు కూడా మర్యాద తగ్గుతించే ఉపయోగపడుతుంది.

నీళ్లలో ఎండు ఖర్మారాన్ని నానవేసి ఎండాకాలంలో పిల్లలకు పట్టడం వలన వదదెబ్బ
తగలదు. వాతరోగాలు, పైత్యరోగాలు, తాగుదు ఎక్కువై వచ్చే చెడు లక్ష్మణాలలో ఇది
మొలు చేస్తుంది. రక్తదోషాలకు విరుగుడుగా వనిచేస్తుంది. గాయాలు, పుట్టు త్వరగా మానేలా
చేస్తుంది. ఈ పశ్చగు రోజులు ఉండురు చౌప్పున తీసుకుంటే సయాటికా అనే నడునొప్పి
తగ్గిపోతుంది. మూర్ఖులు, ఫిట్సు వంటి నాడీ నంబంథ వ్యాధులలో ఖర్మారాన్ని సేవించడం
మౌర్ఖు ఫలితం కనిపిస్తుంది.

ఖర్చురం నీళ్ళు తాగినే వీరేచనాల సమయంలో శోష రాకుండా, ప్రాణాపాయం కలుగకుండా నిరోధిస్తుంది.

ఖర్చుర పండుతో తయారుచేసే సారాయి ఇతర వాటికంటే ఎంతో శ్రేష్ఠంగా ఉంటుంది. కొబ్బరి, తాడి, ఖర్చురం ఈ మూడింటి రసాన్ని కలిపి బెల్లం తయారుచేస్తారు. ఇది ఎంతో శక్తివంతమైన టానిక్స్కా పనిచేస్తుంది. ఖర్చురాన్ని తాండ్ర చేసుకుని తినవడ్ని నాడీమండలాన్ని ఉత్సర్జించి ఉత్సర్జించినది. ఒంట్లో వేడిని రూపుమాపేదిగా, శుక్ర వర్షకంగా, బలకర్ణగా, రక్తజనకంగా ఉంటుంది. వేడి చేసేవారికి ఈ పండు మంచిది కాదని యునాసే వైద్యంలో చెప్పారు. కానీ ఆయుర్వేద గ్రంథాలు ఖర్చురం చల్లదనాన్ని కలిగించి మూత్రాన్ని చక్కగా నడిపిస్తుందని చెప్పారు. చాలామంది వైద్యుల అభిప్రాయం కూడా ఇదే.

ఖర్చురపండు, గసగాలు వలన ఎటువంటి ప్రమాదం జరుగకుండా విరుగుడుగా పనిచేస్తుంది. అంతకంటే బలకరమైనది. వాతాన్ని తగ్గిస్తుంది. జీర్ణశక్తిని పెంచుతుంది.

బలహీనంగా ఉన్నపారికి, క్షయరోగులకు, రక్తం తక్కువగా ఉన్నపారికి 3 భాగాలు గసాలు, ఖర్చురం కూడా అంతే పొళ్ళులో తీసుకుని బాదంపవుని 2 పొళ్ళు కలుపుకుని యాలుకలు, పటికబెల్లం 5 భాగాలు తీసుకుని పొడిచేసి కుంకుడు గింజంత వుండు రోజు రెండు పూటలు తీసుకుని వ్యక్తి చెప్పఫంగా పనిచేస్తుంది. సన్గూ కృశించి పోతున్న పిల్లలకు రోజు వారి జీర్ణశక్తిని బట్టి తినిపిస్తే బాగా ఒళ్ళు చేస్తారు. చక్కగా పెరుగుతారు. బుద్ధి కూడా వికిస్తుంది.

బాదం

బాదంలో కొవ్వు పదార్థాలు అధికంగా ఉండటం వలన పిల్లలకు ఇస్తే ఒళ్ళు పెరుగుతుంది. ఖర్చురంతో కూడా కలిపి తీసుకోవచ్చు.

బాదంపవు ఆరోగ్యదాయిని. జీడిపవ్వులోని గుణాలన్నింటిని కలిగి ఉన్నది ఉది కాస్త వేడి చేస్తుంది. అతిగా తింటే వాతాన్ని కలుగజేస్తుంది.

మూత్రంలో చీము దోషాన్ని వీటితో నివారించవచ్చు. గింజలో బాదం పశ్చాల పొడిని కలిపి తాగితే ముఖ్యంగా ఊపిరితిత్తులకు బలకరం.

సంతానం కలగని వారిలో లోపం పురుషుల్లో ఉంటే రోజు దీన్ని ఆ వ్యక్తి నేడు తాగితే పుక్కకణాలు పెరుగుతాయి. పాయసంలో కలుపుకుని తాగితే లైంగిక రక్తాద్యుగుఛీక్కతం అపుతుంది.

జననేంద్రియ వ్యాధులల్లో, మూత్ర వ్యాధులల్లో బాదం పశ్చాలు అధ్యాతంగా పనిచేస్తాయి. బాదంపవ్వుల్లో ఎక్కువ వేయించకూడదు. పాయసం మొదలు వాటిలో బాదం పశ్చాల్లో కాబి దించుకునేటప్పుడు కలుపుకోవాలి.

జీర్ణశక్తిని, ఉత్తేజాన్ని పెంచుకోవచూనికి రాత్రిపూట పేడినీళ్ళలో బాదం పశ్చాల్లో వానపెట్టి, ఉదయం ఆ పశ్చాతోసహ నీళ్ళను తాగితే చాలు. మగర్ పేంటల్కు ఘగర్ లగ్గుతుంది. ఎంతో బలంగా కూడా ఉంటుంది.

నిద్రపట్టని వ్యాధితో బాధపడేవారికి నిద్రమాత్రల అవసరం లేకుండానే నిద్ర పట్టాలంటే బాదం తశ్వగంధ, పిపుత్రు, నెయ్య, పంచదార కలుపుకుని రోజు తీసుకుంటే, నిద్ర బాగాపడుతుంది. మరియు అమితమైన శక్తి కలుగుతుంది. ఇతర గర్భాశయ, యోనీ వ్యాధులలో బాధపడే స్ట్రీలకి ముఖ్యంగా నెలనరి ఆగిపోయేముందు బాధపెట్టి లక్షణాలు ఏదురయునపుడు, తెల్లబట్టలోకి ఔషధం బాగా పనిచేస్తుంది. ప్రస్తుత వైద్య విధానంలో హర్షేష్ణ వాడకాన్ని ఇది కొంతవరకూ తగ్గిస్తుంది.

జీడిమామిడి

మాంసక్కతులు అధికంగా కలిగి వున్న పదార్థం ఈ జీడిమామిడి. ఎంతో రుచికరంగా ఉంటుంది. కానీ పచ్చిగా ఉన్నపుడు తింటే మాత్రం గొంతునన, దగ్గ వస్తుంది. వేడి ఉంటుంది. నీళ్ళ దీనికి విరుగుడుగా పనిచేస్తాయి.

ఆరికాళ్ళు పగిలిన చేట జీడిగంజల పైపెచ్చుని సారాయిలో నానవేసి పిండితే సూనె వస్తుంది దీన్ని మర్మన చేస్తే చర్చం మామూలు చర్చం వస్తుంది. జీడిమామిడి గంజిల్లు కాశ్చేపపుడు మాత్రం దానికి దగ్గరగా ఉండకూడదు ఎందుకంటే ఈ పొగడకపోతే ఎల్లట్లు వస్తాయి. ఇది రుచికరంగా ఉంటుంది. మూత్ర వ్యాధుల్లో వేడిని తగ్గిస్తుంది. ఒంటికి నీరు పట్టిన వారికి ఇది చాలా మంచిది. మూత్రాన్ని మంట ఉండుకుని వినిచేస్తాయి. వాత వ్యాధుల్లో ఇది పట్టం. దారికే సమయాలలో దీన్ని మధ్యాహ్నం ఒక పండు చోప్పున రోజు తింటే మంచిది. జీడిమామిడి గింజల నుండి నూనెను తీస్తారు. ఈ నూనెను పురిపురికాయల దగ్గర ఒక్కచుక్క చోప్పున వుంచితే క్రమేణ ఆ గాయాలు కరిగిపోతాయి.

ఇది తియ్యగా, కొంచెం వగరుగా ఉంటుంది. ఘూతైన వాసన వస్తుంది. అయినా సరే ఎంతో చలవని కలిగించటంలో ఎంతో ఉత్తమమైనది. దాహాన్ని తీరుస్తాయి.

కుతు

ఖర్చుర పండుకు ఎన్ని గుణాలతే ఉన్నాయో దీనికి కూడా ఆ గుణాలన్నీ ఉన్నాయి. పీటిని కూడా ఖర్చురం పండులాగే వాడుకోవచ్చు. ఈత చెట్లలోపల మొము దగ్గర తెల్లని పొడి లాంటి దవ్వు వుంటుంది. దీన్ని నోటిపూత, గొంతులో పుండు, టాన్సీల్ ఉన్నపారు రోజు నీళ్ళలో కలిపి పుక్కిట పడుతుంటే ఈ బాధల నుండి ఉపశమనం పొందుతారు.

వీర్పుష్టిని కలిగిస్తాయి. దాహాన్ని తగ్గిస్తాయి. క్షయమాధికి, రక్తదోషాల్లోనూ బాగా పనిచేస్తుంది. మధుమేహ రోగులకు కూడా చాలా మంచిది.

జ్యూరాలకు, విరేచనాలలో సగ్గుబియ్యం అద్భుతంగా పనిచేస్తాయి. తేలికగా తేల్చు అప్పతాయి. చలువ చేస్తాయి. ఇగు విరేచనాలలో పేగులు శిథిలం కాకుండా జాపాడతాయి. నెయ్యి చేసుకుని తింటే దీనిలో ఏమైనా దోషాలు ఉంటే పోతాయి. భార్తీ, సగ్గుబియ్యాలు రెండు సమాన గుణాలు కలవి. సగ్గుబియ్యం పాయసంలో ఏలక్కాయల బొడి, కిన్నమిన్సపశ్చ జీడిపశ్చ కలుపుకుని తాగితే ఎంతో బలకరం. వీర్యశక్తి వృద్ధి పొందుతుంది. ఇప్పు, పంచదార కలుపుకుని జావలో తాగితే అన్ని రకాల జ్యూరాలు, విరేచనాలు తగ్గిపోతాయి.

బార్టి

భార్తీ గింజలు ఉపయోగించేటప్పుడు ముందుగా గింజలతోనే పొడి చేసుకుని వాడుకుంటే మంచిది. వాతశాధలలో, ఉబ్బాసల్లో, ఆయసం, పైత్యం, కథర్గాల్లో ఇది పథ్యంగా వాడతారు. జ్యూరంతో ఉన్నారు, నీరసించినవారు, కృశించినవారు భార్తీ గింజలను తీసుకోవడం ఉత్తమం. కొంచెం మలబద్రకం చేస్తుంది. తక్కువశక్తినిస్తుంది. ఖడ్కవడకం, భార్తీ జావలో పంచదారగాని, ఉప్పగాని లేకపోతే రెండు కలిపి గాని తాగవచ్చ. రోగి బలాన్ని పెంచుకోవడానికి భార్తీని ఎక్కువగా వాడితే మంచిది. భార్తీ గింజలు భాగా చలువ చేస్తాయి. తియ్యగా ఉండే స్వభావం కలది. నీరసాన్ని శోషించి తగ్గిస్తుంది. మూత్రాన్ని ఎక్కువగా బయటకి పంపిస్తుంది. ఈ గింజలను చిక్కుగా మరిగించి తాగితే చాలా మంచిది. ఎందడెఱ్చి, విరేచనాలు వాంతులతో వచ్చే నీరసాలు తగ్గిపోతాయి.

వేరుశనగ

ఎంతో బలవర్ధకరమైన మరియు పుష్టికరమైన ఆహారం. అయితే గింజలకన్నా వేరుశనగ నూనె మంచిది. విరేచనాన్ని సాఫీగా జారీచేస్తుంది. మూత్రం అతిగా అవాడన్ని అపుతుంది. అదే గింజలైతే పైత్యాన్ని పెంచుతాయి. ఎప్పుడో పాతకాలం నొప్పుల్ని కూడా బయటపెడతాయి. ఆలస్యంగా కూడా అరుగుతాయి. మలబద్రకం కలిగిస్తాయి. ఇది సువ్యాలున్నా తక్కువగా వేడి చేస్తుంది.

బిరాటీ

బిరాటీలతో ఆహారాన్ని తయారు చేసుకుంటే పిల్లలకు చాలా ఆరోగ్యకరం. పచ్చి బిరాటీల కూర వాడుకలో ఉన్నదే. చలువ చేస్తాయి. తియ్యగా ఉంటాయి. వేయించిన బిరాటీలు తింటే మంచిది. శనగపిండికి బదులుగా బిరాటీలు దోరగా వేయించుకుని పిండి పట్టించుకుని ఆహార ఘడ్రంగా ఉపయోగించుకుంటే చిన్నపిల్లలకు మంచిది. కానీ ఎక్కువగా తింటే వాతం చేస్తాయి.

సారకాయ

సారకాయలు అద్భుతమైన చలువ చేసే గుణాలను కలిగి ఉన్నాయి. దీన్ని ఆనప అని కూడా పిలుస్తారు. ఎంతో శక్తివంతమైన ఆహారం.

మిషపప్పతో కలిపి వడియాలను సారకాయతో పెట్టడం తెలిసిన విషయమే. దీనికి పప్పు, పులుసు, కూరలు కూడా చేసుకోవచ్చును. సారకాయ జలబు చేస్తుందని అనుకుంటారు. కానీ ఇది కొండరికి మూత్రమే వర్తిస్తుంది.

సారగింజల పప్పుకు లైంగిక శక్తిని పెంచే శక్తి ఉండని యునానీ వైద్యంగా చెబుతారు.

ఆకుపచ్చగా ఉన్న సారకాయలు తెలుపు, పశుపు సారకాయలకన్నా లేతగా ట్రేప్పంగా ఉంటాయి. మూత్రరోగాలను పోగాట్టే శక్తి దీనికుంది. సారగింజలలో పప్పు సారకాయ ఉంటాయి. వీర్యానికి పుష్టినిస్తుంది. గింజల్ని ఎండబట్టి మలుచుకుని ఆ పప్పును నేరుగా గానీ పాయసంలో కలుపుకుని గానీ, పొడి చేసి ఉప్పు, కారం కలుపుకుని అన్నంలో గానీ తింటే అమితమైన శక్తి కలుగుతుంది.

పాట్లుకాయ

పాట్లుకాయ నేటి రోషులలో వాడుకోవడం తక్కువయింది కానీ ఇది చేసే మేలు అంతా ఇంతా అని చెప్పులేదు. పాలతో వండుకుంటే ఎక్కువ రుచి, చలువ. నీరసాన్ని శోషించు గుండె రడ, నొప్పులు, ఎక్కువ వేడితో భాదుపడేవారంతా పాట్లుకాయను వేడి చేసుకుని తింటే నొప్పుల మాట్లాడ ఇక మీరు తెలుసుకోలేరు.

రోగం తగ్గుమాఖం పట్టిన వారు పథ్యం చేస్తుంటే దీన్ని వాడుకోవచ్చ. గుండె జబ్బులో, కామెర్లలోను, అల్పద్రలోనీ పైత్యపు లక్ష్మణలన్నిటిలో ఇది మేలు చేస్తుంది.

కాబట్టి పాట్లుకాయ వాడకాన్ని దీని లాభాలన్ని పొందగలరు.

బీరకాయ

బీరకాయలో చిన్న, పెద్ద రకాలు ఉన్నాయి. పెద్దది కొవ్వును ఏర్పరచి ఒళ్ళ పెరిగేలా చేస్తుంది. భాగా చలువ బలం, పైత్యాన్ని కూడా తగ్గిస్తుంది.

చిన్నది ఆకల్చి పెంచుతుంది. కొవ్వును పెరగనిప్పుదు. కాని కొద్దిగా నిమ్ము, వాతం కలిగిస్తుంది. బీరకాయలు కేవలం జబ్బుల బారిన పడినపారికి మూత్రమే వాడే కూరగా చూస్తారు. కాని నిజానికి దీనికి ఉన్న గుణాలు పొందాలంటే అందరు కూడా వాడుకోవచ్చ.

లైంగికశక్తిని పెంచి తృతీయి కలిగించడంలో బీరకాయలు అద్భుతంగా పనిచేస్తుంది. కాబట్టి బీరకాయను ఏడో ఒక రూపంలో తీసటానికి ప్రయత్నించండి.

కడుపలో మంట, పైత్యం, కాళ్ళూ చేతులూ లాగడం మంటి లక్ష్మాలు గలవారికి బీరకాయ మేలు చేస్తుంది. అన్ని వ్యాధులలోను పథ్యంగా వాడవచ్చు. వాతం శరీరం పున్న వ్యక్తులికి మాత్రం బీరకాయ ఎక్కువగా తీంటే జలబు చేస్తుంది. వేడి శరీర తత్త్వం ఉన్నవారు మాత్రం ఇది పథ్యం. ఉబ్బనం ఉన్నవారు మాత్రం బీరకాయల జోలికి వెళ్ళకపోవడమే మంచిది.

నేతి జీరకాయ

రుచిలో గుణాలలో నేతిబీరకాయలో బీరకాయ కన్నా ఎక్కువ మంచిది. బాగా వలువ చేస శరీర ధాతువులన్నింటిని సమస్తితిలో ఉంచుతుంది. విషజ్యూర్చి సుఖవ్యాధుల్ని, ఎక్కిళ్ళను చక్కగా నివారిస్తుంది. పైత్యాన్ని కూడా పూర్తిగా తగ్గించేస్తుంది. కాని ఈ కాయ ఎక్కువ దొరకదు. ఇవి దొరికే కాలాల్లోనే దీన్ని ఉపయోగించుకుని ప్రయోజనాలు పొందడం మంచిది.

కాకరకాయ

కాకరకాయ చిన్నవి పెద్దవి దొరుకుతాయి. వీటిని పెద్దది చిన్నదాని కన్నా ఎక్కువ గుణాలను కలిగి ఉన్నాయి. ఆకలిని పెంచుతుంది.

కాకరకాయ వాడకం ఎంతో ఆరోగ్యకరం. శరీరంలో ఉన్న విషపదార్థాలను దీని చేదుతో ఇది విరిచేస్తుంది. ఇది చేదుగా ఉంటుందని చాలామంది వాడటానికి ఇష్టవడరు. కాని దీన్ని వండే పథ్యతిలో వండుకుంటే చెదు పొయి రుచికరమైన ఆపోరపదార్థంగా తయారవుతుంది. కాని మనం ఇటువంటి పదార్థాల పట్ల విముఖతనే ప్రదర్శిస్తాము.

ఇక దీని గుణాలను పరిశీలిస్తే కాకరకాయ ఆకలిని పెంచుతుంది. తిన్న ఆపోరాన్ని తేలికగా అరిగిస్తుంది. ఊపిరితిత్తుల్లో కఫం చేరినపుడు, నిమ్ము చేసినపుడు ఇది ఎంతో ప్రయోజనకారి.

కాకరకాయ రసాన్ని ఔషధంగా వాడతారు. కాని నేడు ఆ పథ్యతి అమలలో లేకపోవడం మూలానా కాకరకాయను ఆపోరపదార్థంగా ఉపయోగించుకుని ఔషధ గుణాలను పొందడం మంచిది. అన్ని వాతవ్యాధుల్లో చివరికి పథ్యవాతంలో కూడా కాకరకాయ పథ్యం. బీచీ వ్యాధి గ్రస్తులు కూడా దీన్ని వాడుకోవచ్చు.

రక్తదోషాన్ని తగ్గిస్తుంది. కామెర్లలో కూడా కాకరకాయ పథ్యం. కాకరకాయలో అలోగా కారం కూరి తీంటే దానివల్ల చెదు జరిగితే మాత్రం కాకరకాయ తీంటంలో తప్పుమాత్రం ఉండదు. కేవలం కారం వల్ల తప్పితే. కాకరని అసలు ఉపు కారాలు లేకుండా వుండుకుంటే పైత్యం చేయదు. మంటకూడా రాదు. చెదు లక్ష్మాలూ ఏర్పడవు.

వంకాయ

లేత వంకాయలు ఆరోగ్యానికి చాలా మంచివి. ఎంతో బలాన్నిస్తాయి. వంకాయల వాడకంలో ఒక అపోరా ఉంది. అది ఎలరీలు, చర్చరోగాలు, అయిసం, ఉషాన్ని పెంచుతాయని. ఇలా అనుమానించేవారు ముందుగా వంకాయలను వండి చూసుకుని తిని పడకపోతే మానేయవచ్చు. ముఖ్యంగా లేత వంకాయలు ఏ విధమైన హనుకుని చేయుకోవచ్చును.

మానెలో వేయించి వేపుడు కూర కాస్త ఆలస్యంగా అరుగుతుంది. ఆరోగ్యం కూడా.

మొలలతో బాధపడేవారు వంకాయ తొడిమని కౌద్దిగా అరగదిసి మొలలపైన రాస్తే భాద తగ్గుతుంది.

లేతగా ఉన్న వంకాయలను నిప్పుల మీద కాల్పి అల్లం ఇతర రుచికరమైన పదార్థాలను కలుపుకుని కాస్త బెల్లం కూడా వేస్తే పైత్యం తగ్గిపోతుంది. ఆపోర్ ఎంపి అయినవారు పథ్యంగా ఉపయోగించుకోవచ్చును.

పండిన వంకాయలతో వరుగును పెట్టుకుంటారు. ఇవి ఎంతో బలాన్ని రుచిని, పుష్టిని కలిగిస్తాయి. వంగపండు పైత్యాన్ని చేస్తుంది.

కామెరలో కూడా లేత వంకాయను పథ్యంగా వాడుకోవచ్చు. లేత వంకాయ వాతం, పైత్యం చెయ్యువు పైగా తేలికగా అరుగుతాయి. శుక్రవర్షకం, మలమూత్రాలను ఎటువంటి ఆటంకం లేకుండా జారీ చేస్తాయి. ముదురు వంకాయలను వాడకుండా వుంటే మంచిది.

దోస

దోసకాయ కన్నా గింజలు ఎంతో గుణవంతమైనవి. ఎక్కువ ఆరోగ్యాన్ని ఇస్తాయి. చేగుల కదలికని పెంచి విరేచనం సాఫీగా అయ్యేలా చేయగలదు.

పండిన దోసకాయ కర్మజా వండులూ చలువ చేస్తుంది. మూత్రాన్ని మలాన్ని ఛాగా జారీ చేస్తుంది. కొన్ని తొందరగా అరగదు.

దోసకాయ మూత్ర వ్యాధులకు బాగా పనిచేస్తుంది. గుండె వ్యాధుల వలన, మూత్రవ్యాధుల వలన నీరు పట్టిన వ్యక్తులకూ, రక్తపోటు ఉన్నవారికి, కామెర్లు తదితర శివర వ్యాధులు ఉన్నవారికి మూత్రాన్ని ఎక్కువగా నడిపించవలసిన అవసరం ఉంటుంది. ఉంటే పరిస్థితుల్లో దోసగింజలు ఎక్కువ ఉపయోగకరంగా ఉంటాయి. దోసగింజలు మూత్రాన్ని బాగా జారీ చేస్తాయి. పంచదారలో ఎండబెట్టి వేయించిన దోసగింజల్ని కలుపుకుని తీంటే వీర్యవ్యధి, బిలం, మూత్రంలో రాళ్ళ పడేవారికి, రక్తదోషాలు, విషజ్యూరాలు, చేంపుతలో ఎంతో ప్రభావపంతంగా పనిచేస్తాయి.

దోసగింజలలో ఉన్న కలుపుకుని తాగితే మధుమేహంతో బాధపడే వారికి ఘరీతు కనిపిస్తుంది. కొబ్బరి పుష్టిల్ని, దోసకాయ గింజల్ని ఎండబెట్టి పొడి చేసి రోజు పొలట కలుపుకుంటే రక్తంలో గ్లూకోజూ స్థాయి తగ్గి, మగర్ వ్యాధిలో ఉపశమనం కలిగిస్తుంది.

దోసకాయను కడుపులో మంట, పేగుపూతలున్నవారు కొద్దిగా తగ్గిస్తే మంచిది, మూలవ్యాధిగ్రసులకు దోస అద్యుతమైన బెపథం రోజు దీన్ని తింటే నీరి బాధయ ఉపశమిస్తాయి. దీని పొడి వాతపు నోపుల్ని సయాటికా నడుంనోప్పి, కీళ్ళవాతాలను తగ్గించడంలో ఉపయోగపడుతుంది. వీరేచనాలోతున్నప్పుడు మాత్రం దోసకాయని తీసుకోకండి.

ఆగాకర

పరిమాణంలో చాలా చిన్నగా ఉంటాయి. పీటిని అతిచిన్న కాకరకాయలు అని కూడా అంటారు. కాకపోతే కాకరకాయంత వేడిని కలిగించవు. జలబు, ఆయసం, దగ్గులను, మలబద్దకాన్ని తగ్గిస్తాయి. పేగుపూత ఉన్నవారు, గ్యాసీట్రబుల్ ఉన్నవారు కూడా దీన్ని వాడుకోవచ్చు. చర్మానికి కాంతినిస్తాయి. సర్ప దోషాలను హరిస్తాయి. ఆక్రమి భాగ పెంచుతాయి. ఆగాకర ముక్కలను నువ్వుల నూనెలో వేసి నానబెట్టి కొన్నాళ్ళంచిన తరువాత ముక్కల్ని తీసేని ఆ నూనెను పుళ్ళమీద రాశ్తే పుళ్ళ మాదిపోతాయి. మధుమేహ రోగులకు చాలా అద్యుతంగా వనిచేస్తుంది ఈ జెపథం.

మూత్రరోగాలలో, మూలరోగాలలో, ఎక్కిళ్ళలో ఇవి మంచి ఘలితాలను చూపిస్తాయి.

డొండకాయ

పరిమితంగా తీసుకుంటే బలకరంగా ఉంటాయి. చురుకుడనాన్ని కలిగిస్తాయి. మలబద్దకాన్ని కలిగిస్తుంది. కథవ్యాధులకు బాగా వనిచేస్తుంది కానీ తేలికగా అరగడు. పులుపు రుచిని కలిగి ఉంటుంది. కడుపులో మంట చేయదు. కడుపు ఉభాన్ని పెంచుతుంది.

డొండకాయ మెదడును నిస్తేజం చేస్తుందని కొండరి నమ్మకం కాని ఇది చాలా తప్ప అభిప్రాయం. చదువుకునే విద్యుత్తులు ఎక్కువగా మెరడతో ఆలోచించి వేసి చేయవలసిన వారు మాత్రం డొండకాయకు దూరంగా ఉండడం మంచిది. దగ్గు, జలబులను తగ్గిస్తుంది. ఆయసాన్ని కూడా శాంతింపచేస్తుంది. కామెర్ల వ్యాధిలో ఇది పథ్యం.

బూడిద గుమ్మడికాయ

చలువచేసి బలాన్ని కలిగించే ఆహార పదార్థాలలో బూడిద గుమ్మడి పొత్త అమోఫుమైనది.

బూడిద గుమ్మడి వేరును దంచి, వేడినిళ్ళతో తాగితే ఆయసం తగ్గి, శ్వాస బాగా తమముంది. గుమ్మడి విత్తనాలను ఎండించి పొడి చేసుకుని కూడా తీసుకోవచ్చు.

టేత బూడిద గుమ్మడికాయ ఆకలిని పెంచుతుంది. చక్కగా అరుగుతుంది. ఎంతో చలువ (క్రెస్టం, పండినకాయలను తింటే వీరేచనాలు సాఫీగా అవుతాయి. ముదిరిన కాయ కష్ట దోషాన్ని కలిగించవచ్చు).

మూర్ఖులు, ఫిల్పు వంటి మానసిక వ్యాధులలో బూడిద గుమ్మడితో వండిన వంటకాలు చెట్టుడం ఎంతో మంచిది.

సుఖవ్యాధులలో దీన్ని అద్యుతమైన బెషధంగా ఉపయోగిస్తారు.

రక్తస్రావాన్ని నిపారిస్తుంది. రక్తనాళాలను సంకోచించ చేస్తుంది. బూడిద గుమ్మడికాయ గ్రాక్యలు వ్యాధులలో అద్యుతంగా వనిచేస్తుంది.

కాయ కన్నా గింజలు ఎక్కువ శక్తివంతం. కడుపులో పొముల్ని గింజలు వాడకం చ్చూరా చంపి బయట పడవేస్తాయి.

ఆహారంలో దీన్ని ఉపయోగించడానికి ఇష్టపడనివారు దీని గుజ్జును పిండి తీసి పంచదార కాని, తేనెతో కాని వాడుకుంటే చాలా బలకరంగా ఉంటుంది. ఈ నీళ్ళను పారశోసి కేవలం గుజ్జును వాడుతుంటారు మనవాళ్ళు అయితే వీటి నీళ్ళు కూడా బలాన్నిస్తాయి. ఈ నీళ్ళనీ, గుజ్జునీ ఏదోక రూపంలో లోపలికి తీసుకుంటే టీ.వి. వ్యాధి నయమవుతుంది.

బూడిద గుమ్మడికాయతో హల్మ్య చేసుకుని తింటారు. ఇందుకు గాను బూడిద గుమ్మడి రసం, గుజ్జు పొలు సమానంగా కలిపి సస్పులెగ మీద కాచి దించి ఎండించిన ఉసికికాయలను ఓవ వంతు తీసుకుని కలిపి పటిక బెల్లంతో పాకం పట్టుకుంటే హల్మ్య తయారపుతుంది. ఇది ఎంతో బలకరమైన ఆహార పదార్థం. నిలువ వుంటుంది. రోజు పెల్లాలకు పెడితే ఎదుగుదల బాహుంటుంది. పేగుపూత, కడుపులో మంట, అమీచియాసిన్ అనే జిగురు విరేచనాల వ్యాధులలో ఇది పోపక పదార్థంగా ఉపయోగపడుతుంది. ఎక్కువ రక్తస్రావం అయ్యే స్త్రీలు కూడా దీనిని ఉపయోగించుకోవచ్చును.

దీనితో వడియాలు, హల్మ్య, లోజు ఉండలు, పులుసు, కూరలు వంటి వాటిని కూడా తయారు చేసుకోవచ్చును. రోగాలకు, బలహీనతలకు, మందులకూ పెట్టే ఖర్పులు కూడా దీని పదార్థాల వల్ల తప్పించుకోవచ్చును. లైంగిక శక్తిని పెంచే విషయంలో బూడిద గుమ్మడి బాగా వనిచేస్తుంది. దీనిలో ఉన్న అద్యుత జెపథ గుణాలను గురించి తెలుసుకున్నారు కూడా ఇక గుమ్మడికాయని రోజు ఉపయోగించుకోండి.

బెండకాయ

జిగురుగా ఉంటాయి. కానీ జిగురు లేకుండా వందుకుంటే చాలా రుచికరంగా ఉంటాయి. కాస్త మంబధ్దకాన్ని కలిగిస్తాయి. బలాన్ని కలిగిస్తాయి. వాత నొప్పులకే ఖాధపదేవారు మాత్రం బెండకాయలకు దూరంగా ఉండటం మంచిది.

తీసుకున్న ఆహారం ఇమడక పేగులు అర్చునని పొయినట్టుగా ఉండే వ్యక్తులు బెండకాయ మేలుచేస్తుంది. పుల్లని మజ్జిగతో కలిపి బెండకాయను వందుకుంటే ధని వాతం దోషం పోతుంది కాబట్టి వాతం ఉన్నవారు నిర్మయంగా వాడుకోవచ్చు. వేడితత్వం వున్నవారు కూడా బెండకాయను తినవచ్చు. ఎందుకంటే ఇది చలువ చేస్తుంది.

మిరపకాయలు

మూత్ర వ్యాధులతో ఉన్నవారు మిరపకాయలను అసలు దగ్గరకి రానివ్వపోవడమే మంచిది. ఎందుకంటే దీనిలో ఎన్నో చెడు గుణాలు ఉన్నాయి. కేవలం రుచిని మాత్రమే కలిగిస్తుంది. అంతకంటే ఎక్కువ చెడు గుణాలు దీంట్లో ఉన్నాయి.

కారపోడి, సాంబారు పొడిలలో మిరపకాయల వాడకం కన్నా గింజల్లీ, తొడిమర్చి దంచి కలుపుకుంటే కాస్త నయంగా ఉంటుంది.

బంగాళదుంపలు

బంగాళదుంపలలో ఉన్న పిండిపదార్థాలు ఒంటికి బలాన్ని ఇస్తాయి. కాన వేడి చేస్తుంది. వాతం చేసి ఒంటికి నీరు పట్టిస్తుంది. ఘగర్ వ్యాధిగ్రస్తులకు బంగాళదుంప వాడకం ఫూర్తి నిషేధం. పాతకాలం నొప్పులను కూడా తిరగబడుతుంది.

చామదుంపలు

బంగాళదుంపల కన్నా వీటి గుణాలు కాస్త ఆరోగ్యానికి మంచినే చేస్తాయి. చలువ చేస్తాయి. వీటిని కూడా ఘగర్ వ్యాధిగ్రస్తులు వాడకూడదు. మిగత మూత్ర వ్యాధులలో వీటిని తీసుకోవచ్చు. రుచిగా ఉంటాయి. కానీ మంబధ్దకాన్ని కలిగించి కాస్త ఆలస్యంగా అరుగుతాయి.

కండ

ఆకలి లేనివారికి కండ ఆకలిని పుట్టించే మందులూ పని చేస్తుంది. వేడి చేసేవారికి మాత్రం ఇది ఆస్యలు పడదు. అడవి కండ మామాలు కండకన్నా ఎన్నో గుణాలను కలిగి ఉన్నది. చర్చవ్యాధులు, ఎలర్లీలు ఉన్నవారు మాత్రం ఈ కండకు దూరంగా ఉండడం మంచిది. బి.పి రోగులకు కూడా కండ మంచిది కాదు.

దీనిని ఊరగాయ పచ్చగిగా చేసుకుంటారు. దీనిని బెల్లం పాకంలో కలుపుకుని లేప్యంగా చేసుకుంటే దీర్ఘవాత వ్యాధులలో పథ్యంగా వాడుకోవచ్చు. మొలలతో వ్యాధపదేవారు, మంబధ్దకం ఉన్నవారు కండను బాగా వాడుకోవడం మంచిది.

ముల్లంగి

ముల్లంగి దుంపలు లేతవి ఉపయోగించుకుంటే మంచిది. ముదురు ముల్లంగి వేడిని చేస్తుంది. అలాగే లేత ముల్లంగి ఆకులు చాలా మంచివి. ఆకుకూరలూ వందుకుని చేస్తాయి. పచ్చిదుంపలు కఫం కలిగిస్తాయి.

ఆట్లీర్లి పోగాట్లి, ఆకలిని కలిగిస్తుంది. తేలికగా అరుగుతుంది. ముఢుమేహ రోగులకు చాలా మంచిది. మూత్రపిండాలలో రాళ్ళు ఉన్నవారు పంచదారతో కలిపి ముల్లంగి రసాన్ని తీసుకుంటే రాళ్ళు కరుగుతాయి.

రగ్గు, జలబులను తగ్గిస్తుంది. మూత్రం ప్రీగా చేయగలుగుతుంది. సుఖవ్యాధులలో కూడా ఇది బాగా పనిచేస్తుంది. ముల్లంగి దుంపలను వరుగులగా చేసుకుని కూడా ఉపయోగించుకుంటారు. ఇది ఆరోగ్యానికి చాలా మంచివి.

చిలకడుంప

చిన్నా, పెద్ద అని లేకుండా అందరూ చాలా ఇష్టంగా లినే ఆహారపదార్థం ఇది. కమ్మా, రుచిగా, తియ్యగా ఉంటుంది. కూరగా తినవచ్చు లేదా కాల్పుకుని కూడా తినవచ్చు.

బలకరపైన ఆహారపదార్థం, చలువ చేస్తుంది. కానీ మంబధ్దకాన్ని కలిగిస్తుంది. కఫాన్ని కలిగిస్తుంది. వ్యాధిగ్రస్తులకు పూర్తిగా ఇది అపథ్యం. ఆరోగ్య వంతులు మాత్రమే దీనిని వాడుకుంటే మంచిది. అతిగా తింటే ఉబ్బరం.

పెండలం

పెండలంలో తెల్లగా శంఖంలా ఉండేది, లావుగా, పొడవుగా ఉండే పెండలం అనే రకాలగా ఉంటాయి. ఇది గట్టిగా రాయిలా ఉంటుంది. చలువ చేస్తుంది.

ఆకల్లీ కలిగిస్తుంది. కామెర్లులో పథ్యంగా తీసుకుంటారు. కానీ ఘగర్ వ్యాధిగ్రస్తులు దీనికి దూరంగా ఉండాలి. బెల్లం తింటే దీనిలో ఏమైనా దోషాలు ఉంటే పోతాయి.

మధురంగా ఉంటుంది. చలువ చేస్తుంది. కానీ కాస్త ఆలస్యంగా అరుగుతుంది మరియు వాత స్వభావాన్ని కలిగి ఉంటుంది.

ఖడమదోస

కొన్ని విషయాలలో దోసతో సమానమైన గుణాలను కలిగి ఉన్న బుడమదోస చేదుగా ఉండటం వలన దీనిని తక్కువగా వాడతారు.

దినితో వరుగులు చేసుకుని తింటారు. కడుపులో పొములు ఉన్న పిల్లలకు చీఫి ఇష్టండం ద్వారా పొములు చచ్చిపడతాయి. కాని అతిగా ఇస్తే మాత్రం విరేహాలు అవుతాయి తియ్యగా ఉండి కథాన్ని తగ్గిస్తుంది. తేలికగా అరుగుతుంది, వేడిని తగ్గించి మలబద్ధకాన్ని తగ్గిస్తుంది. పైత్యాన్ని తగ్గిస్తుంది. బాగా పండినది రక్తదోషాలకూ మంచి.

రుషుడి

చాలా బలకరమైన ఆహారం. కాని అంతే అనారోగ్యాన్ని కూడా కలిగిస్తుంది, గింజలలోని పప్పు రుచికరంగా; బలకరంగా ఉంటుంది. కాని తక్కువగా తీసుకేవారి.

జీర్ణశక్తి బాగా ఉన్నవారు గుమ్మడి తినాలనుకున్నవారు ఇతర చలువ చేసే పచార్చాలకు తీసుకుంటే మంచిది. బలహీనంగా ఉన్నవారు దూరంగా ఉండాలి.

తీవ్రమైన జ్వరంలో వచ్చే అరికాళ్ళు, చేతుల మంటలకు మరియు చీము గడ్డలకు గుమ్మడికాయను గుండ్రటి ముక్కలుగా కోసి గుజ్జను తీసి కడితే మంటలు తగ్గుతాయి. చీము గడ్డలు మెత్తలడి పగిలిపోతాయి. గుమ్మడి పూవు పైత్యాన్ని చలువ తగ్గిస్తాయి.

ఇది ఎవ్రగా ఉంటుంది. ఏదైనా తక్కువ మోతాదులో తీసుకుంటే చాలా మంచిది.

గుమ్మడికాయ కన్నా గుమ్మడి పుప్పు ఆరోగ్యం. కూరలు, పచ్చడులు, పులుసులను పుప్పుతో వండుకుని తింటారు.

ములక్కాయ

ములక్కాయ తినని వారు ఎవరూ ఉండదేమో. లేతగా ఉన్నవాటిని వాడుకుంటే మంచిది. ముదురువి వాతం చేస్తాయి.

కడుపునొప్పి, కుప్పు, క్షూయ కడుపులో మంటని తగ్గిస్తుంది. ఆపరేషన్ అయినవాట దీనిని నిర్వయంగా తినవచ్చును.

మునగ ఆకులను నూరి పట్టువేస్తే బిగుసుకుపోయిన కండరాలు రిలాక్స్ అవుతాయి. పాలలో నూరి మరిగించి తాగితే మూత్రకోశ వ్యాధులన్నీంటికి మంచిది. మూత్రం మంట, రాయి, నోప్పి, సుఖవ్యాధులు కూడా తగ్గుతాయి.

లివర్ జబ్బుల్లో కూడా వాడుకోవచ్చును. మునగ చిగురుల్ని వండుకుని తింటే చీరు చేదుగా వుంటుంది. కాని ఇది పాలిచ్చే తల్లులకు పాలు పెంచడంలో సహాయపడతాయి మక్కలకం. విప్పదోపాలు, నేత్ర రోగాలలో మునగ ఆకు బాగా పనిచేస్తుంది. చిగుర్లు దంచి చిగురు తీసి పంచదార కలుపుకుని తాగితే కొప్పు కరుగుతుంది. నెలసరి నోప్పిలే ఈ రంపం తక్కణం నివారణాను చూపిస్తుంది. వస, వాము, మునగ మూడింటిని నమానంగా నూరి బెఱుకులు, వాపులు, నోప్పులు ఉన్నచేట కడితే నోప్పి తగ్గిపోతుంది.

లైంగికశక్తి పృథివీ చెందానికి పాపు చెంచా ఎండిన ములక్కాడుల గింజల పొడిని తోఱు 1 చెంచా చొప్పున తీసుకుంటే చాలా. ఇది నేత్ర రోగాలకు కూడా మంచిది. పుగ్గు ఉన్నపారికి దీనిని వాడితే శక్తివంతంగా ఉంటారు. దురదని కూడా తగ్గిస్తుంది. గింజలలో చేసిన నూనె నొప్పులున్న చేట రాస్తే నొప్పుల బాధ తగ్గుతుంది. అలాగే వర్షరోగాలపైన కూడా బాగా పనిచేస్తుంది.

చెవిలోపోటు తగ్గాలంటే ఆకు రసాన్ని నూనెలో కలిపి కొద్దిగా వేడి చేసి కాస్త వేడిగా ఉన్నప్పుడు చెవిలో వేస్తే సరి. నోప్పి తగ్గిపోతుంది.

మునగవెట్లు పెరుని నీళ్ళలోవేసి మరిగించి ఆ నీళ్ళని తాగితే గొంతు క్రొవ్వుంగా అవుతుందని అంటారు.

గోరుచిక్కుడు

జీర్ణశక్తిని బట్టి పరిమితంగా తీసుకుంటే చాలా ప్రభావంతంగా పనిచేస్తుంది. మంచి పుష్పి కూడా, చలవ చేసి రుచిగా ఉంటాయి. కాకపోతే మంటను, అడీర్ని కలిగిస్తుంది.

చిక్కుడు

హిపీరితిత్తులలో వచ్చే వ్యాధుల నివారణలో చిక్కుడు అద్యుతంగా పని చేస్తుంది. చిక్కుడు కాయలకుంటే చిక్కుడు గింజల యొక్క శక్తి అపారమైనది. వీటిని తాలింపు పెట్టుకుని కూడా తింటారు. పుష్పికరంగా ఉంటాయి.

మాంసక్కుత్తులు అధికం, బాగా చలువచేసి శక్తినిస్తాయి. చాలా రుచిగా ఉంటాయి. కాస్త అలస్యంగా అరుగుతాయి. కాని జీర్ణశక్తిని బట్టి తీసుకుంటే మాత్రం వాతాన్ని పారదోలతాయి.

పురుషత్యాన్ని పెంచుతుంది. కాకపోతే కాస్త మలబద్ధకం చేస్తుంది.

చిక్కుడు తీసుకునేటప్పుడు శౌంట పొడిని కూడా కలిపి తీసుకుంటే చిక్కుడు దోషాలని కూడా పోయి అన్ని వ్యాధులలోను బాగా పనిచేస్తాయి.

టమోటు

దీనిని రామములగ అని కూడా వ్యవహరిస్తారు. టమోటులు వాడని వారు ఎవరూ ఉండరంటే అతిశయ్యాక్రి కాదు. దీనిని ‘ఎ’, ‘సి’ విటమిన్లు అధికంగా ఉన్నాయి. కావున కంటే జబ్బులకు ఈ పండు చాలా మంచిది. టమోటు రసాన్ని రోజుా గంజిలో కలుపుకుని తాగితే బలకరం, రక్తవ్యాధి నిస్తుంది. మధుమేహ రోగులకు శక్తినిస్తుంది. జ్యూరాలకు పథ్యం.

ఒలం లేకపోవడం, గుండెదడ, రక్తపీసనత, కళ్ళ తిరగడం వంటి లక్షణాలు ఉన్నవారు టమోటు వాడకం పలన రక్తం పెరుగుతుంది. వీటి బారి నుంచి రక్కణ ఏర్పడుతుంది.

ఉమోటారసంలో పంచదార కలుపుకుని త్రాగితే చలువ, బలం, క్షుయ రోగులకు కూడా దీనిని తాగవచ్చు. ఉమోటాలను మరిగించడం, వేయించడం ద్వారా దీనిలో పోషణ విలువలన్నీ నశించిపోతాయి. కాబట్టి వీచిని వాడుకునేబహుధు సాధ్యమైనంత వరకు వీటిని ఎక్కువేసేవు వండకుండా ఉంటే చాలా మంచిది. పండు ఉమోటాలకుంటే వచ్చి ఉమోటాలే కడుపులో మంటను తెప్పిస్తాయి. కాబట్టి మూత్రంలో మంట ఉన్నవారు, కడుపులో మంట వున్నవారు దీనికి దూరంగా వుండటం మంచిది.

ఆకుకూరలు

తోటకూర

తోటకూరలో ఎరు పెరుగు తోటకూర, తెల్లపెరుగు తోటకూర అను రకాలు ఉంటాయి. దీనిలో ఎరది కాస్త ఉప్పగా ఉంటుంది. కాని తెల్లదానికంటే మంచిది దోషాలు చాలా తక్కువ మరియు తేలికగా కూడా అరుగుతుంది. తెల్లది తియ్యగానే ఉంటుంది. కాని వాతాన్ని పెంచుతుంది. పాత నొప్పుల్ని బయటపెడుతుంది. ఆలస్యంగా అరుగుతుంది. జలబును కూడా పెంచుతుంది.

పాలకూర

కంటి వ్యాధులకు ఇది చాలా మంచిది. శరీరానికి చల్లదనానిల్లి శక్తిని ఇస్తుంది. చలువ చేస్తుంది. తియ్యగా కూడా ఉంటుంది. ఆకుకూరలన్నింటిలోనూ పాలకూర త్రేష్టుమామైనది. మూత్ర వ్యాధులకు మంచి వ్యాధి నివారిటి. పోషక విలువ అన్ని దీనిలో ఉన్నాయి. ఏ ఆకుకూరని వండు కుంటున్న ముఖ్యంగా తెలుసుకోవలసింది దాన్ని బాగా ఉడికించి తెలుసుకోవదం. కళ్ళు మంటగా ఉండి చల్లదనాన్ని కోరుకునేవారు పాలకూర

ఆకును నూరి కళ్ళపైన కట్టుకుంటే సరి. విష పదార్థాలను తీసుకున్న సందర్భాల్లో పాలకూర వేళ్ళని. దంచి రసం తీసి తాగిస్తే వాంతి రూపంలో విషపదార్థం బయటికి వచ్చేస్తుంది. దీన్ని జీవంతి అని మనుబాల అని కూడా వివిధ ప్రాంతాల్లో వ్యవహరిస్తారు.

వాన్నగంటి

కంటికి బలాన్నిచ్చి, దగ్గు, ఆయాసం, జ్వరాలు, మూత్ర వ్యాధులు, మూల వ్యాధులన్నింటిలోను పథ్యంగా ఉపయోగపడుతుంది. నీరు పట్టిన వారికి చాలా బాగా పనిచేయుచున్నది. కంటి జబ్బులు, తలనొప్పి తగ్గడానికి ఆకు పసరు తీసి దానికి సమానంగా కొబ్బరిసూనె కలిపి ఇస్తే చాలు.

చర్చం బిగుసుకుని పోయినట్లు ఉంటే ఈ నూనె రాస్తే చాలు బాధ తగ్గిపోతుంది. చర్చ చేస్తుంది. కఫ దోషాల్ని తగ్గిస్తుంది. లివర్ వ్యాధులకూ చాలా మంచిది. చర్చరోగాల్లో చాలా ప్రయోజనవంతంగా పని చేస్తుంది. విరేచనాల్ని కూడా తగ్గిస్తుంది. బలకరం.

మంతికూర

మంతికూర తేలికగా అరిగే గుణం కలది. అమ్మియాసీన్, రక్త విరేచనాలలో పథ్యంగా పనిచేస్తుంది. నెలసరి సరిగా రానివారు రోజుా దీన్ని వండుకుని తింటే సమస్య పరిష్కార కైపుట్టి. విష దోషాల్ని తగ్గిస్తుంది. ఘగ్గర్ వ్యాధిగ్రస్తులకు చాలా మంచిది. మెంతులలో ఉన్న గుణాలన్నీ మంతికూరలో కూడా ఉన్నాయి. మొలల వ్యాధులకు కూడా దీన్ని ఉన్న గుణాలన్నీ పంచికూరలో కూడా ఉన్నాయి. వెంటల వ్యాధులకు ఇది మంచి ఉపయోగించుకోవచ్చు. నీరు పట్టినవారు, లివర్ వ్యాధులతో బాధపడే వారికి ఇది మంచి పథ్యం. చలువ చేసే గుణం కలది కావటం చేత మూత్ర వ్యాధులకు ఇది బాగా పని పథ్యం. ఆకుల్ని నూరి గడ్డలపైన కడితే నొప్పి తగ్గిస్తాయి. తలకి పట్టిస్తే తల వెంట్లుకలు చేస్తుంది. ఆకుల్ని నూరి గడ్డలపైన కడితే నొప్పి తగ్గిస్తాయి. తలనొప్పి, తలశిరుగుదు ఎడురయ్యే ప్రమాదం ఉంది. కాని ఇది ఆకుల్ని బాగా పెంచుతుంది. తేలికగా కూడా అరుగుతుంది.

గోంగూర

గోంగూర తినని వారు బహుళ ఎవరు ఉండరేషా. ముఖ్యంగా మన తెలుగు, ఇంగ్లీస్ గోంగూరను ఎరుగని వారు ఎవరూ ఉండరంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఆంధ్రమాతగా ప్రీస్టి చెందినది ఈ గోంగూర. కడుపులో మంట, పూతలు ఉన్నవారు మూత్రం దీని రుచికస్తం ఎగుడకుండా ఉంటే మంచిది. లేకపోతే గోంగూరలన్ని గుణాలు వీరిని ఎంతో బాధిస్తాయి. మహా పైత్యాన్ని చేస్తుంది. బాగా వేడిని కూడా కలిగిస్తుంది. అయితే దీనిలో ఉప్పియలు కలుపుకుని తింటే వేడి కలగుతుండి. చాలా రుచిగా కూడా ఉంటుంది.

గోంగూర ఆకులు పైత్యాన్ని కలిగిస్తే దాని పువ్వులు మూత్రం పైత్యాన్ని పోగడతాయి. దీనికి గాను ఈ పువ్వులను దంచి రసాన్ని తీసి పంచదార కలుపుకుని త్రాగితే చాలు. గోంగూర బాగా ఆకులని కలిగిస్తుంది. బలాన్ని ఇస్తుంది. వాత శరీరం ఉన్నవారికి ఇది చాలా మంచిది. కామెర్లలో, లివర్ వ్యాధుల్లో దీన్ని నిర్వయంగా వాడుకోవచ్చును. రేచీకటి ఉస్పువారికి గోంగూరను వారం పది రోజుల పాటు గోజు తినిపేస్తే చాలా మార్పు కనిపీస్తుంది. దీనిలో ‘పరన్’ అధికంగా ఉంటుంది. కాబట్టి రక్తాన్ని వృష్టి చేస్తుంది.

చుక్కకూర

ఎక్కువ బలకరం, తేలికగా అరుగుతుంది. మాంసంతో కలిపి వండుకుంటే చాలా బాచుంటుంది. వాంతుల్ని తగ్గిస్తుంది. గుండె నొప్పిని కూడా తగ్గిస్తుంది. కొంచెం వేడిని

చెస్తుంది. రుచిలో పుల్లగా ఉంటుంది. నిమ్ము కలిగిస్తుంది. అన్న హితవును కలిగిస్తుంది. కడుపులో ఉన్నవారికి మూత్రం ఇది పడదు.

సునాముఖి

ఆయసం, మలబర్డకం తగ్గించడానికి సునాముఖి ఆకుల రసాన్ని నీళ్ళలో మరిగించి కషాయంగా గానీ, లేదా చారులో ఆకులనివేసి మరిగించి గాని ఇస్తారు. ఆకలి పెరగడానికి ఈ ఆకుల రసాన్ని తేనెతో కలుపుకుని తాగితే చాలు.

దగ్గు, జలబు, ఆయసాన్ని తగ్గిస్తుంది. చక్కని వీరేచనకారిగా పనిచేస్తుంది. అట్టగ్గి, ఉఱ్ఱురాన్ని విరేచనం చేయించడం ద్వారా వేరే చెడు లక్ష్మణాలు కలిగించ కుండా పోగొడుతుంది. కడుపులో దోషాలన్నింటికి సునాముఖి చాలా మంచిది. రక్తవ్యధి, బలకరం, మేధాశక్తి పెరుగుతుంది. మజ్జిగతో గానీ పెరుగుతో గానీ కలిపి తీసుకుంటే ఈ కూరలో ఎటువంటి దోషాలు ఉన్నా సరే ప్రమాదం జరగదు. గ్యాస్ ట్రుబుల్ తగ్గడానికి పండు దానిమ్మ గింజలో రసంలో దీన్ని కలిపి తాగితే చాలు. పంచదారతో కూడా తీసుకోవచ్చును.

గర్జువతులు మోతాదులో తీసుకుంటే మంచిది. రాత్రిపూట పొట్ట బిలువుగా ఉండి బాధపడేవారు దీన్ని తీసుకుంటే ఈ బాధ నుండి ఉపశమనం పొందవచ్చును.

కొత్తమీర

భానియాలలో ఉన్న గుణాలను సమానంగా కలిగి ఉన్నది కొత్తమీర. లేత ఆకులు చాలా రుచిగా, సువాసనగా ఉంటాయి.

ఏదో విధంగా కొత్తమీరను రోజుా తినడం మంచిది. విప్పిపట్టు, పస్సుపోటు వ్యాధులలో కొత్తమీరకు లంగంతో సమానమైన శక్తి ఉంది. ఉణ్ణి ఆకులని నమిలి మింగిసా, లేక రసం తీసుకుని నేరుగా తాగిన పంచిపోటు తగ్గిపోతుంది.

ఆపోరపదార్థాలలో దీని వాడకం పలన రుచి రెట్టింపు ఇవుతుంది. కొత్తమీరతో కారం, పచ్చడి, పొడులను చేసుకుని తింటారు. కొత్తమీర, కడుపులో మంటనీ, వైత్సుల్లో పుల్లని తేపుల్లీ, దాహస్నీ తగ్గిస్తుంది. వాంతులు, వికారాన్ని కూడా తగ్గిస్తుంది.

మూత్రంలో మంట తగ్గిపోతుంది. దీని ఆకులని నూరి కుంకుదు కాయంతే పరిమాణంలో రోజుా తింటే బాగా నిద్రపడుతుంది. ముక్కులోంచి రక్తం కారం వారు రోజుా రెండు మూడు చుక్కల కొత్తమీర రసాన్ని ముక్కులో వేసుకుంటే రక్తం కారం నివారణ అవుతుంది. పంచదారను ఈ రసంలో కలుపుకుని తాగితే ఎలాంటి రక్తస్థావమైన ఆగిపోతుంది. మూత్రం కూడా సాఫీగా వెళుతుంది. కళ్ళు ఎరుపెక్కిన, అంటుకుని పోతున్నా చనుబాలను కొత్తమీర రసంలో కలిపి కళ్ళలో వేస్తే చాలు వీటి నుంచి ఉపశమనం పొందవచ్చును.

కరివేపాకు

సిత్పు వాడే ఆపోర పదార్థాలలో మియు వంటకాలలో కరివేపాకు ముందు స్థానంలో ఉంటుంది. కరివేపాకు మెదడుకు మంచిది. లోపలికి తీసుకుంటే చాలా రుచిగా ఉంటుంది. రక్తదోషాల్ని పోగొడుతుంది. చలువ చేస్తుంది కాని దీన్ని కేవలం సువాసన కోసం వైత్సు, రక్తదోషాల్ని పోగొడుతుంది. చలువ చేస్తుంది కాని దీన్ని కేవలం సువాసన కోసం వేసుకుని తినేటప్పుడు తీసి పొరవేయడం చాలా సాధారణంగా జరుగుతుంది. కేవ్వర్ వంటి రోగాలలో కూడా దీన్ని ఉపయోగించడం జరుగుతుంది.

జీర్చక్కి పెంచుకుని పుష్టికరంగా ఉండాలనుకునేవారు కరివేపాకుని ఎండ పెట్టుకుని, ప్రాచీ చేసి, ఇంగువ, మిరియాలు, ధనియాలు, జీలకర్ కలుపుకుని అన్నంలో తీసి చూడంది.

పొలల్లో కరివేపాకు వేసి వుడికించి తాగితే కడుపులో ఉన్న విషలోపాలు తగ్గుతాయి. వీరేచనాల వ్యాధిలో కూడా కరివేపాకు ఉపయోగపడుతుంది. కరివేపాకు కాయు కూడా వీరేచనాల వ్యాధిలో కూడా దీన్ని ఎండజెట్టుకుని పొడిచేసుకుని ఉపయోగించుకోవచ్చును.

పుద్దినా

అధ్యుతమైన సువాసనని కలిగి ఉంటుంది. మసాలా దినుసుల్లో తప్పని సరిగా వాడే సదార్థం ఇది. వాంతుల్లో తగ్గిస్తుంది. కడుపునొప్పిలో దీన్ని రసాన్ని పంచదారతో కలిపి తీసుకోవచ్చును. అజీర్తిని కూడా పోగొడుతుంది. చలువ చేస్తుంది.

పుద్దినా నుంచి మెంధాల్ అనే మందు తయారపుతుంది. ఇది జలబును మచుమాయం చేస్తుంది. శ్యాసు బాగా ఆదేలా చేస్తుంది. దగ్గుని కూడా నివారిస్తుంది. సూనలో కలిపి రాసుకుంటే నొప్పులున్న చోట కండరాలు వదులై నొప్పులు క్షుణలో శ్యాప్తితాయి. తల తిరుగుతున్నప్పుడు పుద్దినా ఆకు నలిపి వాసన చూస్తే చాలు తగ్గిపోతుంది.

అలండని తీర్చిరుస్తుంది. విరేచనం సాఫీగా అయ్యేలా చేస్తుంది. మూత్రాన్ని ఎక్కువగా నడిస్తుంది. దగ్గు, జలబు, మంట, కీళ్ళనొప్పుల్లో తగ్గిస్తుంది.

పీళల తల్లులకు పాలు పెరగాలంట దీన్ని రోజుా తింటే చాలు. ఆపోర పదార్థంలో రోజుా వాడుకుంటే నెలనరి సరిగా రాని వారికి బాగా పనిచేస్తుంది. గుండె జబ్బుల వారికి మంచి పథ్యంగా పనిచేస్తుంది. పాలల్లో పుద్దినా కాస్త వేసి ఉంచితే పాలు విరగవు.

కాలీఘ్రవర్

కాలీఘ్రవర్ బలకరమైన ఆపోర పదార్థం. దీనిని రోజుా వండుకుని తినవచ్చును. చివ్వప్పిల్ల తల్లుకు పాలు పడేలా చేస్తుంది. వ్యాధి నిరోధక శక్తిని పెంచుతుంది. అన్ని వ్యాధులకు పథ్యంగా వాడుకోవచ్చును. దీనితో ఆవకాయ తొక్కుడు పచ్చడిని కూడా చేసుకోవచ్చు.

పాలిచే తల్లులు ఎక్కువగా దీన్ని తీసుకుంటే పాలు బాగా పడతాయి. బల్మీసంగా ఉన్నవారికి, ఎదుగుదల తక్కువగా ఉన్న పిల్లలకు చాలా మంచిది. ఆముదంలో గారి, నూనెలో గాని కాబేజీ పుష్పులోని ఒక పొరను తీసి వేడి చేసి గడ్డలపైన కదితే గడ్డలు మెత్తబడతాయి. కాబేజి చాలా బలకరమైనది. చలువ చేస్తుంది. బాగా నిద్ర పట్టేలా చేస్తుంది. రక్తం కూడా వృధి అవుతుంది.

శుక్రవర్షకం కలిగిస్తుంది. రోగినిరోధక శక్తిని పెంచడంలో దోహరం చేస్తుంది. మూత్రంలో మంటలు ఉన్నవారు మాత్రం కాబేజీని వాడకుండా ఉంటే మంది తాగుబోతులకు బుద్ధిమాంద్యం కలిగించి మైకాన్ని తగ్గించడానికి కాబేజీ పుష్పుని వాడవచ్చును.

చింతచిగురు

లివర్ వ్యాధులన్నిటిలో చింతచిగురు పథ్యంగా వాడతారు. కామెర్లలో చింతచిగురు మంచి గుణాన్ని చూపిస్తుంది. దీనితో పచ్చడి, పప్పు చేసుకుని తింటారు. చింతచిగురు వాడటం కంటే చింతచిగురును వాడటం మంచిది. రక్తం పట్టేలా చేస్తుంది. భీము, గడ్డలు, క్రౌణ్ణర్, వాత వ్యాధులు, మూల వ్యాధులలో చింతచిగురు వ్యాధి నివారించి తీసుకోవచ్చును.

కామెర్లు తగ్గడానికి చింతచిగురును నూరి రసం తీసి పటికబెల్లం కలిపి ఉస్తే చాలా మంచిది. చింతచిగురును ఎండపెట్టి పొడి చేసి చింతపండుకు బదులుగా వాడుకుంటే కడుపులో మంట రాదు. కంటే జబ్బులున్న వ్యక్తులు మాత్రం చింతచిగురు వాడటం మంచిదికాదు.

బచ్చులు

పుల్లగా ఉంటుంది. కాబట్టి కడుపులో మంట ఉన్నవారు దీన్ని వరిమిశంగా వాడుకోవడం మంచిది. లైంగిక శక్తిని పెంచుతుంది. దీనిలో ఉన్న చెడు గుణాలు పోవాలంటే బాగా ఉడకపెట్టడమే మార్గం. కాస్త కఫాన్ని చేస్తుంది. శుక్రవర్షకం, విరేచనం అయ్యో చేస్తుంది. బాగా బలాన్నిస్తుంది. నిమ్మ రోగులు తినడం తగ్గించేసేయాలి.

వేడి చేసినపుడు ఆకుని నూరి రసం తీసుకుని తలపై పట్టువేసుకుంటే మంచిది. రకపోటు, గుండె జబ్బులు, నీరు పట్టినవారు, లివర్ జబ్బులు వారు కూడా తినకూదా.

కంరస్సురం శ్రావ్యంగా ఉండాలనుకునేవారు దీన్ని రోజూ వాడుకోవచ్చు.

దీని ఆకుని నూరి రసంపింది పంచదార కలుపుకుని తాగితే పళ్ళలోంచి కారే రక్తం తగ్గుతుంది. మూత్రాన్ని సాఫీగా జారి చేస్తుంది.

మల్లె పూలు

మల్లెపూల నువాసన అద్యంతంగా ఉంటుంది. దీనినుండి అనేక విధాలైన పరిషుక్క త్రఘ్యాలను కూడా తయారుచేసి వాడుకోవచ్చు.

కంటీ మంటలు ఉన్నప్పుడు పుష్పల్ని మెత్తగా నూరి కంటిపైన కట్టుకుని పడుకుంటే సరి. పిల్లలకు పాలు. ఒక్కారిగా మాన్సించడం వల్ల రొమ్ములలో పాలు నిల్చ ఉండే అవకాశం ఉంది. అలాంటప్పుడు కూడా ఎక్కువ పూలను నూరి కట్టుకుంటే ఈ గడ్డలు వ్యచ్చే అవకాశం ఉండదు.

ఆకుల పసరులో కొఱ్పురి నూనె కలిపి నూనె మాత్రమే మిగిలేట్లు బాగా మరిగించి ఆ నూనెను తలకి రాసుకుంటే తలనొప్పి, కంటీజబ్బులు తగ్గుతాయి.

కళ్ళ కలకలకు మల్లి ఆకుల్ని నూరి కట్టుకుంటే చాలు. ఏటి బాధే ఉండదు.

సందివర్ధనం

మల్లె పూల లాగానే దీన్ని వాడుకోవచ్చు. పూజకీ, పవిత్రతకీ సందివర్ధనాలు పోందినవి.

ఈ పుష్పాన్ని కంటిపైన వుంచితే కళ్ళ కలకలు పోయి చల్లగా ఉంటాయి. పండు ఆట రసాన్ని రెండు చుక్కలు కంట్లో వేసిన పోట్లు తగ్గిపోతాయి. జ్యూరాలలో మంచిది. వేడిచేసిన వ్యక్తులు పుష్పల్ని దంచి రసం తీసి కలుపుకుని తాగితే వేడి తగ్గుతుంది.

గరుడవర్ధనం

మల్లె, సందివర్ధనం గుణాలనే కలిగి ఉంటుంది. ఏటి ఆకులని నూరి తలకు రాసుకుంటే తలనొప్పి తగ్గుతుంది. వెంట్లుకలు కూడా బలంగా పెరుగుతాయి.

మంచారం

మూత్రం సాఫీగా నడవని వారు లేత మందారం ఆకుల్ని నూరి పంచదార కలుపుకుని తాగితే క్షణల్లో మూత్రం సాఫీగా నడుస్తుంది. మంట, పోటు కూడా తగ్గుతాయి. మంచారుకంలో కూడా వని చేస్తుంది. కొఱ్పురినూనెలో పూవుల రసాన్ని రెట్లింపు కలిపి పోటు గిగిరే వరకు తలైపాకం పట్టి ఆ నూనెను తలకి రాసుకుంటే వెంట్లుకలు రాలడం చ్చిపోతుంది. తలనొప్పి, తలపోటు కూడా తగ్గిపోతాయి.

దీని ఆకులను గడ్డలపైన ఉంచితే గడ్డలు కరిగిపోతాయి. మందారం వేరుని ముష్టునూనెలో నూరి తాగితే రుతుప్రాపం అధికం అవడాన్ని అవుతుంది.

అలంకరణకు ఉపయోగించుకునే గులాబీలో వైద్యసంబంధ గుణాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ పూలు మనసుకు ఉత్సాహాన్ని కలిగిస్తాయి. బలకరం, అన్ని దోషాల్ని పోగాడుతుంది. ఉద్రేకంగా ఉన్నపుడు గులాబీలను చూస్తూ ఉంటే సరి. ఎండకాలంలో ఒక్క వేలడం జరిగినపుడు లీటి రేకులని నూరి రసం-తీసి దానిలో పసుపు కలిపి బంటికి రాసుకుంచే మంచిది. గులాబీ పూల పర్ఫెక్షన్ మనకు తెలిసిందే.

అత్తరు, పన్నీరు గులాబీ పూల నుంచే తయారుచేయడం జరుగుతుంది. తలన్నొన్ని తగ్గిస్తుంది. మూత్ర రోగాలు, సుఖవ్యాధులు, జననాంగాల వ్యాధులన్నొటిలో గులాబీ పుష్టాగా ఎండపెట్టి నేతిలో దోరగా వేయించి పొడి చేసుకుని దానిలో సైంధవలవణాన్ని కలుపుకుని వాడుకుంటే చాలు. ప్రభావంతంగా పని చేస్తుంది. మనసుకు ప్రశాంతతని కలిగిస్తుంది. శరీరానికి బలాన్ని కలిగించే శక్తి గులాబీలకుంది. రక్త వృద్ధిని కలిగిస్తుంది. ఘృదువు వ్యాధులన్నీ శాంతింప చేస్తుంది.

చేమంతులు

శరీరానికి చల్లదనాన్ని హాయిని కలిగించడంలో చేమంతి పూలు అధ్యతంగా పనిచేస్తాయి. తల వెంట్లుకలను వృద్ధి చేస్తుంది. కళ్ళకు చాలా మంచిది. మలబ్రథకోశాధ పదేవారు చేమంతి వేళ్ళని నీళ్ళలో వేసి కపాయం కాచి తాగిస్తే విరేచనం సాఫ్గా అవుతుంది. ఆయాసం తగ్గిపోతుంది.

పేగుల్ని బలపరుస్తాయి. నెలసరి సరిగా రానివారు ఈ పుప్పుల పొడిని వాడుకుంటే చాలా మంచిది. తల తిరగడం, పైత్యం, నిమ్ము, కడుపులో పొములు, జ్వరాలు ఉన్నవారు చేమంతి పూలను ఎండించి పొడిచేసి, తీపి కలిపి తినిపించినా, కపాయం కాచి తాగించిన వీటి మీద బాగా పనిచేస్తుంది. ఈ పూలను నీళ్ళలో వేసి బాగా మరిగించి పుట్టను కడిగిచేచీము దోషాలు ఏమన్నా ఉంటే తగ్గిపోతుంది.

ఇతర ధాన్యాలు

జౌన్సులు

మనదేశంలో సామాన్య మానవుడికి ఆహారంగా జౌన్సులే పనికొస్తాయి. మగర వ్యాధిగ్రస్తులకు జౌన్సులు గొప్ప వరంగా చెప్పుకోవచ్చు. ఇవి చలువ చేస్తాయి. బలకరం, వీర్యకరం, కఫరోగాలన్నొంటికి పథ్యంగా పనిచేస్తుంది.

జౌన్సు అన్ని

వేడిని తగ్గించి వాతాన్ని తగ్గిస్తుంది. బలాన్నిస్తుంది. వీర్యాన్ని పెంచుతుంది. కాకపోతే కాచ్ ఆలస్యంగా అరుగుతుంది.

జౌన్సు అంబాలి

మగర వ్యాధి రోగులు రోజు తీసుకోవచ్చు. బలహీనులకు పథ్యంగా వాడతారు. చాలా తేలికగా అరుగుతుంది.

కందులు

కందిచెట్లు ఆకునుగానీ, నీరునుగానీ, కంది గింజల్ని గానీ నీళ్ళలో తాగితే రక్త వీరేచనాలు, కలరా వాడితే మంచిది. వేడిని తగ్గిస్తుంది. నెయ్యని కలుపుకుని తింటే సమస్త దోషాలన్నీ హరిస్తుంది. కందిచెప్పు కఫరోగాలకు మంచిది. వేడిని తగ్గిస్తుంది. సమస్త దోషాలన్ని కూడా హరిస్తుంది. శరీరానికి మంచి పర్ఫెక్షన్ నూ కాంతిని ఇస్తుంది.

పచ్చగడ్డి, కండి ఆకును కలిపి రెండించినీ రసం తీసి ముక్కుల్లో చుక్కలు వేసుకుంటే పార్పుపు తలన్నొప్పి తగ్గిపోతుంది. కందిచెప్పులో మాంసక్యత్తులు అధికంగా ఉంటాయి. ఆపోర పచార్ధాలలో ముఖ్యమైన దానిగా వాడుకుంటే ఇది మాంసాహారంతో సమానంగా పని చేసి శక్తినిస్తుంది. కందికట్టు గుణకరం. చాలా తేలికగా అరుగుతుంది. బలవర్ధకం. దీనిలో దానిమ్మపండు గింజల రసం కలుపుకుని తాగితే గ్యాస్, పైత్యం బాధలు, కడుపులో మంట, వీరేచనాలు తగ్గిపోతాయి.

గోధుమలు

కొత్త గోధుమల కంటే పాత గోధుమలు బాగా పనిచేస్తాయి. వాతాన్ని తగ్గిస్తాయి. చల్లదనాన్ని కలిగించి వేడిని తగ్గిస్తాయి.

గోధుమలలో కంటే బియ్యంలో పోషక విలువలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. కాని మనం బియ్యాన్ని కడిగి గంజి వార్షేసుకుని తినటం వలన దాని పోషక విలువలు మన శరీరానికి అందకుండా పోతున్నాయి. కాబట్టి గోధుమలలో ఎక్కువ పోషక పదార్థాలున్నాయి అని అందరూ భావిస్తారు. ఇది వీర్యపుద్ది, బలకరం, వాత పైత్యాన్ని తగ్గిస్తాయి. మూత్రం ఎక్కువగా వెళ్ళే లక్షణాన్ని తగ్గిస్తుంది. ఇందుచేత మగర వ్యాధిగ్రస్తులకు గోధుమలను ఎక్కువగా వాడించవచ్చును. వాత పైత్యాన్ని పోగడతాయి. గోధుమపిండిని శనగపిండికి చిలుగా వాడుకోవచ్చు. ఇది ఆరోగ్యానికి చాలా మంచిది. కళ్ళకు చాలా మంచిది. గోధుమ సూకల జావ, పాయసం తీపి లేకుండా చేసుకుని వాడుకోవచ్చు.

జివి సన్మగా ఉంటాయి. దీనితో సంకటి చేసుకోవచ్చు. ఫగర్ వ్యాధిగ్రస్తులకు సంకటి ఉత్తమ బెషథంగా పని చేస్తుంది. జొన్నులతో సమానమైన గుణాలు రాగులకు కూడా ఉన్నాయి. వేడి వలన వచ్చే కడుపులో మంట, నొప్పి, పైత్యాలను తగ్గిస్తాయి. అన్ని మూత్ర వ్యాధులలోను జివి పద్యంగా పని చేస్తాయి. చవకగా దొరికే ఉత్తమ వ్యాధి నివారించి.

మినుములు

మినుములు చాలా చలువ చేస్తాయి. కానీ కాస్త ఆలస్యంగా అరుగుతాయి. మలబద్ధకాన్ని పోగొడతాయి. మినుములతో చేసిన పదార్థాలు కొవ్వును పెంచుతాయి. ఒక్క పెరుగుతుంది. కడుపులో అల్పస్సు, ఉబ్బసం, మూలవ్యాధులూ, మొలలూ ఉన్నపూర్కి మినుములు హితకరం. పోలియో వ్యాధిలో అవయవాలు శుష్మిచిన పిల్లలకి మినుము ఆపరంగా ఇస్తూ మినుములతో తయారైన “మహామాష తీలాన్ని” మర్రన చేస్తే భరితం బాగుంటుంది. కిళ్ళవాతం, పక్కవాతం, సయాటికా అనే నదుంనొప్పికి మినుములని ఆప్య పదార్థంగా వాడుకోవచ్చును. వాతవ్యాధులకు దివౌషధంగా పని చేస్తుంది. ఖక్క ధాతువు పెంచుతాయి. పాలిచే తల్లులు ఎక్కువగా వాడితే విడ్డకు, తల్లికి ఇద్దరికి బలం చేకూరుతుంది. మినుములతో చేసే పిండి వంటకాలన్నీ మంచి గుణాలనే కలిగి ఉంటాయి. ఒక్క పెరగాలనుకునేవారు మినుములతో చేసిన పదార్థాలను ఎక్కువగా వాడుకోవటం మంచిది.

శనగలు

మాంసాకృతులు అధికంగా ఉన్న పదార్థాలలో శనగలను కూడా ఒకటిగా చెప్పుకోవచ్చును. కఫ వ్యాధులకు చాలా మంచిది. జ్వరాలను పోగొడుతుంది. కాస్త ఉబ్బసాన్ని వాతాన్ని కలిగించినా చలువ చేసే గుణం ఉంది. జీర్ణశక్తి స్థాయిని బట్టి వీచిని వాడుకోవచ్చును. నానపెట్టిన శనగలు బలాన్నిస్తాయి. రుచికరంగా కూడా ఉంటాయి. శరీరానికి హని చేయవు. కానీ పరిమితంగా తీసుకోవాలి. మొక్కల్లిన శనగలలో గారెలు చేసుకోవచ్చు. కట్టు కూడా చేసుకోవచ్చు. శనగలు నానపెట్టి మొలకలు వచ్చిన తరువాత ఎండపెట్టి వేయించి, పిండి పట్టుకుని దీనిని వాడుకుంటే చాలా మంచిది. శనగవీంచి మాల్చ పద్ధతిలో తయారు చేసుకుని వాడితే ఆరోగ్యాన్నికి చాలా మంచిది. రుచి వీచుతుంది. వేడి చేసి చేయడానికి చేయదు.

అలచందలు

అలచందలు మినపప్పుతో సమానశక్తి గలవి! మినుములు వాడుకున్నార్థి పోగొడుతుంది. పాలిచే తల్లులకు అలచందలు పాలు పెరిగేలా చేస్తాయి.

కనీ ఎక్కువగా తింటే పైత్యం చేయవచ్చును. లేతాయిలతో కూర రుచిగా ఉంటాయి. గొంజన్ని వంకాయ, టమోటా వంటి వాటిలో వేసుకుని వందుకుంటే చాలా రుచిగా ఉంటాయి.

సుప్పులు

ఆరోగ్యాన్ని ఇప్పటంలోను, అనారోగ్యాన్ని కలుగ జేయడంలోనూ నువ్వుల పాత్ర ఉండంగా ఉంటుంది. నువ్వులు హిందువుల జీవితాలలో ఒక భాగం. ప్రతి పనికి ఉండి విధంగా ఉంటుంది. నువ్వుల జీవితాలలో ఒక భాగం. ఏంతో బలాన్ని ఉండుస్తుంది. అదే విధంగా వేడిని కూడా కలిగిస్తుంది. చర్చ రోగాలలో పత్యంగా ఉంటుంది. కుఱ్చలన్నిటిను కూడా తగ్గిస్తుంది. రక్తాన్ని వృద్ధి చేస్తుంది. ఒంటికి నీరు పట్టినవారు కురుపులతో వాతాన్ని కూడా తగ్గిస్తుంది. నల్ల నువ్వుల పిండిని లేత పారేదు కాయల గుండ్జలో కలిపి పెరుగు మీద తేటతో తీసుకుంటే విరేచనాలు తగ్గిపోతాయి.

పెనలు

చలువ చేస్తుంది. కఫాన్ని పోగొడుతుంది. మలబద్ధకాన్ని కలిగిస్తుంది. మినుములతో సహానుమైన శక్తిని కలిగి ఉంటుంది. ఆపేషన్ అయిన వ్యక్తులు, గాయవడినవారు చెసపప్పును తీసుకోవచ్చు. విరేచనాలలో మంచిది. పెనరక్టు మినుము కంది కట్టులకన్నా బాగా పనిచేస్తుంది. ఎక్కువ బలాన్ని ఇస్తుంది. పైత్యాన్ని పోగొడతాయి. కంటి వ్యాధులకు మంచిది.

చిమ్మిలు

నువ్వులలో తెల్లనివి, నల్లనివి అనే రెండు రకాలు ఉంటాయి. వీటిలో తెల్ల నువ్వులు ఎక్కువ అనారోగ్యం. చర్చరోగాలలో పత్యం. నల్లనివి వాతాన్ని తగ్గిస్తాయి. వీటిని బెల్లంతో కలిపి దంచి ఉండలు కట్టుకుని తింటారు.

వేరుశనగనూనె

వీరేచనాన్ని తేలికగా వెళ్ళేలా చేయడంలో వేరుశనగనూనె బాగా పనిచేస్తుంది. మూత్రం తీంగా అపచాన్ని ఆపుతుంది. గింజలకన్నా బాగా పనిచేస్తుంది. వేడి చేసే విషయంలో నువ్వులనూనె కన్నా వేరుశనగనూనె ప్రభావం చాలా తక్కువగా ఉంటుంది.

సుప్పులనూనె

ఈ నూనె బాగా వేడి చేసే గుణాన్ని కలిగి ఉంటుంది. పైత్య రోగాలను వృద్ధి చేస్తుంది. ఆకలిని కలిగిస్తుంది. పంటికి నీరు పట్టినపుడు నువ్వుల నూనెతో వంట చేసుకుని ఉంటే ఏంతో హితకరం.

ఆరోగ్యవినికి చాలా మంచిది. వీర్యాన్ని వృధి చేస్తుంది. బుతుక్కమం సరిగ్గా వచ్చే చేస్తుంది. ఇస్నేఫీలియా, దగ్గు, ఆయసంలో కొండరికి నువ్వులనూనె పడకపోవచ్చి అఱవంటి వారు చూసి వాడుకోవడం మంచిది. వేడి శరీర తత్త్వం కలవారు నువ్వులను దగ్గరకు రానివ్వకుండా చూసుకుంటే చాలా మంచిది.

ఎంగవ కలిపి వేయించిన నువ్వుల నూనెను నెయ్యికి బదులుగా వాడుకోవచ్చు కని విపరీతమైన వేడిని చేస్తుంది. మూత్ర వ్యాధులు ఉన్నవారికి ఈ నూనె మంచిదికాదు. గర్జుచే ప్రీలు ఈ నూనె వాడకాన్ని నిషేధించితే మంచిది.

కర్మారం

హరితి కర్మారం దీన్నే ముద్ద కర్మారం అని కూడా అంటారు. బలకర్మానది. కంటి రోగాలకు మంచి ఔషధం. చలువ చేస్తుంది.

దీనిలో ఔషధయుక్త గుణాలు చాలా ఉన్నాయి. ఆరోగ్యాన్ని సంరక్షించుకుంటూ ఎల్లపేళలూ ఆరోగ్యంగా ఉండాలనుకునే వారు దీని ఉపయోగాలను తప్పనిసరిగా తెలుసుకోవాలి. నాలుక మీద జిగురును పోగొట్టి రుచిని కలిగిస్తుంది. దీని వాసన చూస్తే ముక్కు దిబ్బుడ తగ్గుతుంది. కపొన్ని కూడా నిరూపిస్తుంది.

దీనిని ఇంగువతో కలిపి సమానంగా తీసుకుంటే ఉఱ్ఱుసంగా ఉండి ఆయసపదే వారు ఉపశమనాన్ని పొందుతారు. 500గ్రా. మోతాడుకు మించి ఎక్కువ మోతాడును ఎట్టి పరిస్థితులలోను వాడకూడదు. కడుపులోకి ఇచ్చే సమయంలో చాలా జాగ్రత్తగా వాడుకోవాలి. పసిపిల్లలకు ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ దీన్ని వాడకూడదు.

గుండెనొప్పి, తలనొప్పి, ముట్టునొప్పులను తగ్గిచే గుణం దీనికి ఉంది. పంటినొప్పి ఉన్నప్పుడు ఆ పన్ను పైన కాస్త హరితి కర్మారాన్ని పెడితే నొప్పి తగ్గుతుంది. నూనెని వేడి చేసి దానిలో హరితి కర్మారం కలిపితే కరిగిపోతుంది. ఈ నూనెను పెయిన్బామీగా వాడుకుంటే ఎలాంటి నొప్పులయినా మటుమాయమవుతాయి. ఎగ్గిమా అనే చర్చరోగంలో దీన్ని ఉపయోగించుకోవచ్చు. చర్చరోగాలకు పొతకారి. ఎలర్రీ వ్యాధులలో దీని ప్రభావం అధికం. కర్మారాన్ని ఆపనూనెలో కానీ, ఆగింజల నీళ్ళలో కాని నూరి అందులో కర్మారాన్ని వేసి చాలాకాలం నుంచి ఉన్న నొప్పులకు, కీళ్ళ వాతాలకు ఔషధంగా ఉపయోగించుకోవచ్చు.

కర్మారాన్ని అరగ్రాము పరిమాణంలో మూత్రలుగా చేసుకుని నరాల బలహీనతో బాధపడే వ్యక్తులు తీసుకుంటే మహాత్మర ఔషధంగా పనిచేస్తుంది.

పచ్చకర్మారం

బాగా చలువ చేస్తుంది. కంటికి చాలా మంచిది. బుద్ధిని, తెలివితేటల్ని పెంచుతుంది. విషదోషాలకు మంచిది. కఫదోషాన్ని అరికడుతుంది. కడుపులో పాముల్ని చంపుతుంది.

పెదదుకు ఉత్తేజాన్ని ఇస్తుంది. రక్తప్రావాన్ని అరికడుతుంది. శీప్రు స్నలనాన్ని విచోధిస్తుంది. ఈ పచ్చకర్మారాన్ని హోతి కర్మారంలో కొన్ని ప్రత్యేకమైన ద్రవ్యాలను కలిగి తయారు చేస్తారు. కాబట్టి చాలా తీక్కణంగా పని చేస్తుంది. దగ్గు, క్కయ, ఆయసాలను ఆరిక్షేందుకు సహాయపడుతుంది. రుచికరంగానే ఉంటుంది కాని ఘాటుగా, చిరుచేదుగా ఉంటుంది. తాంబూలంలో, తీపి పదార్ధాలలో కలుపుకుని తీంటారు.

దాహన్ని తగ్గిస్తుంది. జ్యూర తీప్తతను నెమ్ముదింప చేస్తుంది. దంత రోగాలకు చాలా మంచి చేస్తుంది. దీన్ని కూడా 500గ్రా.లకు మించి ఒకేసారి ఎక్కువగా తీసుకోకూడదు. నాడీ మండలాన్ని ఉత్తేజితం చేయడంలో తోడ్పడుతుంది. మూర్ఖులు, హిస్ట్రీయా రాకుండా చేయడంలో ఇది బాగా పని చేస్తుంది.

బల్లం

తక్కుణ శక్తినిచ్చి దాహన్ని తగ్గించడంలో బెల్లం బాగా పనిచేస్తుంది. చలువ చేస్తుంది. పంచారతో సమానమైన గుణాలను కలిగి ఉన్నాయి. బాలింతలకూ, సీరసించిన వార్కి రోగ పీడితులకు పథ్యంగా వాడుకోవచ్చు. జ్యూరాన్ని పోగొడుతుంది. శోషమ నివారిస్తుంది.

బెల్లలకు ఎండాకాలం రోజూ సాయంత్రం పూట తాగించటం మంచిది. వాడకండో కెత్త బెల్లం కన్నా పాత బెల్లమే బాగా ప్రభావపంతంగా ఉంటుంది. రుచిని కలిగించి సీరసాన్ని, శ్రుమను మటుమాయం చేస్తుంది. బెల్లం పానకంగా చేసుకుని తీరామనవమి రోజు. తాగుతారు. దీనిలో మిరియాలు కూడా కలుపుతారు. దాని వలన ఎండాకాలం వడిబ్బు తగలకుండా మనం సంరక్షించబడతాం.

దీన్నే మనం ఎండాకాలమంతా రోజూ తయాగుచేసుకుని తాగితే వడిబ్బు సుంచి మనని మనం కాపాడుకోవచ్చును. గుండె దదని తగ్గిస్తుంది.

పటికబెల్లం

బాగా చలువ చేస్తుంది. మూత్రాన్ని అధికంగా జారీ చేస్తుంది. కంటి రోగాలకు మాల మంచిది. పంచార కన్నా బాగా పనిచేస్తుంది. చల్లగా ఉండే పచ్చ పటిక బెల్లాన్నికి నీరుగుడుగా పనిచేస్తాయి. అలసటనీ, దాహన్ని తీరుస్తుంది. ఆకలిని పెంచుతుంది. బలకరం, ప్ర్యావర్షకం, పాడిరగ్నిని తగ్గిస్తుంది. పంచార కన్నా దీన్ని బాగా వాడుకోవచ్చు.

పంచరార

పంచార ఆకలిని పెంచే శక్తిని కలిగి ఉంది. దాహం, శోష, జ్యూరం, బడలిక, శలసటల్ని పోగొడుతుంది. వాంతుల్ని తగ్గిస్తుంది. క్కయ, రక్తప్రావాలలో ఇది బాగా నీచేస్తుంది. రుచిని పుట్టిస్తుంది. పంచారను వేడి నీళ్ళలో కలుపుకుని తాగితే వాంతులు,

ఎక్క నొలు గ్రాన్ పెరగడం, కదుపులో మంట వంటివి తగ్గశాయి. పంచార్థం. తక్క శక్తినిచ్చి వీర్యవృద్ధిని కలిగిస్తుంది.

ముసక్కారం రాకుండా ఎముకలకు బలాన్నిస్తుంది. ఉపిరితిత్తుల వ్యాధుల్లో, లిక్కి వ్యాధుల్లో పంచదార పథ్యంగా ఉపయోగిస్తారు.

కదుపులో మంట, పోట్లు ఉన్నప్పుడు పంచదార, నెఱ్యు కలుపుకుని తింటే ఇంక్కి తగ్గిపోతాయి. చిన్నపిల్లలు తీపిని బాగా ఇష్టపడతారు. చూయింగిగమ్ సమలడం, ఖైట్లు ఎక్కువనేపు నోటిలో ఉంచుకోవడం, ఐస్క్రీములు అధికంగా తినడం వంటి వాటి వలన పంటిపొరపైన పింగాణీ పొర రాలిబోయి పంటిపోటు వస్తాయి. గొంతులో పుక్క పడి టాన్నిల్ని అయ్యే అవకాశం ఉంది.

పంచదార పడని వ్యక్తులకు డగ్గు, నిమ్మ ఆయాసం వంటి లక్ష్మణాలు కలుగుతాయి. ఇటువంటి వారు పంచదార వాడడం పూర్తిగా వదిలివేయడం వాంచిది.

పంచదార తినడం వలన కదుపులో పాములు పడతాయి అంటారు. కాని ఇది నిజం కాదు. ఏ మందయిన వేగంగా పనిచేయాలి అనుకున్నప్పుడు పంచదారతో కలిగి తీసుకుంటే చాలా ప్రభావంతంగా పనిచేస్తాయి.

కాళ్ళూ చేతులు నొప్పులు, నీరసం, పోట్లతో బాధపడేవారు, అటులు విపరితంగా అడేవారు, బాగా కష్టపడి పనిచేసే వ్యక్తులు పంచదారని బాగా వాడుకోవడం వలన ఎంతో శక్తిని, ఉపశమనాన్ని పొందుతారు.

మధుమేహంతో బాధపడేవారికి మాత్రమే పంచదార నిషేధం. మిగిలిన వారు వాడుకోవచ్చు.

తేనె

చర్చరోగాల్ని నివారించడానికి తేనెను ఎక్కువ వాడుకోవచ్చు. నీన్ని ఎటువంటి వ్యాధిలోనై ఉపయోగించుకోవచ్చును. నాడీమందూన్ని ఉత్సేధిం చేసి చచ్చుబడిన కండారాల్ని కదలికల్ని కలిగిస్తుంది.

ఎగ్గిమా చర్చరోగంలో చర్చం పొలుసులుబారి బిగుసుకుపోయినట్లు ఉంటుంది. ఇటువంటివారు శాలిసిలిక్రయాసిడ్, కార్బికోస్ట్రిరాయిడ్ రెండింటిని కలిపి పై పూతగా వాడతారు. కాని ఈ మందులు సరిపడని వ్యక్తులు తేనెని పై పూతగా రాస్తే మంచి ఘలితం కనిపిస్తుంది.

మూత్రపీండాల్ని రాళ్ళు కరిగించటంలో ఇది బాగా పనిచేస్తుంది. సమస్త దోషాలక్క పథ్యంగా వాడుకోవచ్చును. నిమ్మన్ని, పైత్యాన్ని, వేడినీ, వాత రోగాల్ని నివారించడంలో తేనె అద్భుత ఔపథకారిడి.

కంటిజబ్బులలో చాలా మంచిది. వాంపుల్ని తగ్గిస్తుంది. కదుపుప్పుకి దివ్యప్పథం. ఉపిరితిత్తుల్లో వ్యాధుల్ని, ఆయుసాన్ని, మధుమేహస్తుని తగ్గిస్తుంది. దాప్పున్ని వికారాన్ని, రక్తసావాన్ని, వీరేచనాల్ని నివారించడంలో తిరుగులేనిది. నెఱ్యుని తేనెలో కలిపి తీసుకుంటే దీని గుణాలు రెట్టింపు అవుతాయి. కాని ఏదో ఒకానీని తగ్గించి తీసుకోవాలి.

మందులను తీసుకుంటున్నపుడు దానితో పాటుగా తేనెను తీసుకుంటే ఆ మందు వేగంగా పనిచేస్తుంది. చిన్న పిల్లలకు నెఱ్యు ఎంతో ప్రయోజనాన్ని చేస్తుంది.

మగర్ లేని వ్యక్తులు పక్కపాతంతో బాధపడుతుంటే తేనెని ఎక్కువగా వాడటం వలన వారిలోని ఉద్దేశం శాంతిస్తుంది. మగర్ వ్యాధిలో కూడా కాస్త మోతాదులో వాడుకుంటారు.

నీళ్ళ వీరేచనాలలో తేనె శోషణి నివారించి వీరేచనాలను తగ్గిస్తుంది. దాప్పున్ని తీర్చిస్తుంది.

సుస్నిపిండి

సుస్నిపిండి తెలియని వారు ఎవరు ఉండరేమా, వేగం పెరిగిన ఈ రోజులలో సుస్నిపిండితో శరీరాన్ని తోముకుని స్నానం చేసే తీరిక ఎవరికి ఉండడం లేదు. అందువల్ల దీని ప్రయోజనాలు తెలుసుకున్న వారు తక్కువే అని చెప్పుకోవచ్చు.

శరీరాన్ని పోషించడంలో, చర్చానికి రంగు తీసుకురావడంలో సుస్నిపిండి దివ్యంగా పనిచేస్తుంది. సుస్నిపిండితో రోజూ ఒట్టు రుద్రుకుని స్నానం చేస్తే చర్చం బిగుతుగా ఉండడం, పస్కుబారడం, జిడ్డుకారడం వంటి బాధలు ఉండవు.

సీలిలో సుస్నిపిండిని కలుపుకుని వాడుకుంటే దొల్లి వ్యాధి రాకుండా అరికట్ట వచ్చును. చర్చంలో స్నేద గ్రంథులలో మార్పుల వలన, మెదురలో నాడీ కేంద్రాల మార్పుల వలన కొండరి వ్యక్తులు చర్చంపైన 100 డిగ్రీల జ్వరం ఉన్నట్టుగా ఉండి చెమట పట్టక బాధపడుతుంది. ఇలాంటప్పుడు ఇతర మందులు వాడుకుంటూనే దాక్షర్ సలపోపైన సుస్నిపిండిని కూడా ఉదయం సాయంత్రం రోజూ వాడుకుంటే మంచిది. నల్లటి శరీరం గిల పిల్లలకు దీన్ని రోజూ వాడితే రంగు పెరుగుతారు.

సుస్నిపిండిని ఒక శేరు పెనలు, 5 తులాల బావంచాలు, 5 తులాల ఫర్జూరాలు, 5 తులాల పసుపు కలుపుకుని తయారుచేసుకుంటారు. చిన్న పిల్లలకు దీన్ని వాడుకోవచ్చు.

దీనిలో ఉన్న బావంచాలు సూర్యుని వేడితో రసాయన క్రియల జరిపే గుణం కలిగి ఉండడచేత సుస్నిపిండిని ఉపయోగించిన వెంటనే నలుగు పెట్టుకుని స్నానం చేసేయాలి. ఎక్కువగా చెమట పట్టడం, చెమట దుర్వాసనతో కూడి ఉండి ఇబ్బంది పడుతున్న జ్వలులు ఈ సుస్నిపిండిని ఉపయోగించి మంచి ఘలితాలను పొందవచ్చును.

సీకాయ వెంతుకలకు బాగా బలాన్నిస్తుంది. తలలో వేడిని తగ్గించి కళ్ళకు చలువ చేస్తుంది, దీనిలో కుంకుడుకున్న గుణాలున్నాయి. రక్తదోషాల్ని తగ్గిస్తుంది. కాని దీన్ని కడుపులోకి వాడుకోకూడదు. ఎందుకంటే ఇవి విరేచనాలను కలిగిస్తాయి. బెల్లం పాకంతోప్పటి గింజల పొడిని కలిపి లేహ్యంగా చేసుకుని వాడుకుంటే కీళ్ళ నొప్పులు తగ్గిపోతాయి.

పళ్ళు శుభ్రంగా వుండాలనుకునే వారు సీకాయతో రోజు పళ్ళును శుఫ్రం చేసుకోవచ్చు.

కుంకుడుకాయలు

కుంకుడుకాయలు చర్చసౌందర్యాన్ని పెంచుతాయి. వెంతుకలకు బలాన్నిస్తాయి. తలలోని మాలిన్యాలన్ని తొలగిస్తాయి. ముఖ్యంగా చుండ్రులో బాధవదేవారు కుంకుడుకాయను వాడుకుంటే చాలు చుండ్రు నివారణ భాయం.

కుంకుడు శరీరంలోని మురికినే కాకుండా కడుపులోపలి మాలిన్యాన్ని కూడా తొలగిస్తుంది.

తేలు కుట్టినపుడు కుంకుడుకాయను అరగదీసి ఆగంధాన్ని తేలు కుట్టిన భాగంలో ఆస్పాసి పొగవేస్తే బాధ తగ్గిపోతుంది.

మూర్ఖ పోయినపుడు కుంకుడు రసాన్ని రెండు మూడు చుక్కలు ముక్కలో వేస్తే తెలివి వస్తుంది.

కాని దీన్ని ఎక్కువ మోతాదులో కడుపులోకి ఇప్పుకూడదు. దీన్ని వల్ల గర్జిణి స్త్రీలకు గర్జుస్తొవం అయ్యే ప్రమాదం ఉంది.

గంధం

రక్తదోషాలన్నింటిలోను గంధం చాలా హితకారి. ఎలర్లీలను కూడా గంధం తగ్గిస్తుంది. గంధం మంచి సువాసనను కలిగి ఉండి శరీరానికి రాసుకుంటే ఎంతో చల్లదనాన్నిస్తుంది.

మూత్ర వ్యాధులలోను, సుఖవ్యాధులలోను గంధం ఎంతో మేలను చేస్తుంది. పీల్లలకు పెద్దలకు మూత్రం బంధింపబడిన సందర్భంలో గ్రంథం, పాలను కలిపి తాగితే మూత్రం సాఫీగా బయటకు వస్తుంది.

కొజ్యురిని రుచ్చి రనం తీసి గంధం కలిపి పంచదారతో కలుపుకుని తాగితే కామ్య వ్యాధిలో త్వరిత మార్పును కలిగిస్తుంది.

గంధం అలసటని పోగొడుతుంది. మనసుకు ఆహ్లాదాన్ని కలిగిస్తుంది.

పాలలో గంధాన్ని కలిపి పడదెబ్బు తగినవారికి ఇస్తే తక్కణ శక్తి వస్తుంది. మూత్రంలో

పంట, చీము ఉన్నప్పుడు గంధం అద్భుతంగా పని చేస్తుంది.

సర్పి అనే చర్చ రోగంలో కలుపదుంప, వల్లిచేత్సు, గంధం, సుగంధిపాల వేళ్ళ కలిపి నూరి బై పూతగా రాస్తే దీని బాధ తగ్గుతుంది. ఈ బాధ బాగా తీవ్రమైనపుడు మాత్రం శరీరంపై తెల్లని పొక్కలు ముత్యాల దండలా పాకి తీవ్ర జ్యూస్సి, పోటును కలిగిస్తాయి. అటువంటప్పుడు వెంటనే వైద్యుని నంపుండించాలి.

అముదం

అముదం చెట్టులో ఔషధ గుణాలు పుప్పలంగా ఉన్నాయి. దీని ఆకులు, వేళ్ళ, కాయలు, నూనె అన్నీ వైద్యానికి ఔషధాలుగా పనికొస్తాయి.

అముదం కడుపులో పామల్ని చంపివేసి మాత్రాన్ని చక్కగా బయటకు వెళ్ళేలా చేస్తాయి. నీరు పట్టిన ఒంచికి ఇది మంచిది. వాతాన్ని తగ్గిస్తాయి. కఫాన్ని కడిగి వేస్తాయి.

అముదం చెట్టు ఎండిన కాయలలోని పప్పును విరేచనాలు అవడానికి వాడుకోవచ్చు.

ప్రవించిన స్త్రీలకు పాలు ఎక్కువగా కావాలంటే ఆముదం ఆకులకి ఆముదాన్ని పట్టించి కాస్త వేడి చేసి స్త్రీలకు కట్టుకడితే సరి, చంటిపిల్లలకు విరేచనాలు అవడానికి ఆముదాన్ని వాడడం తెలిసి విషయమే. అయితే బజారులో దొరికే నకిలి వాగిని గమనించి మంచి ఆముదాన్ని కొనుగోలు చేయడం ద్వారా మాత్రమే బైన చెప్పిన గుణాలన్నీ దొడుకతాయి. మూలవ్యాధులలోను, కీళ్ళవాతం, పక్కవాతంలోను లేత ఆముదం కాయలతో కూర వండుకుని తీంటే రుచికరంగా ఉంటాయి. వాతాన్ని కూడా పొగొట్టి ఈ వ్యాధులన్నీ ఉపశమింపజేస్తాయి.

వ్యుషణాలలో నొప్పి ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు ఆముదంపై పొట్టు తీసి శొంలిని కలిపి నూరి పట్టు వేస్తే చాలు. లేత ఆకుల్ని కూడా లోపలికి తీసుకోవచ్చును. బోదకాలతో బాధవదేవారు ఆముదం గింజల పప్పు బాగా నూరి పట్టిస్తే తగ్గిపోతుందని చెబుతారు.

మామిడి

శరీర అవయవాలకు శక్తిని అందించి పోషిస్తుంది. రుచికరమయినవి, లోగ్గుకరమయినవి. తియ్యగా ఉండే పళ్ళు ఎంతో బలకరం. రుచిని పట్టిస్తాయి. శరీరానికి చక్కబీ కాంతిని ఇస్తాయి. హృదయవ్యాధులలో చాలా మంచిది. ఔషధాలతో అనుపానంగా చూపిదేవండు రనం తాగితే అవి వేగంగా ప్రభావాన్ని చూచిస్తాయి. పించెలు పుల్లగా, చేడి చేసేవిగా ఉంటాయి. కాబట్టి ఎక్కువ తినడం మంచిది కాదు. టెంక కట్టిన వాటికి కూడా ఇలాంటి గుణాలే ఉంటాయి. కాకపోతే రుచిగా ఉండి వాతాన్ని తగ్గిస్తాయి.

మగర్ వ్యాధిగ్రస్తులకు నేరేదు అద్భుత జౌఘంగానే చెప్పాకోవాలి.

అమీబియాసిన్ అనే జిగురు విరేచనాల వ్యాధిని దీర్ఘవ్యాధులని తగ్గించడంలో ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తుంది. నల్గూ నిగినిగలాడుతూ నోరూరించే నేరేదు పండ్లను అవి ధొరక సమయంలో ప్రతి ఒక్కరు వినియోగించుకుంటే చాలా మంచిది.

తలలో వేడిని, నొప్పినీ తగ్గించేదుకు వాడతారని యునానీ వైద్యంగా చెబుతారు. పాంక్రియాన్ అనే కడుపులోని అతి ముఖ్యమైన అవయవాన్ని లివర్, స్నీన్ అనే వాటిని బలపరిచే శక్తి పీటికుంది. రక్త వృద్ధిని కలిగిస్తాయి. శిథిలమైన శరీరాన్ని పూర్తిగా బాగుచేస్తాయి. దంత వ్యాధులతో బాధపడేవారు నేరేదుగింజల పొడితో పశ్చ తోముకోవచ్చు ఈ పొడి పుట్టు, గాయాల్ని కూడా తగ్గిస్తుంది.

కామెర్లో చెక్కుకషాయంగా కాచి తాగిస్తారు. నేరేదు చెక్కు లోపలి భాగాన్ని పొడిచేసి ఉప్పు కలిపి కడుపునొప్పి, విరేచనాలు, అజీర్తి రోగాలన్న వ్యక్తులు వాడుకోవచ్చు.

దాహం, జ్యోరం, వాంతులు, విరేచనాలు, కోష, సాముసిలిపోవడం, వడదెబ్బు తగిలినవుడు లేత మామిడి చిగుళ్ళను, నేరేదు చిగుళ్ళు, మర్మి మొగ్గల చిగుళ్ళను, వర్ణ వేళ్ళను కలుపుకుని తీసుకుంటే చాలా పీటి నుంచి ఉపశమనం పొందవచ్చును. దీన్ని పాకం పట్టుకుని నిలవహుంచుకుని వేసవికాలంలో రోజూ ఉపయోగించుకుంటే ఎండ వలన కలిగే తాపం, వడదెబ్బు రెండూ తగ్గుతాయి. వేడి చేసినవుడు విరేచాలు అయితే నేరేదు పశ్చ తిని చూడండి.

ఎండించి పొడం చేసిన నేరేదు గింజలను లేదా ఇదే విధంగా మెంతుల్ని మొలకలు కట్టించి ఎండబెట్టి వేయించి దంచుకుని రోజూ చెంచా చొప్పున అన్నంలో గాని లేక నేరుగా గాని తీసుకుంటే మగర్ వ్యాధిగ్రస్తులకు చాలా మంచిది.

మారేడు

మారేదు కాయల గుజ్ల అమీబియాసిన్ రోగులకు చాలా హితకరం. తీసుకున్న ఆహారం జీర్ణం కాకబోయిన లేదా వెంటనే విరేచనానికి వెళ్ళవలసి వచ్చిన, మల బద్ధకం, విరేచనాలతో బాధపడడం, గ్యాస్ పెరగడం, పేగుపూత, కడుపులో నొప్పి నీరసం, నిస్సత్తువ ఇవన్నీ అమీబియాసిన్ రోగ లక్షణాలు. మరి ఇన్ని రోగాలను కేవలం మారేదు తగ్గించడం అశ్చర్యం కదూ! మారేదు పండు కన్నా లేతకాయ ఎక్కువ గుణాలు కలిగి ఉంటుంది. మారేదు ఆక్షర్లు దంచి ఆ రసాన్ని తాగితే మగర్ వ్యాధి ఉన్నపూరిక మంచిది. రోజూ కొద్ది కొద్ది మోతాదును పెంచుకుంటూ తాగితే చాలు. ఈ రసానికి ఉప్పు కలిపి తాగితే నెలనరి సమయంలో వచ్చే కడుపునొప్పి తగ్గుతుంది.

మారేదు కొద్దిగా తీపి రుచిని కలిగి ఉంటుంది. వాంతుల్ని తగ్గిస్తుంది. వేరుని గ్రీల్లో మరిగించుకుని పంచార కలుశుకుని తాగితే వాంతులు నిపారణ అవుతాయి. శ్వాసయానికి కూడా చాలా మంచిది. ఒంటికి నీరు పట్టడం, నిమ్ము చేరడం, తరచూ జ్యోరం రావడం, విరేచనాలోతున్నప్పుడు నెరుడు పండు ప్రభావాన్ని చూపిస్తుంది.

ఇది కాప్ట్ వగరుగా కూడా ఉంటుంది. ఆకలిని పుట్టిస్తుంది. మూల వ్యాధులు, పస్సుఫీయా, తరుచూ వేడి చేయడం వంటి వాటికి నేరేదు పళ్ళను వాడుకోవచ్చు. విషమ జ్వరాలలో నేరేదు వేరు కపాయం మంచి చేస్తుంది.

గుండె వేగంగా కొట్టుకోవడం, గుండె నొప్పులలో కూడా ప్రభావంతంగా పనిచేస్తుంది.

మారేదు కాయని దంచి నీళ్ళలో మరిగించి పటికబెల్లం కలుపుకుని తాగితే ఎక్కిత్తు ఆగుతాయి. యారోరూట్ పొడిని మారేదు గుజ్లలో కలిపి తినిపిస్తే నీళ్ళ విరేచనాలు, తగ్గుతాయి.

కొబ్బరి

కొబ్బరిని పచ్చిది, ఎండినదానిని రెంటిని వాడుకుంటారు. కాని పీటిని ఎక్కువ మోతాదులో తీసుకోకూడదు. ఎందుకంటే ఇవి దగ్గు, నిమ్ము, జలుబు ఆయుసాలను పెంచుతాయి.

మూత్రకోశ వ్యాధులలో కొబ్బరి హితకారి. ఎక్కువగా తింటే మూత్రాలంలో తెల్లని ముద్ద పడుతుంది. పసుపుతో కలిపి పవ్వికొబ్బరి కోరును తీసుకుంటే వ్యషణాలలో వాపు తగ్గుతుంది. పచ్చికొబ్బరి కాప్ట్ వేడిని చేస్తుంది. ఎండుకొబ్బరి అలా ఉండదు. వీర్చు వృద్ధిని లైంగిక శక్తిని పెంచుతుంది. శ్రమనీ అలసటనీ తగ్గిస్తుంది. లైంగిక శక్తిని పెంచుతుంది. వ్యాధులలో చాలా మంచిది.

కొబ్బరి తియ్యగా ఉంటుంది. బలం, చలువ చేస్తుంది. వేడినీ, వాతాన్ని తగ్గిస్తుంది. అక్షి పెంచుతుంది. దాహాన్ని తీరుస్తుంది. తేలికగా అరుగుతాయి. మూత్రాశయంలో దోషాలను అరికడతాయి. ప్రైత్యాన్ని, వేడిని తగ్గిస్తాయి. బుక్రవృద్ధిని చేస్తుంది.

కొబ్బరిపాలలో గంధం కలిపి తాగిస్తే కామెర్లు వ్యాధిలో మంచి గుణం ఉంటుంది. ఇదే విధంగా విరేచనాలకు కూడా వాడుకోవచ్చును.

కొబ్బరి కాప్ట్ మలబద్ధకాన్ని కలిగిస్తుంది. అలస్యంగా అరుగుతుంది.

రేగు

తేలికగా అరిగే వాటిలో రేగువండు కూడా ఒకబడి. కొండ రేగుకాయ చలువ చేస్తుంది. విరేచనాన్ని సాఫీగా వెళ్ళేలా చేస్తుంది. లేత రేగుకాయ అజీర్ని చేస్తుంది.

ఒక్క మంటలు, క్షీయ, జలబు, వాతవు నొప్పులు, దగ్గులలో దీన్ని వాడుకోవచ్చు విరేచనాలలో పథ్యం. వాతాన్ని తగ్గిస్తుంది. కానీ కదుపులో మంటని కలిగిస్తుంది.

ఒక్క పెంచి బలాన్నిస్తుంది. శుక్కవర్ధకరం.

వెలగ

వాంతులు, వికారం, కదుపులో మంటలు, అజీర్తిలో బాధపడేవారు పిప్పుళ్లు వెలగపండు గుజ్జను కలుపుకుని తింటే సరి.

అలాగే మారేడు, వెలగ గుజ్జల్ని మరమరాల పీండిలో కలిపి తీసుకుంటే ఎక్కిత్తు, వాంతులు, విరేచనాలు తగ్గిపోతాయి.

వెలగ రుచికి వగరగా ఉంటుంది. దీన్ని పచ్చిగా తీసుకుంటే గొంతు పట్టేసినట్లుగా ఉంటుంది. బాగా చలువ చేసే గుణాన్ని కలిగి ఉంది. కాన్తు పుల్ల పుల్లగా తియ్యగా ఉండి కమ్మని రుచిని, చక్కబీ సుగంధాన్ని, విలువయిన బెషధ గుణాలు కలిగి ఉన్నది.

తేలికగా అరుగుతుంది. భాగా పండిన వెలగపండు కంరాన్ని తుట్టి చేస్తుంది. ఘూళ తెలికులు ఉంటాయి. గొంతుకు సంబంధించిన రోగాలలో ఇది పథ్యం. ప్రయోజనాలు ఉంటాయి. గొంతుకు సంబంధించిన రోగాలలో ఇది పథ్యం. శరీరంలో ఉన్న విషలక్షోలు వెలగపండును ఆఫోరంగా తీసుకోవడం ధ్వని తర్వాంచుకోవచ్చు.

వెలగపండు కాస్తు మలబ్బున్నాన్ని కలిగిస్తుంది. మారేడు నేరుడు గుణాలలో సాయష్టతున్న కల్పగి ఉన్నాయి.

వాక్కాయలు

దాహాన్ని తగ్గిస్తుంది కానీ నిమ్ముని, కంఠ రోగాన్ని రుచికరంగా ఉంటాయి. దాహాన్ని నివారిస్తాయి. దగ్గు, జ్వరం, గ్యాస్ పెరగడం, పెంచుతుంది. పచ్చి వాక్కాయ వేడిని కలిగిస్తుంది. పరిమాణంలో చిన్నగా, పెద్దగా దొరికే పెంచుతుంది. వాక్కాయ వేడిని కలిగిస్తుంది. వాక్కాయలను మాత్రం సమానంగానే కలిగి ఉన్నాయి. ఈ వాక్కాయలు గుణాలను మాత్రం సమానంగానే కలిగి ఉన్నాయి.

శౌంటి, బెల్లాలతో కలుపుకుని తింటే దీనిలో దోషాలు పోవచ్చు. వాక్కాయపండు పండితే నలుపురంగులో ఉంటుంది కానీ ఇది కూడా నిమ్మున్న వాక్కాయపండు పండితే నలుపురంగులో ఉంటుంది కానీ ఇది కూడా నిమ్మున్న ఇతర దోషాలను భాగానే కలిగిస్తుంది.

తేర

బాగా బలకరం, పుట్టీ, తృప్తిని కలిగిస్తాయి. కాలినవి అయితే రుచికరంగా ఉంటాయి. వీర్యవ్యుద్ధినిస్తాయి. కానీ అతిగా తింటే పైత్యం చేస్తాయి. విరేచనాలు అవుతాయి. ఈకలి కూడా చచ్చిపోతుంది.

వేప

ఘగ్గర్తో బాధపడేవారు వేపపూర్వం ఆకుల్ని ఎండపెట్టి పొడిచేసి రుచి రావటం కేసం ఉప్పు, కారాలు కలుపుకుని రోజు 2 చెంచాలు తింటే వ్యాధి తీవ్రత తగ్గుముఖం ఉప్పుంది.

వేపాకు చెట్టులోని ప్రతి భాగం అత్యంత ప్రసిద్ధమయిన బెషధ గుణాలను కలిగి ఉన్నది. ఇది పెరటిలో ఉంటే వైద్యుడు మన చెంత ఉన్నట్లే. చల్లదనాన్ని కలిగిస్తాయి. మనములు చేసే కాలుప్పొన్ని ఈ చెట్టు నివారిస్తాయి.

అజీర్తిని పోగొట్టి వేడిని తగ్గిస్తాయి. కదుపులో పాములను చంపి విష లక్షణాలను రూపుపుతాయి. వేపాకుల్ని ఎండపెట్టి పొడి చేసుకుని రోజు వాడుకుంటే చాలా మంచిది.

పోలిచే తల్లికి బిడ్డ అనుకోని పరిస్థితిలో మరణిస్తే పాలు ఎండి పోవడానికి వేపాకును హరి స్తునాలకు కట్టుకోవడం తెలిసిన పద్ధతే.

పామును, వేపచిగుర్దను సమానంగా కలిగి నూరి పిల్లలకు ఆఫోరంలో ఇస్తే కదుపులో పాములు చచ్చి బయటపడతాయి.

వేప పువ్వులతో వదియాలు పెట్టుకుంటే ఎంతో ఆరోగ్యం. ముర్రుపోయిన వారికి వేపాకు కపాయాన్ని తాగిస్తారు.

అలసటను పోగొడతాయి. దాహాన్ని నివారిస్తాయి. దగ్గు, జ్వరం, గ్యాస్ పెరగడం, చీము, కురువులు, దురదలు, గజ్జె ఇతర వ్యాధులన్నీంటిలోను చాలా మంచిది. విరేచనాలు నివారిస్తుంది. ఇస్టోఫిలియా, బోధకాలులో కూడా మంచి ఘలితాలు ఇస్తాయి.

పత్రి

మనమ్ములు కట్టుకునే వస్తాలను పత్తితోనే తయారుచేస్తారని తెలిసిన విషయమే.

కళ్లు మంటగా ఉన్నపుడు మళ్లిగలో పత్తి ఆకుని కలుపుకుని పుడికించి కళ్లుపైన కట్టుకోవచ్చు. ఘగ్గర్ వ్యాధిలో పత్తిగింజల రసాన్ని కొండిగా నెఱ్యా, అంతకు రెట్టింపు నేతో కలిగి ఇవ్వవచ్చు.

వీటి విత్తనాలని కలిగి మసి చేసి దానిని పళ్లకు పల్సీస్తే పిప్పుపత్తు నివారణ అవుతాయి.

ప్రసవం ఆలస్యం అయినపుడు ఆకురసాన్ని ఆపుపాలతో కలిగి తాగిస్తే తొందరగా ప్రసవం ఆపుతుంది. మొలలతో బాధపడేవారు పత్తివిత్తనం లోపలి పప్పు, ఉల్లిపాయలు ఇంగువ మూడించిని కలిగి తీసుకుంటే మంచి ఘలితం కనిపిస్తుంది.

పత్తి ఆకు రసాన్ని పావు గ్లాసు చొప్పున 3 రోజులు తాగిస్తే ఎలుక కరిచిన వ్యక్తులకి విష దోషం ఉండదు. దీనితోపాటుగా వైద్యాన్ని కూడా కొనసాగించాలి.

గోరింటాకు

గోరింటాకును గజ్జి, దురదలు, చిదుము వాటిలో మంచి ఉపయోగకారిగా ఉంటాయి. గోరింటాకు పొడికి నీరు కలిపి నూనెలో వేసి తైలపాకం ప్రకారం నూనె మాత్రమే మిగిలేలా కాచుకుని ఆ నూనెను పుళ్ళు, చీము, గజ్జి కురువులకు రాసుకుంటే వెను వెంటనే పని చేస్తుంది.

గోరింటాకు కేవలం చర్యానికి ఎర్రరంగును మాత్రమే కాకుండా బైర్ధవరంగా ఎన్నో ఉపయోగాలను కూడా కలిగిస్తాయి. మాడని పుండుపైన గోరింటాకు రుట్టి కడితే, పుండు త్వరగా మాడుతుంది. గోరింటాకు ముద్దని నీళ్ళలో వేసి మరిగించి, ఆ నీళ్ళను చల్లర్చు కాలిన పుండుకు తదుపుతుంటే నొప్పి, వాపు, పోట్లు తగ్గుతాయి. నోటిపూతలో కూడా ఈ గోరింటాకు నీళ్ళను మరిగించి పుక్కిల్లిస్తే త్వరగా తగ్గుతుంది.

ఆరికాళ్ళకు అరిచేతులకు స్నేహకం పొంగులాంటివి వచ్చినప్పుడు గోరింటాకు పెడిసే వ్యాధి తీవ్రత తగ్గుతుంది. నువ్వులనూనె మునగచెట్టు బంక కలిపి పట్టు వేస్తే వాపులు, నొప్పులూ తగ్గుతాయి.

ప్రతి ఇంటిలోను ఉంచే అద్భుత బౌషధాలున్న దివ్య ఔషధం మన దగ్గర ఉన్నట్టి.

తులసి

తులసి హిందువులకు పవిత్రమైనదే కాకుండా బౌషధ గుణాలను కలిగి ఉన్న మొక్క, తులసి మొక్కకి విషాన్ని హరించే శక్తి ఉన్నది. తులసి తక్కణ ద్రవ్యంగా పని చేస్తుంది. పాముల విషాల్ని కూడా హరిస్తుంది.

ఉబ్బిసంలో, ఎలర్రీ వ్యాధుల్లో బాగా పనిచేస్తుంది. చర్మరోగాలన్నింటిలోనూ చాలా హితకారి. దగ్గు, జలుబులను పోగొడుతుంది.

అల్లం రసంగాని, శాంరిగాని తులసి ఆకు రసంలో కలిపి ఇస్తే పిల్లలకు దగ్గు, కడుపు ఉబ్బిరం నొప్పులు తగ్గిపోతాయి. పిల్లలలోని అజీర్తి దోషాల నివారణకు, కడుపులో పాములు చనిపోవడానికి తులసి గింజల్ని నూరి పటికబెల్లం కలిపి తినిపిస్తే సరిపోతుంది.

తులసి ఆకుల్ని ఎండబెట్టి, మెత్తగా పొడిచేసి ముక్కుపొడుంలాగా ఫీలిస్తే తెల్లవారు జామున వచ్చే తుమ్ములు, ముక్కుల గొంతుల్లోని ఇతర వ్యాధులు ఉపశమిస్తాయి. లివర్ వ్యాధులన్నిటికి తులసి దివ్యాప్థం. తామర వ్యాధిలో దురదలను కూడా తగ్గిస్తుంది.

